

PERSPECTIEF VOOR VLAANDEREN

Een compromisloze en pretentieloze
ontleding van een politieke entiteit

Patrick Proot

Methodologische verantwoording.

Bij een terugblik op dit werk kan ik me niet van de indruk ontdoen dat ik vooral een “credo” wou schrijven: iets waarin men gelooft. Maar geloof zonder realiteitsbesef is niet houdbaar. Vandaar dat we gingen studeren om zo de geschiedkundige achtergrond te kennen van wat ons dierbaar was.

De geschiedenis was reeds op prille leeftijd mijn aandachtsveld geworden. Vandaar dat het me niet moeilijk viel om ten behoeve van mijn bescheiden “Magnum Opus” de nodige verscheiden literatuur door te nemen om zo te komen tot een persoonlijke synthese. Een synthese is steeds persoonlijk, maar de huidige problematiek rond “fake news” leert ons dat uit de nek kletsen bedrog is, dat uiteindelijk tot zware vertekening van de werkelijkheid aanleiding kan geven en de gemeenschap op een verkeerd been kan zetten, iets waar de autocratie van profiteert.

In de hoofdstukken 1 tot en met 24 heb ik veelvuldig verwezen naar geschiedkundige en juridische werken en werkstukken. Vanaf hoofdstuk 25 tot 30 zijn er steeds minder verwijzingen, en rolt het geschreven woord meer en meer spontaan uit de pols. Het geschiedkundig gedeelte is dan voorbij, en de politieke synthese komt dan tot uiting in de schets van een perspectief voor onze Vlaamse gemeenschap, die recht heeft op een betere plaats en een sterkere structuur.

Ik mag niet nalaten de Heer Herman Van Dormael, gewezen conservator van het Kasteel van Gaasbeek, te danken om als germanist opnieuw in zijn vroegere rol van corrigerend leraar te willen fungeren.

Ik mag ook niet nalaten me te verontschuldigen bij de verschillende vrienden die op geregelde tijdstippen informeerden naar de stand van zaken rond publicatie van dit werk, en te lang geduld hebben moeten oefenen, omwille van mijn bijna volslagen onbekendheid bij het “publiek” wat “publiceren” uiteraard niet makkelijk maakt.

Vandaar mijn bijzondere dank aan de Heer Alex Decadt, die van dit ondernemen afwist en het werk aan een ruimere verspreiding wou helpen, waarbij mijn lidmaatschap van en het militeren in de Vlaamse Koepelorganisatie een mooie coincidentie was.

Patrick Proot

Gooik, 17 oktober, 2022.

Perspectief voor Vlaanderen: Korte Inhoud

1. Inleiding
2. Mons-en - Pévèle
3. Het Bourgondisch Intermezzo
4. Staatsvorming en Repressie
5. Het Vlaamse Guernica en de Gouden Hollandse Eeuw
6. Tweede intermezzo: De terugkeer van de Oostenrijkers
7. De Franse revolutie
8. Een voorbarige Hereniging
9. Preludium voor een Amalgaam
10. Het Verlies van Nederland
11. De Belgische Bezetting
12. 1914 als breuklijn naar de Moderniteit
13. Misplaatst Activisme
14. Het interbellum als Groeipijn
15. 1940 als tijdstip voor een nieuwe wereldbrand
16. Repressie, Schoolstrijd en La Grande Grève
17. Hertoginnedal, Leuven Vlaams en de Staatshervorming
18. De grondwet en het verschil tussen bedoeling en resultaat
19. De grondwetsherzieningen door de eeuwen heen
20. Tweede staatshervorming
21. Derde staatshervorming. Een gulle lach en een trieste traan
22. Vierde staatshervorming. België wordt een “federale” staat
23. Vijfde staatshervorming met het Lambermontakkoord
24. De zesde staatshervorming en het rariteitenkabinet van halve bevoegdheden
25. Retrospectie. De Schaamte voorbij
26. België vanaf 1918
27. Naar een Vlaamse identiteit
28. Van God los
29. Kampfentleertes Raum
30. Van Identiteit naar Identificatie

Perspectief voor Vlaanderen

Een compromisloze en pretentieloze ontleding van een politieke entiteit

Inleiding

Bijna veertien miljard jaar terug greep de grootste ramp plaats die volgens de huidige totale werkelijkheid van ruimte en tijd in hun verhouding tot elkaar kon plaatsvinden: de big bang waarbij het oer-atoom dat in een ontzaglijk kleine ruimte was verzeild ontplofte, en materie in alle richtingen slingerde in een steeds meer expanderende ruimte. (1)

Clusters van materie vormden zich in een uitdijend heelal waarvan de afmetingen niet aangepast zijn aan het begripsvermogen van de doorsnee homo sapiens. Ontelbare massale stofsluizen vormden miljarden sterrenstelsels, want de sterren van deze stelsels vormden zich uit deze lokale stofsluizen.

Zo ook de zon, een eerder middelgrote ster die het overgrote deel van de lokale stofsluizen tot zich trok in een draaiende beweging, die verder het leven gaf aan de overbekende planeten, waaronder Gaia, de Aarde die de achtbare leeftijd van 4,5 miljard jaar wordt toegedicht. Aanvankelijk was de Aarde een hete stofwolk, die gaandeweg afkoelde en rond een half miljard jaar geleden Pangea vormde, een eenheidscontinent dat uiteindelijk afbrokkelde door de tektoniek van de aardkorst.

Eurazië werd het grootste van de continenten, en de ingesneden kusten van Europa kregen stilaan vorm, mede door de transgressie van de zeeën die de landmassa omspoelden. Inmiddels ontworstelde het leven zich stilaan uit de materie niet zonder cataclysmen die de diversiteit ervan soms tot een hachelijk bestaan reduceerden. Uit eencellige wezens ontstonden meercellige wezens, ongewervelden en gewervelden, vissen, amfibieën, reptielen, zoogdieren, en uiteindelijk mensapen en mensen die twee miljoen jaar geleden hun eerste schreden op de planeet zetten.

De reden waarom we de Genesis hier in enkele naïeve bewoordingen weergeven is dat we het niet konden laten om de geschiedenis van de Vlamingen te kaderen in een veel universeler verband dan gewoonlijk wordt geschetst. Het gaf even de mogelijkheid om bij wijze van spreken in vogelvlucht vanuit de ontzaglijke ruimtetijd neder te dalen op de plaats waar een menselijke gemeenschap zich ontwikkelt. Het leert iets over de kwetsbaarheid van het bestaan, en over het toevallige en vooral het precaire ervan, waarbij deels factoren blijvend inwerken, maar discontinuïteit de regel is.

En door deze kwetsbaarheid heen zien we dat we in consensus moeten pogen dit collectief geworden bestaan te beschermen en te verdedigen omdat de krachten van destructie en vernietiging onvergelijklijk sterk zijn in deze alomtegenwoordige chaos die de essentie uitmaakt van alle bestaan. Maar tegelijkertijd een broedplaats kan vormen van verandering en vooruitgang: een inherente vorm van dualiteit zoals het heelal steeds verder uitdijt in weerwil van de zwaartekracht.

Migratie is van alle tijden. Vanuit Afrika, bakermat van de soorten voorafgaand aan de Homo Sapiens vertrokken stammen in alle richtingen, zo ook naar het Westen van Eurazië. Het leven was precair en de ontwikkeling verliep moeizaam. Duizenden jaren gingen voorbij, tot kernen van permanente bewoning ontstonden zoals de Hallstadt cultuur die reeds economische betrekkingen onderhield met andere ontwikkelde gebieden. Zo komen we uiteindelijk bij de Keltische bevolking terecht kenmerkend voor het uiterste Westen van Eurazië.

Met de Keltische aanwezigheid kwam de oudste beïnvloeding van bepaalde gewoonten en gebruiken die we nu nog kennen. Niet echt heel veel is overgebleven, want de Keltische stammen bevochten elkaar zodat zij zwak stonden tegenover het opkomende Rome. En wie de naam van deze stad uitspreekt weet dat vanaf dan alles anders zou worden. Niet in het minst door het militair overwicht, de ontluikende rechtspleging, de ontwikkeling van taal en de Latijnse cultuur.

Brutaal werd gans het Mediterrane gebied onder de voet gelopen, en werden de Kelten verjaagd, tot zij nog een aantal afgelegen gebieden die niet werden veroverd als leefruimte konden behouden. In wat de Romeinen Belgica noemden waren Keltische stammen en Germaanse stammen aanwezig. Er werden dan ook Keltische en Germaanse talen gesproken maar de romanisering sijpelde binnen.

Kantelpunt werden de volksverhuizingen die ontstonden door de oppermacht van de Hunnen die het paard als nieuwste oorlogswapen hanteerden en een kettingreactie van vlucht veroorzaakten onder de opgejaagde Germaanse stammen die zich in onze contreien vestigden en een tegenbeweging van germanisering doorvoerden. De Romeinen poogden stand te houden op de strategische lijn van Bayay in het Westen tot Keulen in het Oosten van de Romeinse creatie Belgica. En zo ontstond een twistappel van formaat, die pas zou herkend worden in haar volle betekenis anderhalf millennium later: de taalgrens.

De tijd die daarop zou volgen was niet bepaald gekenmerkt door grote vooruitgang. Maar volledige stilstand was het ook niet want nieuwe sociale en culturele entiteiten ontstonden. Maar om zich heen grijpende epidemieën en wapengekletter van krijgsheren in leenroerigheid maakten het leven er niet makkelijker op. Een tussenfase van relatieve rust kwam door het ontstaan van het Karolingische rijk. Karel De Grote verenigde Frankrijk, Duitsland, Italië en de Nederlanden wat een krachttoer was die niet lang zou aanhouden omwille van de erfopvolging, geregeld door het overbekende Verdrag van Verdun in 843. Dit verdrag heeft voor onze gebieden een uitzonderlijke betekenis. Volgens de erfopvolgingregels moest het Karolingische rijk verdeeld worden onder drie nazaten. Karel De Kale werd Gallië toebedeeld, Lotharius verkreeg het middenstuk van de Nederlanden tot Italië, en Lodewijk de Duitser verkreeg het Oostelijk gedeelte. Volgens deze geografische opdeling lopen de grenzen van Noord naar Zuid. En daar staat de stilaan bevroren taalgrens in de Nederlanden haaks tegenover.

Het onzalige Verdrag van Verdun zou in de latere geschiedenis een blijvende splijtzwam vormen voor de opéénvolgende politieke constellaties tot op onze tijden. Want niet alleen was het middenrijk van Lotharius een lappendeken van streken die geen echte geografische eenheid vormden en dus onverdedigbaar was tegenover de twee andere entiteiten, maar het gebied van de Zuidelijke Nederlanden werd opgedeeld in drie met het toenmalige Vlaanderen (West- en Oost Vlaanderen in de huidige provinciale indeling) toegewezen aan het latere Frankrijk, Brabant (provincies Antwerpen en Brabant) aanvankelijk aan het middenrijk toegewezen, later reeds meer aan de Duitse keizer onderhorig met een graad van zelfstandigheid en Limburg toegewezen aan het Duitse gebied. Hiermee was het eerste grote onheil geschied en werd gezorgd dat Frankrijk in zijn "Drang nach Norden" onuitputtelijke energie verkreeg om het toen welvarender Vlaanderen te annexeren.

De verdere evolutie in Europa bestond erin dat na de Karolingers een algemene staatkundige regressie plaatsgreep, met een downsizing van het gezag en de macht van de vorsten en de verdere aanwezigheid van plunderende Noormannen. In de plaats kwamen veredelde krijgsheren die de titel konden voeren van Graaf of Hertog en medeconstitutief waren voor de leenroerigheid. Hierdoor verbrokkelde de superstructuur en kwam de macht opnieuw volledig uit de kracht van het zwaard.

Het graafschap Vlaanderen kreeg territoriaal vorm door het verweer tegen de Noormannen en door het samenspel met de eerste steden. Van bij het begin moest er gevochten worden

tegen de Franse suzerain die de territoriale uitbreiding niet zag zitten , maar niet kon verhinderen dat het gebied economisch sterk ontwikkelde. Door deze stedelijke ontwikkeling kwam er ook een einde aan de feodaliteit , want “Stadslucht maakt vrij” en de handel bloeide , zelfs in internationaal verband. Het hertogdom Brabant imiteerde deze ontwikkeling van mercantillisme avant la lettre , niet gehinderd door een jaloeze suzerain zoals het bij het graafschap Vlaanderen wel het geval was geweest. Getuigt daarvan : de slag bij Bouvines waar het embryonale Frankrijk is ontstaan. Enkele decennia later onder Philippe le Bel was de interesse van de Fransen naar het Noorden opgeschoven. In de literatuur is de slag op de Groeningenkouter in 1302 heel sterk aan bod gekomen. De hebzucht van de Franse koning kende geen grenzen en hij wist welk gebied het rijkst was geworden door een efficiëntere sociaal- economische structuur. Aanvankelijk werd het grafelijke leger verslagen en graaf Gwijde van Dampierre en zijn zoon Robrecht van Bethune werden gevankelijk naar Parijs gevoerd. Het verzet zou komen vanuit de steden , die in Vlaanderen op dat moment , zoals in Noord-Italië de sterkste ontwikkeling hadden gekend. Brugge werd de leidende locatie waar de opstand zou uitgroeien tot een veldslag waar de Franse ridderscavalerie een smadelijke nederlaag leed tegen een volksleger , gewapend met primitieve middelen. Deze gebeurtenis , die veel weerklank heeft gehad in West Europa , is in latere tijden meermaals herinnerd en als wapenfeit geduid in verband met de heropstanding van de Vlamingen. Betekende dit evenwel een definitief keerpunt in de krijgskansen tussen Frankrijk en Vlaanderen: geenszins. We gingen ons hiervan vergewissen op de Pevelenberg , landinwaards Frankrijk.

Mons-en-Pévèle

Terugkerend van een verkenning van Frans Vlaanderen kon ik het niet nalaten om halte te houden in Mons-en- Pévèle , bekend van de overbekende klassieke wielervedstrijd Parijs-Roubaix. Het plaatsje is gelegen in het departement du Nord , heeft ongeveer een bevolkingscijfer van 2000 inwoners , en getuigt van ingetogen slaperigheid en zou met zijn zadeldaken en neo-gotisch kerkje zo uit Vlaanderen weggeplukt kunnen zijn.

Zo slaperig ging het er niet aan toe in het jaar des heren 1304. De Franse koning Philippe-le-Bel had het treffen van de Groeningekouter duidelijk niet verteerd en bevocht zich een uitweg naar het Noorden te land en ter zee (2) met de bedoeling zijn vermeende oude rechten op Vlaanderen alsnog op te eisen. Met “de Brugse belofte” van de vrouwen om jaarlijks een processie te laten plaatsvinden indien hun mannen heelhuids van het slagveld zouden terugkeren lieten hun vrouwen toe om een nieuwe strijd aan te gaan.

De legers zochten en vonden elkaar op het glooiende terrein van de Pevelenberg op 18 augustus 1304 . Een snikhete dag en aan elkaar gewaagde tegenstanders vochten een chaotische strijd. De krijgskansen wisselden , en er vielen vele slachtoffers , onder meer Willem van Gulik die zijn strategisch doorzicht had bewezen in de Slag der Gulden Sporen, twee jaar voordien. Philippe-le-Bel werd ei zo na gedood , maar kon nog net ontsnappen op het paard van een trawant. De avond viel en de strijd staakte. Het was militair een match - 0 geworden.

Wat er nadien gebeurde was evenwel duurzamer: de Vrede van Athis bracht geen oplossing en de Vlaamse steden bleven schatplichtig aan de Franse koning waaraan zij zich wel ook niet helemaal hielden , en de laatste Franstalige gebieden in wat nu doorgaat voor het departement Pas de Calais werden door de opvolger van Philippe-le-Bel geannexeerd in 1315. Particularistische wrijvingen tussen Brugge en het opkomende Gent deden de rest. Op het terrein vindt men als enig aandenken ter plaatse een plakkaat met een schets rond de “Brugse belofte”. En de “Blindekensprocessie” gaat nog steeds uit in Brugge. Het is kenschetsend dat een feitelijke militaire match – 0 achteraf werd omgezet in een diplomatieke nederlaag. Het zou niet de laatste maal zijn dat dit Vlaanderen en zijn eventuele medestanders zou overkomen.

Op heden ademt Frans Vlaanderen nog steeds de sfeer van weleer uit. Afgezien van de veelal matte classicistische gebouwen , door de Fransen zo geliefd omwille van de uniformiteit in de République Française is het gebouwenpatrimonium nog steeds getekend door een Vlaamse romaans-gotische snit , en zijn de zadeldaken nog steeds overwegend aanwezig in het urbane gedeelte van het landschap. Maar de verfransing heeft haar eindpunt benaderd en de rijksgrens tussen West-Vlaanderen en Frankrijk is ook echt aan het gelijkvallen met de taalgrens. Samen met de verfransing van Brussel is dit het grootste cultureel verlies van Vlaanderen. Diens macht men ondergaat , diens woord men spreekt.

Het Bourgondisch intermezzo

Als we het woord Bourgondisch uitspreken denken we aan een rijkelijk gevulde feesttafel , met sloten bier en wijn, met uitbundige kledij in dure uitheemse stoffen, met gevulde geldkisten die probleemloos gevuld worden..... En koppelen we dit aan de levenswijze die we aan onszelf toewensen. We projecteren deze levenswijze op een tijdperk dat de lage landen werden veréénigd en dat oorlog niet steeds het leven beheerste. In hoeverre deze zienswijze werkelijkheid of illusie is geweest geven we nu hieronder weer.

We vertrekken van de verhouding met Frankrijk , onze ervvijand. We weten dat het graafschap Vlaanderen als toenmalige economisch leidende entiteit met voor die tijd zeer flink uit de kluiten gewassen steden volgens de verdeling van het Karolingische rijk onderhorig was aan de Franse koning , en dat de staatsvorming in Frankrijk gestaag groeide rondom de kern Parijs. In het begin was de Franse koning nog primus inter pares, en de aanwezigheid van de Engelsen op Frans grondgebied relativeerde nog fel de natievorming tot na de Honderdjarige oorlog van 1337 tot 1453.

Mede door deze langdurige rivaliteit kon zich in de lage landen onder het huis van Bourgondië een bestuurspatroon ontwikkelen dat gunstig was en welstand voor de happy few en iets wat prille bestaanszekerheid kon betekenen voor de rest van de bevolking. Want de machtskloof tussen de nomenclatura van die tijd en de bevolking was onwezenlijk groot , en wie de leiding in handen kreeg was uitsluitend zaak van enkele interfamiliale of intrafamiliale verhoudingen in de elite wat geïllustreerd kan worden door de wijze waarop de eerste historisch noemenswaardige Bourgondische hertog Filips de Stoute (3) op de regionale troon werd gezet.

Was zijn aanstelling de vrucht van hevige intrafamiliale interactie , voor Vlaanderen had de echtelijke sponde als interactieterrein van Filips De Stoute en Margareta van Vlaanderen een buitengewone betekenis. Als machtigste vazal van de Franse koning en handige diplomaat (4) had de man veel politieke invloed en het gebied waar hij over heerste was buiten de reeds vermelde kerngebieden uitgebreid tot de Brabantse steden Antwerpen en Mechelen, en de Franse gebieden Artesië , Rethel en Nevers zij het dat het particularisme van de steden soms roet in zijn plannen gooide.

Filips de Stoute werd na zijn dood opgevolgd door Jan zonder Vrees , die zijn reputatie had verdiend in de memorabele mislukte kruistocht die had geleid tot gevangenschap, tenminste als men waardevol genoeg was , want anders werd je gekeeld. Deze primus inter pares van de Franse hogere adel zat helemaal in de maalstroom van de tegenstellingen tussen de Fransen en de Engelsen , en de eigen positie. Hij kon profiteren van de destabilisatie tijdens de decennia durende waanzin van de Franse koning , en vermeide zich teveel in deze toestand volgens de opvolger van Charles VI die hem liet ombrengen (5) . Grote verdienste van deze Jean sans peur was dat hij zijn Vlaamse onderdanen kon toespreken in hun eigen taal, en deze eigenschap ook overdroeg op zijn Bourgondische nazaten (6).

Het was dan de beurt aan Philippe le Bon , die door een serie van uitgekende claims zowel zijn suzerain , de Franse koning , als een andere suzerain , de Duitse keizer naar de kroon stak door de verzameling van een sluitend geheel van gebieden , en in feite machtiger was geworden dan deze titulaire vorsten. Door het bezit van Vlaanderen en het belangrijker worden Brabant alleen al, verzekerde Filips De Goede zich van een financiële onafhankelijkheid , en de ontwikkeling van de economie deed de rest. Men sprak in die tijd van de “landen van herwaarts” en de “landen van derwaarts” als men het over respectievelijk de lage landen en Bourgondië had.

Ondertussen rekende hij af met het stedelijk particularisme waarvan de hoogbloei stilaan wegdeemsterde , terwijl het Bourgondische hof ondertussen zijn hoogtij beleefde. Want zijn

opvolger Karel De Stoute zou door vermetelheid ongeveer alles verkwanselen wat door zijn voorgangers werd opgebouwd. Karel had immers een zelfdestructieve persoonlijkheid. Door zijn onhandigheid en zelfoverschatting maakte hij verschrikkelijke fouten , en jaagde iederéén tegen zich in het harnas. Na een ongelooflijke reeks veldslagen ging Karel de Stoute roemloos ten onder bij Nancy in het jaar 1477 . Bourgondië werd samen met Franche-Comté onmiddellijk door de Fransen genaast. Dochter Maria stond het Groot Privilege toe aan de Vlaamse steden , en huwde in Gent (7) met Maximiliaan van Oostenrijk , een Habsburger , die Vlaanderen uit de klauwen van Frankrijk kon houden , wat de bevolking ten allen prijze maar ook node bijtrad , na eerst een serie ernstige fricties te hebben doorgemaakt met de nieuwe machthebbers in naam van het tanende particularisme. En zo eindigt het intermezzo van de Bourgondiërs....

Maar de politieke ontwikkeling nam stilaan vlucht. De tijd dat zuiver krijgsheren het mooie weer maakten ging stilaan voorbij , en had plaats gemaakt voor vastere structuren van machtsuitoefening wat normaal een voordeel zou kunnen geweest zijn omwille van een te verwachten stabiliteit. Er was hier en daar zelfs sprake van een “keure” : de schriftelijke neerslag van voorheen ongeschreven regels rond de uitwisseling van wat als “bescherming” werd voorgesteld tegenover financiële steun , voornamelijk van de zich sterk ontwikkelende steden . Maar al gauw bleek dat de militaire uitwassen alleen maar grootschaliger werden en dat sterkere legitimiteit van regimes niet automatisch leidde tot een einde van de verdrukking waarvan zwakkere structuren van staatsvorming uitermate slachtoffer zouden zijn. Het betekende dan ook de start van de neergang van wat later en in betekenis uitgebreider de substructuur “Vlaanderen” zou worden genoemd.

Dit Vlaanderen had echter inmiddels op het culturele vlak het hoogtepunt bereikt: de machtige cathedraalen en de nog steeds ongeëvenaarde schilderkunst waren tot een absolute bloei gekomen die tot op heden nooit is bereikt geworden. De laatste restauratie van het uiterst befaamde “Lam Gods” bewees dat men de oorspronkelijke indringende blik van het Lam had willen omfloersen , waardoor het werk aan spankracht mistte. Maar de “Dulle Griet” van Pieter Bruegel de Oude en de apocalyptische wereld van Hiëronimus Bosch die daarop zouden volgen en ook blijk gaven van dezelfde genialiteit waren zonder twijfel de aankondiging van grote verandering , en zeker niet langer verbetering.

Staatsvorming en Repressie

De periode die op de Bourgondiërs volgde betekent onder meer het verlaten van de middeleeuwen. Staatkundig evolueert men naar grotere gehelen die door een vorstelijk absolutisme worden beheerst. Kon het Vlaanderen van de vijftiende eeuw nog als een zelfstandig centrum op de voorgrond komen, het evolueerde naar een gebied zoals een ander, dat niet langer in de kern van de macht vertoefde. Vanaf dat moment heeft men de touwtjes niet meer in handen, en wordt men afhankelijk van de buitenwereld.

Naast dit facet van ingebed worden in de Europese superstructuren van die tijd, was er de geruisloze verschuiving van de economische kracht van het graafschap Vlaanderen naar het hertogdom Brabant, benamingen die stilaan loutere geografische omschrijvingen begonnen te worden, en van hun identiteit stilaan werden ontdaan.⁽⁸⁾ De evolutie van de superstructuren werd dan ook plotseling versneld door een snelle opeenvolging van overlijdens in de hoogste adellijke kringen, waardoor de Habsburgse keizer Karel een onwaarschijnlijk aantal titels van gebieden verzamelde en bovendien enorme overzeese gebieden verwierf⁽⁹⁾.

Onder de Habsburgse Keizer Karel brak de gouden eeuw aan voor Antwerpen. De stad kwam als nieuweling naar voor, maar was wel een centraal gelegen havenstad, waar goederen diep landinwaards konden verscheept worden, en waar de handel en de financiën niet aan knellende voorschriften waren onderworpen. Niets liet aanvankelijk vermoeden dat de bloei van Antwerpen en het hinterland slechts tijdelijk was, als een laatste opflakking van de bloei van "Vlaanderen". Want stilaan zou, zoals de naam "Holland" het pars pro toto waarmee Nederland zou worden bedoeld, Vlaanderen de benaming worden die voor de omschrijving van de Zuidelijke Nederlanden zou gelden.

Ondertussen had Maarten Luther in Wittenberg zijn leerstellingen aan de kerk genageld. De traditionele oppermachtige positie van de roomse geloof was door de eeuwen heen nooit echt bedreigd geweest, zelfs wanneer grote gebieden onder de invloed kwamen van andere godsdienstbelevingen zoals de Katharen in Frankrijk of het gijzelen van pausen in de periode van Avignon. De rooms-katholieke kerk was echter in de greep van het geldelijk belang geraakt en talrijke radicale hervormingsbewegingen kwamen opzetten. Het verschil met het Lutheranisme was, dat dit gesteund werd door Duitse keurvorsten, en aldus samen met het anders ingebedde Calvinisme leidde tot fanatieke godsdienstige betwistingen, waar de machthebbers gedwongen waren zich hier tegenover te positioneren.

Maar ook Karel V beseftte dat hij het eeuwig leven niet had. Door ziekten gekweld en na lange twijfel⁽¹⁰⁾ ging hij over tot een voor de Nederlanden in het algemeen en voor Vlaanderen in het bijzonder even fatale verdeling van zijn rijk als zijn vroeg-middeleeuwse naamgenoot Karel de Grote. Op deze wijze immers werden de Nederlanden onderhorig aan een despoot, die zich opsloot in het Escoriaal te Madrid, en uit godsdienstfanatisme zelfs niet zou aarzelen om een genocide te organiseren. Deze despoot luisterde naar de naam van Filips II.

Het Vlaamse Guernica en de Hollandse Gouden Eeuw

Van alle perioden die Vlaanderen zou meemaken houdt de Spaanse overheersing samen met het door België georganiseerde Vlaamse pauperisme in de 19de eeuw de pijnlijkste reeks gebeurtenissen in. De verdeling van het dominerende rijk van een tweede “Carolus Magnus” , was staatkundig een absolute miskleun , zeker in een periode waar de laatste leenroerige aspecten van de staatsvorming verdwenen ten voordele van grootschaligheid en machtsconcentratie bij absolute monarchen. Vlaanderen zou onderhorig worden aan een land dat mentaal totaal verschillend was van de Nederlanden , geregeerd worden door een gewetenloze potentaat en extreme godsdienstfanaticus, terwijl erfvijand Frankrijk op de loer bleef liggen om toe te slaan op het meest geschikte moment.

Karel V was maar pas ter aarde besteld of Filips II stuurde zijn beste slachter, Alva , naar de Nederlanden om orde op zaken te stellen (11) . Filips II had het niet begrepen op wankelmoedige edellieden die tegelijkertijd de kool van de trouw en de geit van beperkte autonomie meenden te kunnen sparen. De graven van Egmond en Hoorn werden dus letterlijk een kopje kleiner gemaakt en hun bezittingen werden verbeurd verklaard. Hij had het ook niet begrepen op het protestantisme : een meedogenloze vervolging van wat hij als ketters duidde was het gevolg. Waar de twijfelende houding van de adel in de Zuidelijke Nederlanden willoosheid ressorteerde , bleek het verzet in Noord-Nederland wel degelijk een vuist te kunnen vormen onder Willem van Oranje.

De beide kampen waren klaar voor de oorlog. Hierbij speelde het strategisch belang van de grote stromen een belangrijke rol. De strijd zou leiden tot de verwijdering van de Noordelijke Nederlanden dat eieren voor hun geld kon kiezen , en de Zuidelijke Nederlanden die murw geslagen waren na de genocidaire afslachting van duizenden Antwerpenaren , de verkrachting van de vrouwen , de plundering van hun bezittingen en de brandschatting van hun woningen in de Spaanse furie.(12) De uitputtingsslag met Oranje , ook wat later op volle zee met de kaping van de Spaanse Zilvervloot , die Filips en zijn nazaten steeds had gered van de financiële ondergang , leidde uiteindelijk tot de Vrede van Munster in 1648 , waar Noord – Nederland als onafhankelijke staat door de mogendheden definitief werd erkend. Holland , als pars pro toto genoemd voor deze frisse , nieuwe dynamische staat , beleefde hierna zijn Gouden Eeuw. Het werd zelf overigens een zeer succesvolle mogendheid via koloniale bezittingen. De Zuidelijke Nederlanden deemsterden weg , ook economisch , zoals het nog steeds ingedeeld was onder het verzwakte Spanje dat in Lodewijk de XIV zijn meerdere moest erkennen. De oude erfvijand Frankrijk was deze verzwakking van Spanje niet ontgaan , en hij annexeerde het gebied wat we Zuid-Vlaanderen noemen , ongeveer samenvallend met het huidige departement Nord.

Zo eindigde de rampzalige Spaanse overheersing in een amputatie en een verdere verknechting van Vlaanderen in de Zuidelijke Nederlanden dat verder het slagveld bleef van de fricties tussen de opdringerige Fransen en de wisselende coalities die hen de eigendom over onze verarmde en uitgeputte rompstaat niet gunden. Tot de Oostenrijkers opnieuw verschenen aan het firmament.....

Tweede Intermezzo: de terugkeer van de Oostenrijkers tot1789

Na de Spaanse deernsting waren de Zuidelijke Nederlanden aan het zwalpen. Volledig onderworpen aan het machtsspel tussen de mogendheden verspeelde dit restland elke echte identiteit. De bevolking stagneerde en het economisch leven ging achteruit (13). Onophoudelijk had Lodewijk de XIV invasies ondernomen in noordelijke richting (14). Holland verzette zich tegen een hegemonie van Frankrijk over de Zuidelijke Nederlanden maar zag deze slechts als buffer tegen Frankrijk. Nadat 5 stukken bezet land in 5 invloedssferen van de oorlogvoerende mogendheden waren terechtgekomen kwam men in de vrede van Utrecht overéén ze over te leveren aan de Habsburgse dynastie.

Maar eindelijk kon de bevolking weer wat vrijer ademen. Opnieuw was er een opleving van de landbouw , maar voor internationale handel bleven de beperkingen bestaan en zorgden de Hollanders en de Engelsen voor het omdraaien van de nek van de Oostendse Compagnie en de verdere afsluiting van de haven van Antwerpen (15). Oostende was immers de enige beschikbare haven sinds Lodewijk de XIVde Duinkerke had veroverd , samen met Zuid-Vlaanderen , wat een ware amputatie betekende , waarbij de plaatselijke bevolking niets te zeggen had maar wel definitief van haar identiteit werd beroofd.(16)

De wisselvalligheden die zich tussen de mogendheden voordeden hadden hun weerslag op de Zuidelijke Nederlanden die op de onophoudelijke veldslagen medio achttiende eeuw weerloos als soms zeer tijdelijke pasmunt werden gebruikt. Maar de vrede brak eindelijk weer door onder landvoogd Karel van Lotharingen , wat de economie deed opleven en de bevolking na een twee eeuwen durende stagnatie , veroorzaakt door onophoudelijk militair treffen , deed aangroeien. Maar evenzo werden de Zuidelijke Nederlanden in het internationaal economisch verband uitgesloten , zaak waarin de oude tegenstanders Frankrijk en Holland het roerend eens bleken (17).

De politiek in de Zuidelijke Nederlanden was inmiddels in een archaïsche toestand verzeild. Jozef II constateerde een voor hem ontstellend conservatisme, en dwong hervormingen af , die mede gericht waren tegen de machtspositie van de hogere clerus , tegen de oude privileges en de voorvaderlijke juridische gebruiken . Bijna grappig : terwijl Frankrijk op dat moment kon vergeleken worden met een net voor het uitbarsten kolkende vulkaan , greep hier te lande een “Brabantse Omwenteling” plaats , met een Van der Noot , die terug wou naar de middeleeuwen. Even onnaards op dat moment publiceerde de advocaat Jan Baptist Verlooy zijn “Verhandeling op d’Onacht der Moederlijke Tael in de Nederlanden”. Dit sein kan echter beschouwd worden als de allereerste uiting van verweer tegen het algemeen opdringen van het Frans vanuit de heersende elites. Het toont wat onwezenlijk in het licht van de uitbraak van de Franse revolutie , die het aanschijn van het continentale West-Europa helemaal door elkaar zou schudden.

De Franse revolutie

Naar het einde van de achttiende eeuw was Frankrijk rijp voor een grondige aanpassing van zijn structuren aan de nieuwe tijden. Het vorstelijk absolutisme had zijn beste tijd gehad en de demografische explosie had van Frankrijk het volkrijkste gebied gemaakt. Het maatschappelijk bestel met de klassieke dominantie van vorst en hogere adel en clerus was vermolmd, en de welvarende burgerij eiste haar rechtmatige maatschappelijke plaats op. Zij zou het plebs aanvuren om de stoottroepen te vormen, vanuit het standpunt dat dit bevolkingsdeel niets te verliezen had. Ook het demografisch gebeuren van een sterke bevolkingsaan groei in Frankrijk deed zijn werk.

Na de tribulaties van de start met de val van de Bastille, begon de revolutie haar eigen kinderen op te vreten, en werd de blik ook gericht op het buitenland. Reeds in 1792 was er een inval van de Franse troepen die in geen blijvende aanwezigheid ressorteerde. Maar na de slag bij Fleurus in 1794 waar de Oostenrijkse troepen werden verslagen bleek het hek van de dam (18). Het Franse leger bezette de Zuidelijke Nederlanden zeer ingrijpend, wat de bevolking tot in de kleinste gehuchten zou ondervinden (19).

Het was de start van een massale plundering: de revolutie had in Frankrijk geleid tot een economische puinhoop, en de leiding van het Franse leger riep op tot het volledig leegroven van het bezette gebied. Wie het Louvre en andere imposante musea in Frankrijk bezoekt zal daar nog steeds de resultaten van zien, want van een volledige restitutie van de kunstwerken van het in naam gehate "Ancien Regime" is geen zekerheid tot op heden. De bezetting was draconisch, fanatiek anti-religieus en leidde tot hongersnood en volledige onderdrukking.

Terwijl in Frankrijk zelf de revolutie haar eigen kinderen opvrat via eindeloze terechtstellingen, kon zij internationaal enorme terreinwinst boeken. Op deze wijze kon Napoleon Bonaparte via een staatsgreep de macht intern in Frankrijk grijpen, en tegelijkertijd de veroveringen in het buitenland consolideren. De Zuidelijke Nederlanden werden zoals overigens de eveneens overwonnen Noordelijke Nederlanden ingelijfd bij Frankrijk, waarna Napoleon overal familieleden als vice – koningen onder zijn keizerschap plaatste.

Het Napoleontische bewind was zijn hoogtepunt reeds voorbij rond het jaar 1810, jaar waarin de keizer Antwerpen een bezoek bracht. Het werd geen leuke bedoening, want de bevolking was geconfronteerd geworden met massale opeisingen van manschappen in het keizerlijk leger, met oorlogsbelastingen, met de dreiging van oorlog. De oorlog was als gegeven predominant aanwezig: hij zou ook het einde betekenen van de Franse hegemonie. De oorzaak van de ondergang van het Napoleontische bewind was een steeds terugkerend fenomeen in de geschiedenis: zelfoverschatting die tot nederlagen leidt, waardoor de overwinnaar beslist: het Congres van Wenen.

Een voorbarige hereniging

In 1815 zouden er vele belangrijke beslissingen worden geofficialiseerd met het roemruchte Congres van Wenen. Deze officialisatie werd al intens voorbereid door de Engelse bewindvoerders die reeds voor de finale nederlagen van Napoleon de kaart van “the continent” aan het hertekenen waren en zelfs reeds hachelijke puzzels ontwierpen waarrond welk personeel deze hertekening dan achteraf zou incarneren.

Het was de bedoeling om Frankrijk politiek en strategisch in te kaderen , zodat de fatale grap van de Franse revolutie zich niet direct zou kunnen herhalen. In dit verband was het dus een conservatieve beweging met de bedoeling de hiërarchische orde te herstellen en strategische maatregelen te nemen om de Franse agressie op voorhand te counteren.

Zo ook werden er denkoefeningen gemaakt door de Engelsen met hun geallieerden Pruisen en Rusland , ook over wat het lot zou zijn van de Zuidelijke Nederlanden , die gedurende 300 jaar pasmunt en speelbal waren geweest van de kostelijke grillen van de machthebbers. Men kwam tot de bevinding dat het herstel van de eenheid van de Nederlanden onder de vorst Willem van Oranje – Nassau de beste oplossing was om ten Noorden van Frankrijk een stevige monarchie in te richten.(21)

Wat was evenwel de sociologische toestand van de Noordelijke en de Zuidelijke Nederlanden ? Waren ze sinds een tijdspanne van de laatste 300 jaar convergerend geweest , of divergerend ontwikkeld ? Was er een mogelijkheid om dit te peilen bij de bevolking ? “ Nee toch: niet bij de bevolking ! ” De Franse revolutie was met de remmen los in de afgrond van de meest compulsieve vormen van dictatuur gereden. En verkiezingen of andere volksraadplegingen waren nog veraf.

Op de drie klassieke vlakken van divergentie , religie – economie – nationaliteit , scoorden de “twee Nederlanden” ondertussen hoog op de score divergentie. Het Noorden had de klemtonen van Hervorming en Reformatie , van mercantiele Handel , en van het algemeen gebruik van het Nederlands . Het Zuiden was katholiek met beginnende vrijzinnigheid , begon aan industrie in Wallonië en de elite sprak overal Frans. En “ De taal is..... “ ergens genoemd: “.....gans het volk”.

Hier wringt duidelijk iets wat gaandeweg oorverdovend zou worden , maar toen nog ondanks het vroegtijdig pleidooi van Verlooy in zijn reeds geciteerde verhandeling “Over d'onacht der moederlijke Tael” als totaal irrelevant kon worden beschouwd. Op deze terugblik naar Verlooy kan ik niet anders dan onmiddellijk ook een blik vooruit werpen In de 21 ste eeuw, waar het belang van de drie geciteerde divergentiepunten volledig is geannuleerd , ofwel in de zin van een “Kampfentleertes Raum” voor de kwestie van de religie , ofwel het resultaat van de Europese economische integratie , ofwel door de plaats die het Nederlands heeft verworven doorheen een buitengewoon moeizame ontvoogdingsstrijd. Dit alles verklaart het gebruik van het woord “Voorbarig” in de titel van dit subhoofdstuk.

Over de aard van het specimen dat men had uitgekozen om staatshoofd te worden van het “Verenigd Koninkrijk” kon men van bij het begin stellen dat de man de veranderende tijdsgeest niet had begrepen , en dat hij voor zich een absolutistische vorst als ideaalbeeld zag. Nochtans was de enige verdienste om heerser te worden over de Nederlanden geen zelfstandig verworven machtsbasis maar een creatie van Groot-Brittannië , waarbij andere mogelijkheden , in casu Pruisen en Rusland , hun instemming hadden betuigd.

In de Zuidelijke Nederlanden was er geen enthousiasme voor Oranje bij wat voor de economische machthebbers kon doorgaan, die onder de Franse bezetting de enigen waren die konden profiteren van de toestanden (22). Ook de Kerk en de adel vonden het maar niets, en wilden terug onder Oostenrijkse hoede. En de massa van de mensen te lande, inzonderheid het nog rurale Vlaanderen, was nog murw door de verschrikkingen van de Franse revolutie, en verstomd door algemene politieke onmondigheid. Zelfs in het Noorden was Oranje-gekte afwezig, doordat daarvoor de kortstondige Bataafse Republiek enige voordelen had bewezen.

De creatie van de hereniging van de Nederlanden paste daarentegen internationaal in het kader van de Engelse politiek om Frankrijk te counteren en zo een Europees evenwicht te realiseren. Het uit elkaar groeien van Noord en Zuid had een mentaliteitskloof tot stand gebracht tussen de elites. En het gewone volk had helemaal niets in de pap te brokkelen. Daarbij kwam nog de factor taal.

Het Nederlands kon in het Noorden makkelijk als bestuurstaal worden ingevoerd, omdat het daar de spreektaal was van zowel de burgerij als het volk. In het Zuiden was er voor de Franse revolutie reeds een nadrukkelijke tendens om het Nederlands dood te knippen als bestuurstaal. Dit zou door de Franse revolutie helemaal worden bevestigd en een cultuurkloof creëren tussen de elite en het volk. Met deze moeilijke kaarten moest de autoritair ingestelde Willem I de hereniging van de Nederlanden realiseren: het werd een hachelijk pokeren.

Willem zag zich in de eerste plaats als onnipotent bestuurder, en kon slechts moeizaam delegeren. Hij was echt de man van de restauratie en knabbelde aan rechtsspraak en parlementaire bevoegdheden. Hij stelde zich mercantiel op tegenover ondernemers, dat wel. En we kunnen uiteraard helemaal appreciatie opbrengen voor de plaats die hij aan het Nederlands wou geven. Maar hij besepte niet hoe hij door het innemen van zijn autocratische positie enerzijds, en het ontbreken van een ontwikkelde band met de bevolking anderzijds, de tekenen van de tijd niet juist inschatte wat hem in de leidende Franstalige kringen in het Zuiden ten kwade werd gedeut.

In het Zuiden was de invloed van de Franse revolutie immers groter bij de maatschappelijke bovenlaag. Zij het dat de rest van de bevolking nog steeds het plaatselijke en hooguit het provinciale niveau kon percipiëren als relevant, stilaan begon het begrip natie-staat een ontwikkeling in de geesten te veroorzaken ook doorheen de pletwals van de Franse revolutie, die alle oude geplogenheden door elkaar had gegooid. En doordat de wijze van regeren van Willem niet bepaald wervend overkwam was de constructie van een nationale staat voor het Verenigd Koninkrijk bepaald hachelijk als onderneming, wat al gauw zou blijken.

Preludium voor een Amalgaam

In 1814 reeds hadden de grootmachten een basistekst voor de nieuwe staat opgesteld, genaamd "De Acht Artikelen", in het Frans nog wel, waarin het woordgebruik doordoesemd was van opzij gelegde sceptis. Er was namelijk sprake van "un amalgame le plus parfait" en "une réunion intime et complète"(23). Enerzijds wees dit erop dat men goed wist hoe verscheiden de bedoelde populatie was, en dus hachelijk te stroomlijnen, maar anderzijds wilde men de onderneming een kans geven door het resultaat van de oefening als zeer rooskleurig voor te stellen.

De toestand in de Zuidelijke Nederlanden na de Franse revolutie was niet schitterend. De tweede Oostenrijkse periode had enkele decennia van relatieve rust gebracht, maar er was stilstand geweest op staatkundig vlak, waarbij bestuurlijk en juridisch met uiterst conservatieve opvattingen werd gewerkt. De Brabantse omwenteling viel als een unieke reactionaire beweging in West-Europa van die tijd te noteren (24). Vandaar dat de Franse revolutie een ware uppercut kwam toebrengen, waar de kiemen liggen van het diep verval dat zich zou aftekenen in Vlaanderen gedurende het verloop van de 19de eeuw.

Maar niet getreurd: onder koning Willem I zou het Koninkrijk der Nederlanden zijn plaats in de vaart der volkeren wel weten te vinden, wat de verwachting was van de grootmachten. En er was als groot erkennings- en herkenningspunt het herstel van de positie van het Nederlands in de Zuidelijke Nederlanden, wat het zelfvertrouwen wat terugbracht. Naast het heropbloeien van de Rederijkerskamers was er de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen (25). Maar al gauw zou deze Noord-Nederlandse culturele organisatie door haar protestantse ontstaansgeschiedenis weerstand oproepen in Zuid-Nederland.

Dit gegeven was een van de signalen vanuit de culturele onderbouw, dat het met de politieke bovenbouw niet helemaal plus was, en vooral ook door de autocratische opvattingen van Willem I. Deze ging uit van het top-down ineenprangen van twee gebieden in een volkomen geünificeerde staat, gebieden die geschiedkundig een andere ontwikkeling hadden meegemaakt. En wat de taal betreft in de Zuidelijke Nederlanden ook al een sterk antagonisme in zich hield.

In het Zuiden had het Frans, mede door de Franse revolutie, zich genesteld als statustaal. Dit gegeven stond diametraal tegenover de bedoeling van Willem I om het Nederlands te beschouwen als éénheidstaal voor de Nederlanden. Waar gaandeweg in Vlaanderen de vernederlandsing werd aanvaard, bleek dat in Wallonië en in Brussel niet aanvaardbaar. En voor het eerst opperden de Franstaligen de eis voor taalvrijheid. Het resultaat van de vernederlandsing in Wallonië werd een absolute misser. Het werd de grote nederlaag voor Willem I: de taalsplijtzwam was ontstaan en zou nooit nog ontbreken, tot op onze dagen.

Ongetwijfeld had de monarch goede bedoelingen, als deze concordeerden met zijn autoritaire werkwijzen. Hij hechtte veel belang aan een goed draaiende economie en was bepaald niet karig met publieke middelen, zelfs met zijn persoonlijk fortuin, om in te zetten op de economische ontwikkeling van zijn rijk. Het was zijn geluk dat inzicht in de publieke financiën niet sterk verbreid was, want naast de politieke "arithmétique hollandaise", was er op het economisch vlak ook het centreren van de schuldposities via al even creatieve boekhouding.

Bij de start had Noord-Nederland de handicap van een aanzienlijke openbare schuld, in tegenstelling met het Zuiden waar niet veel gebeurd was, en dus ook niet veel schulden

waren gemaakt. Het was niet het enige verschil : Holland draaide op financiële basis als mercantiele handelsstaat , het Zuiden werd noodzakelijk gerund in het kader van landbouw in Vlaanderen , en industrie in Wallonië. Het woord “amalgam” was dus niet alleen op het politieke vlak van toepassing , maar ook op de economische onderbouw . Het weerhield de koning der Nederlanden niet om de financiële organisatie vorm te geven , waarbij het symbool van het economische Zuiden van de toekomst , de “Société Generale” , geschiedkundig bijna paradoxalerwijs door Willem I boven de doopvont werd gehouden. Op het vlak van de godsdienst vertoonde het beleid van Willem enkele gelijkenissen met het bewind van Jozef II. Als autocraat wilde hij de verschillende geloofsbelijdenissen kaderen in een staatsbestel dat daarboven stond. (26) Dat was niet naar de zin van de hogere clerus die helemaal terug wou naar de tijd voor de Franse revolutie en zeker geen protestantse vorst aanvaardde. Het verzet was zo hevig dat de koning de aanvaarding van de grondwet via duchtige framing middels de reeds hoger vermelde “arithmétique hollandaise “ moest afdwingen , ondanks het feit dat hij een zorgvuldige selectie van stemgerechtigden had georganiseerd.

Op deze wijze had Willem het verkorven bij de twee geestesrichtingen die het Zuiden rijk was: het door de ideeën van de Franse revolutie tot stand gekomen liberalisme , en het uiterst conservatieve , zelfs reactionaire katholicisme. Vermengd met de taalpolitiek van vernederlandsing werd dit alles een borrelende cocktail van verzet , wat wanneer de omstandigheden ervoor gunstig zouden zijn een eruptie van opstandigheid zou veroorzaken. En dat het toneel zich zou afspelen te Brussel , centraal gelegen en met een francofone upper-class als leidende cultuurkaste , stond in de sterren geschreven.....

Het verlies van Nederland

Wat was de toestand na 15 jaar bewind van Willem I over de Zuidelijke Nederlanden? In Vlaanderen was algemene politieke stilstand het hoofdkenmerk. De Franse revolutie en het Napoleontische keizerrijk hadden zware slagen toegediend aan de plattelandsbevolking, die politiek onmondig was en zich poogde te nestelen in een conservatieve luchtbel om zo verder onheil te voorkomen. De kloof met de upper class was zeer groot geworden, wat bevorderd werd door de verfransing van de bovenlaag.

De ideeën van de Franse revolutie schoten evenwel wortel bij enkele verlichte geesten in de steden: zo komen we uit bij de onvermijdelijke Louis De Potter, die samen met een aantal companen beïnvloed was door de ideeën van de Franse revolutie, en als journalist met tomeloze energie en met een doorgedreven overtuiging het autoritaire bewind van Willem I aan de kaak stelde.

Gaandeweg verwierf De Potter bekendheid en liet hij vooral in mondeling woord en geschrift zijn radicale liberale ideeën de vrije loop. Enkele maatschappelijke factoren waren mede de voedingsbodem van het verzet tegen de regelneef Willem I die weinig of niets deed om de psychologie van de bevolking te doorgronden, wat in de kaart speelde van de revolutionairen.

De taalpolitiek van Willem die het Nederlands wou invoeren (27) bleek voor de Franstalige bovenlaag van de bevolking een lelijke streep door de rekening. De taal klonk vreemd, wat niet verwonderlijk was omdat zij ontstaan was in Holland en nergens in de Zuidelijke Nederlanden de thuistaal was. Het gewone volk sprak in een pleiade van dialecten en de bovenlaag van de bevolking had reeds een hele tijd het Frans als lingua franca aanvaard in navolging van de vorstenhuizen in Europa. De term "Belg" had dus voor de elite in de vroegere Zuidelijke Nederlanden onomstootbaar de stempel van "Franstalig" en men wilde geen "Nederlander" zijn.

Hiernaast was zich een tweespalt aan het ontwikkelen rond de levensbeschouwing. Napoleon had met de paus een overeenkomst gesloten om godsdienst en staat niet langer te mengen, wat een enorme vooruitgang betekende. De geestelijkheid in de Zuidelijke Nederlanden had zich niet neergelegd bij deze overeenkomst. Omwille van de sterkere aanwezigheid van het protestantisme in Nederland en tegelijkertijd gegeven de uitermate sterke positie van het katholicisme in de Zuidelijke Nederlanden vond Willem dat hij in dezen kon interveniëren bij benoemingen van geestelijke gezagsdragers en de opleiding van priesters.

Zonder zich te realiseren dat hij hiermee zowel wat we de "liberalen" als de "katholieken" zullen blijven noemen tot vijand maakte, ploegde Willem door, sloot de republiek De Potter op in de gevangenis, en beëindigde elke vorm van persvrijheid. De tijd was rijp voor revolutie. Want de economische toestand was niet schitterend, en wat beschouwd werd als het plebs was vatbaar voor oproer.

Komen we tot de fameuze aria en Alexandre Gendebien, die in Brussel de dans leidde: een opvoering van de opera "De Stomme van Portici" in de Muntshouwborg, waarin de liefde voor het vaderland werd bezongen. Door georganiseerde straatincidenten via betaalde knokploegen kwam men tot een opstand tegen de regering, bekroond door de organisatie van een leidend organisme: het Voorlopig Bewind bestaande onder anderen uit Gendebien zelf, Charles Rogier die een Luikse strijdersgroep kon inzetten, Sylvain Van de Weyer die het frêle België diplomatiek moest verdedigen, Frederik de Merode, die het grootgrondbezit en het katholicisme vertegenwoordigde, en enkele mindere goden.

Louis De Potter staat ook afgebeeld op de bekende weergave van de opstandige leiding, maar reeds kon men gewagen dat de Belgische revolutie haar eigen kinderen al aan het opvreten was. De Potter was immers zijn tijd ver vooruit en populair bij het gewone volk wegens zijn consequente ideeën, en het feit dat hij onder het Nederlandse bewind vrij langdurig in de bajes had gezeten. Vanaf het begin van de revolutie zou De Potter door de andere leidinggevenden dan ook als een ongeleid projectiel worden aangezien, die bij tijde en wijle wel de meubelen mee moest komen redden. Zeker wanneer er tekenen waren van niet-burgerlijke tendenzen, maar sociale revolte. En kijk, of je het nu wil of niet: het karakter van de opstand vertoonde andere kenmerken in het Zuiden des lands met meer sociale motivatie, dan in het Noorden waar enkel politieke oogmerken van de leidende klasse zuiverder naar voor kwamen.

Het is zeker dat Frankrijk bedekte steun heeft geboden aan de opstand via het oppoken en heimelijk financieren van de revolte en dat Engeland de gebeurtenissen angstvallig begon op te volgen. Wat ook onmiddellijk duidelijk was geworden, was een weifelende houding vanwege Willem I over hoe er moest gereageerd worden. Toch werd uiteindelijk beslist om het Nederlandse leger in te zetten tegen de opstandelingen. Het eigenlijke gevecht in de straten van Brussel werd gevoerd met hoofdzakelijk Vlaams kanonnenvlees onder knappe Franse leiding, terwijl de burgerij zich afzijdig hield en het Voorlopig Bewind in geen mijlen ver te bekennen was. En wat niemand zo voorspelde kwam uit: een nederlaag van het koninklijke leger, dat alleen al door zijn binaire samenstelling, met Noord-Nederlanders, Zuid-Nederlanders en Franstaligen met weinig zin noch ervaring en massale desertie vastliep in een soort van stadsguerilla te Brussel, waar het gros van de vijandelikheden zich afspeelde.

In een mum van tijd was de politieke situatie totaal veranderd, en velen waren daar niet op voorbereid. De Engelsen wilden geen sluipende annexatie van de Zuidelijke Nederlanden door Frankrijk, en de Fransen waren met de bestuurswissel van hun 1830 ook niet helemaal klaar om veel meer te (ver)-prutsen dan wat mankracht en wat kogels te sturen naar de revolutionairen. Waaruit bleek dat het Koninkrijk der Nederlanden niet eens in staat was om het hoofd te bieden aan een ongeordende meute van opstandelingen (29).

Om de militaire fase zo vlug mogelijk af te sluiten en de nieuwe staat vorm te geven, ijverde Gendebien voor de verkiezing van een Nationaal Congres, uiteraard in de elitaire voorwaarden van het cijnskiesrecht, wat betekende dat de Belgische grondwet door een absoluut kleine minderheid van intellectuelen, burgerij en grootgrondbezitters, in grote meerderheid Franstalig, werd onderschreven in weerwil van een kleine, maar intrinsiek toch invloedrijke mercantiel gerichte groep van de zogenaamde orangisten, die een economisch debacle vreesden (30).

De rest is geschiedenis: het klinkt als een boutade, maar veel zou er niet meer veranderen in de verhouding met Noord-Nederland. De belegering van Antwerpen, wat misschien tot op heden nog onbewust de ironie van de Antwerpenaars oproept, de conservatieve keuze voor de monarchie, zeer tegen de zin van de vader des vaderlands De Potter en zijn republikeinse achterban, het zoeken naar een voor het Belgisch formaat geschikt staatshoofd dat men overéénkomstig ook vond in de adellijke carpet bagger Leopold van Saksen-Coburg, de opkomst van de Belgische politiek gepersonifiëerd in de eerste raspoliticus Joseph Lebeau en de politieke neutralisatie van de leden van het Voorlopig Bewind. Maar ook de invasie van de Nederlanders in 1831 gecounterd door het oprukkende Franse leger, onder het immer waakzame oog van de Engelsen, kan nog als een uitsmijter van deze operette worden genoteerd. (31)

De Belgische bezetting

Onconventioneel kon je het wel noemen, die heroriëntatie van de Zuidelijke Nederlanden. Frankrijk ontpopte zich als de beschermheer van de nieuwe staat, in de wetenschap van het nut van het bestaan van een land dat door de mogendheden bestemd was als bufferstaat tegen Frankrijk. Er werd immers nog gemorreld aan de grenzen in Limburg en Luxemburg, omwille van het wantrouwen van de mogendheden tegen het nog instabiel geachte België als buffer tegen Frankrijk enerzijds. Tegelijkertijd wou Frankrijk via economische samenwerking een stevige poot behouden anderzijds. In 1838 werd de verhouding met Nederland definitief vorm gegeven door de ondertekening van het Verdrag der XXIV Artikelen.(32)

Maar hoe stond het met de bevolking? Het waren turbulente tijden van grote verandering. De opkomst van de industrie zou een ware revolutie betekenen, maar uitsluitend voor het Zuiden van België. In Wallonië werd steenkool aangetroffen en het kapitaal zocht zeer snel zijn weg naar rendabele gebieden. Correctie: het zocht dan ook uitsluitend zeer snel de weg naar rendabele industrialisatie aldaar, met een stijgende bevolking voor gevolg. (33)

Vlaanderen bleef hoofdzakelijk agrarisch, en de ene landbouwcrisis volgde op de andere. Er was een bevolkingsdeel, dat er grandioos bij won. Het conservatieve grootgrondbezit kreeg vrijkaart, mede door de overwegend katholieke machtspositie, die elke andere geestesstroming kon bedwingen. Bovendien waren die lastige Nederlanders weg, die hun Nederduits hadden willen opdringen. Hierdoor gaapte een ontzettende sociale kloof tussen de heersende klasse van het grootgrondbezit en de tot pauperisme veroordeelde bevolking. Je had dus een kleine groep van Franstalige uitzuigers die genadeloos het overgrote deel van de pachters exploiteerde.

Kwam daarbij nog de aangroei van de bevolking, gewild gestimuleerd door de geestelijkheid, die jaarlijks een bezoek meende te moeten brengen aan de gezinnen van de dompelaars om de evolutie van de procreatie op te volgen. Ieder gezinslid werd van kleins af aan ingeschakeld in het harde labuur zoals beschreven door Cyriel Buysse. En de onderlinge concurrentie om het hoofd boven water te houden dreef de pacht prijzen steeds weer de hoogte in. Vanaf 1846 kon men spreken van een levensbedreigende crisis, wat zijn neerslag had in een krimpende Vlaamse bevolking.

Alle mogelijkheden werden uitgeprobeerd om het subsistentieniveau te ontstijgen. Werk in Wallonië door pendelaars die opstonden om 4 uur in de morgen vanuit Zuid-Oost Vlaanderen en Westelijk Zuid-Brabant en in de laatavond als de Fossemannen terugkwamen, zoals ontleed door Herman Vandormael. Seizoensarbeid in Frankrijk zo realistisch beschreven door Stijn Streuvels. Thuiswerkers die primitieve weefgetouwen hanteerden in de wintertijd, en moesten optornen tegen moderne gemechaniseerde weverijen in het buitenland. Problemen met afwezige hygiëne, en met onevenwichtige voeding. Mislukte aardappel oogsten, opkomend drankmisbruik, doffe ellende.

Kortom: België op zijn best: oplopende sterftcijfers door hongerdood. Algemene fysieke verzwakking van de Vlaamse bevolking met epidemieën voor gevolg. Mensen, die krepeerden op de straat van de honger. Met deze uitzichtloze toestand kwam het ongeloofwaardig verschijnsel van Vlaamse emigratie tot stand voor een landbouwbevolking die zo gehecht was aan de geboortegrond en node koos voor de stoomboot in Antwerpen of de rurale Nord en Pas-de-Calais in Frankrijk. Uitwijking naar de steden, naar Gent en Antwerpen, naar "Bruxelles", en naar Wallonië, waar neerbuigend werd toegekeken op de migranten in eigen land, die gehuisvest werden in barakken. Want terwijl omzeggens alle investeringen plaatsvonden in Wallonië was er in Vlaanderen enkel plaats voor

klompenmakers , bezembinders , touwslagers , leerlooiers , maar daarenboven ook nog voor kinderarbeid en vrouwenexploitatie.

Kortom: België echt op zijn best. En “onze” koning heette Leopold II , die zijn zinnen had gezet op maitresses en op Congo. In deze “vrijstaat” was de uitbuiting en de ellende wellicht nog erger , en genocide via slavenarbeid , mutilatie en executie van de mensen aldaar een bewezen , maar nooit erkend verschijnsel. Het krankzinnig megalomane Justitiepaleis in Bruxelles , louter als uithangbord bedoeld , de pompeuze bruggen in Oostende voor de meerdere eer, glorie en pleziertjes van de upper class kwamen in deze periode tot stand. België was verworpen tot één groot amalgaam van ongekende sociale decompositie, en de inderdaad echt liberaal - monarchisch bestuurde staat hield dit een halve eeuw ongehinderd en tot in zijn uiterste consequenties vol.

De cultuur was een afschijnsel van deze sociale toestanden. (34) Het Frans werd de absoluut dominerende taal , gesproken door iedereen die wat betekenis had. De rijksadministratie, het gerecht , het onderwijs , kortom al wat ertoe deed was verfranst. Het verlies van Nederland maakte dat de invloeden vanuit het Noorden wegvielen , en doordat er geen structuren meer waren die vorm gaven aan de taal , verviel deze in plaatselijke dialecten die geen literatuur ontwikkelden.

Het ontbreken van cultuurvormen gaf aanleiding tot een afgestompte massa van proletariërs , die klein gehouden werden en geschikt om de economie te doen draaien , zonder eisen te stellen. Doordat de katholieke Kerk oppermachtig bleef steunde zij het algehele sociaal conservatisme , en praatte de bevolking deemoed aan, en verduideligheid. En verduidelig was men in Vlaanderen , tot in de 20ste eeuw toe : het toneelstuk van Cyriel Buysse dat op weergaloze wijze de ellende van het volk tot uiting bracht dateert pas van 1903. En de Grote Oorlog moest dan nog komen.....

Betekent dit dat er totaal geen inspanningen werden geleverd om uitingen van Nederlandse cultuur te realiseren ? Neen , alleen was het Nederlands tot een pure volkstaal gedegradeerd, en uit het openbaar leven helemaal verbannen. Het Frans was als enige officiële taal ingevoerd. Van zo gauw de Vlaamsgezinden dit politiek wilden aankaarten middels een ruim gedragen petitie , was er radicaal verzet vanwege de oppermachtige Franstalige burgerij in beide landsgedeelten. De voor onze tijden nauwelijks nog te verstane absolute tegenstelling tussen “Katholieken” en “Liberalen” doorkruiste tevens de opkomst van de prille Vlaamse beweging. Regeringsleider Charles Rogier oordeelde dat de erkenning van het Nederlands als officiële taal gevaren inhield voor de staat.(35)

De internationale toestand was inmiddels fel veranderd: Bismarck had Duitsland verenigd onder leiding van Pruisen. Dit veranderde de machtsverhoudingen grondig in Europa. Duitsland eiste zijn plaats op het Europese toneel op , en wou ook kolonies , zoals de andere mogendheden. In Sarajevo pleegde de Serviër Gavrilo Prinzip een aanslag op de Oostenrijkse troonsopvolger , waardoor het kruitvat van de onderlinge spanningen tot ontploffing kwam. Met als resultaat : de Grote Oorlog waarvan de oude filmbeelden getuigden van vrolijk zingende soldaten die overmoedig naar het front trokken.

1914 als breuklijn naar de moderniteit

In het magistrale werk van Barbara Tuchman "De Kanonnen van Augustus" vinden we de weergave van "Waarom de waanzin het verstand versloeg" zoals de onvolprezen Bart Peeters zijn ogenschijnlijk oppervlakkig lied heeft vertolkt. Het begin van de filmindustrie toonde de lachende gezichten van de soldaten van de belligerenten die op de meest naïeve wijze ten oorlog trokken, in de absolute zekerheid dat ze de tegenstander eens een lesje gingen leren, en dat ze tegen de kerstdagen en de jaarwisseling van 1915 terug zouden zijn bij moeder de vrouw.

Meer dan 100 jaar later had ik reeds een terugkeer naar mijn roots ondernomen, toen ik in Vladslo belandde, en op een of andere manier aangetrokken werd door een kapelletje waar de doden van de Eerste Wereldoorlog werden herdacht. Ik liep het gebouwtje binnen en herkende onmiddellijk op de foto bovenaan in het midden de beeltenis van iemand die ik nooit persoonlijk had gekend, en waarvan ik ook door de wisselvaligheden van het leven geen afbeelding meer had: mijn grootmoeder, Marie Debouck.

Jaren later zit ik te schrijven aan dit werkstuk, en besluit om enkele verbindende woorden in te tikken op Google. Tot mijn algehele verstomming stoot ik op een foto van een twintigtal mistroostig kijkende Duitse soldaten die zich hadden geschaard rond een tentzeil, met vooraan drie wenende vrouwen, enigszins in formatie wat heel wellicht duidt op een gedwongen encensering. Op de foto staat geschreven: "Belg. Mütter geff. d. engl. Bomben 15 juli 1917."

Hiermee werd de eufemistische tekst die ik had gevonden op het kapelletje van de begraafplaats van Vladslo "Godvruchtig aandenken onzer doodgeschoten Burgers 14 juli 1917" in al zijn brutaliteit rauwe werkelijkheid. Want Camiel Minne, haar echtgenoot en mijn grootvader, was in opperste ongerustheid na het bombardement van zijn werk gaan kijken naar het dorp, en een kind dat de echtgenoten kende had hem toegeroepen: "Camiel, joen wuf es ook doodgebombardeerd".

Camiel was plots weduwnaar geworden. Hij had een "postje", een kleine landbouwnering, waar hij boter produceerde met een karn, en die op de markt in Diksmuide verkocht samen met een mand eieren, om zijn gezin in het levensonderhoud te voorzien, woonachtig op 5 kilometer van de frontlijn en binnen bereik van het zwaar geschut. De burgerlijke overheid besloot toen wijselijk om alle kinderen, waaronder mijn moeder en mijn tante, onder te brengen in gezinnen in het verre Limburg van waaruit zij pas zouden terugkeren na de oorlog. Een Vlaming slaat namelijk niet gemakkelijk op de vlucht, wordt geen migrant en houdt van het platteland dat 'het zijne' is.

Ondertussen te Vlissegem: op een goede dertig kilometer van Vladslo: Cesarine Dupon, moeder van 2 zoontjes en 1 zoontje recentelijk reeds verloren door de "kroep" heeft het niet onder de markt in bezet gebied. Haar man, Isidoor Proot, was opgeroepen door het Belgisch leger, dat zich met de geallieerden had teruggetrokken. Isidoor Proot was familievader, en men spaarde deze specimen wat, door ze achter de linies te plaatsen, en zo was Isidoor ondergebracht bij de bevoorrading in Frankrijk. Cesarine wist gedurende vier jaar niets van haar man, want geen enkele brief sijpelde doorheen het oorlogsgeweld.

Op een dag verdwaalde een Ulaan te paard en in volledige uitrusting, tot pinhelm toe tot op het erf van de echtelijke woning. Cesarine Dupon had de ongenode opgemerkt, liep in een haast naar de bescheiden stalling, greep een riek, en wachtte de Ulaan op met de riek in de aanslag, met vastberaden blik, en uiteraard met een bonzend hart. De Ulaan had

allerminst zo'n verzet verwacht, keek vanuit de hoogte neer op de tegenstandster, die een schop hoog mat. Na wat gelummel en gemurmel in onverstaanbaar Duits, dreef de Ulaan zijn paard rechtsomkeer, en verliet de plaats van dit ultiem verzet. Een Vlaamse slaat immers niet gemakkelijk op de vlucht, wordt geen migrante en houdt van het platteland dat 'het hare' is.

Neen, de Duitsers waren niet welkom. Het begon iets beter te vergaan voor de gewone mens vanaf de eeuwwisseling, zelfs in Vlaanderen. Door de onevenredig sterke ontwikkeling van de Waalse industrie had België de vijfde plaats verworven in de rij van de wereldeconomieën. Er was export, er was Congo, er waren door woelige stakingsacties in Wallonië prille sociale hervormingen geweest, en een beperkte democratisering van het kiesrecht doorgevoerd. Zelfs was de "Vlaamse kwestie" aan de orde geweest wat zich had gekristalliseerd in de eis tot vernederlandsing van de Gentse universiteit. De oorlog kwam de toekomstmogelijkheden grootschalig en op voorhand onbevroede wijze doorkruisen(36). De tekenen des tijds hadden immers gewezen op enkele onmiskenbare tendenzen: de opkomst van het socialisme, dat de oppermacht van het katholicisme vooral in Wallonië een dreun zou verkopen; het wat op het tweede plan aan het geraken liberalisme, dat geen massabeweging meer zou worden; in de zin van democratisering finaal ook de taalstrijd en de inherente tegenstelling tussen de Gelijkheidswet van de talen, en de hiervan afwijkende feitelijke toepassing ervan; het standenverschil, cultureel tot uitdrukking gebracht door de Franstaligheid van de elite en het misprijzen van het "Vlaams"; de opkomende kregeligheid reeds van het Waalse regionalisme met een Jules Destrée: "Sire, il n'y a pas de belges" met de gemodereerde reactie van Albert I, die hiermee reeds liet zien dat hij uit een ander en beter hout was gesneden dan zijn verwerpelijke voorganger.

Het plan Von Schlieffen van de Duitse gelijknamige generaal, was reeds lang op voorhand opgesteld, en kreeg zijn concretisering in de maand augustus. De bedoeling van de Duitsers was België binnen te vallen en de confrontatie met Frankrijk langs het noorden aan te gaan. Men had geen groot gedacht van het Belgisch leger, en de klus zou in een oogwenk geklaard zijn. De Duitsers stootten echter op het met fortten versterkte Luik, waar de plaatselijke generaal Leman efficiënt voor een oponthoud van de vijand kon zorgen.

Omwille van deze onvermoede tegenwerking en ook de kortstondige schermutselingen in Halen waren de Duitsers erg gefrusteerd, en maakten een kapitale fout, die ook later politiek van kapitaal belang zou blijken. Op hun weg richting Brussel vernietigden en brandschatten zij onnodig Aarschot en Leuven. Dit eiste ook een zware menselijke tol van soms massale standrechtelijke terechtstelling van burgers en verkrachting van vrouwen. Zo werd ook een beschavingssymbool bij uitstek, de Leuvense universiteitsbibliotheek met stukken van onschatbare waarde en unieke schoonheid door intentioneel bedoelde brand vernietigd. Aarschot en Leuven werden achtergelaten als volledig in puin geschoten geruïneerde spooksteden. De brutaliteit waarmee men de ingebeelde franc-tireurs wou treffen wierp voor altijd een smet op deze barbaarse Duitse legerbenden: het gevolg was dat de bevolking zich mentaal volledig keerde tegen de wandaden van de invallers.

De wreedheden tegen de burgerbevolking namen toe naarmate de "walk in the park" die de Duitsers voor zich hadden uitgetekend niet erg met de werkelijkheid overeenstemde. Door willekeurige standrechtelijke terechtstellingen en brandschattingen schiep het Duitse leger een terreursituatie, die internationaal tot zeer afkerige verklaringen leidde. Maar hulp van de geallieerden Frankrijk en Engeland kwam helemaal niet of zeker niet overtuigend.

Frankrijk had zelfs de neiging om het reeds fel verzwakte Belgisch leger dat zich op vesting Antwerpen had teruggeplooid te bevragen om meer aanvalslust te betonen.

"'t Stad" viel, wat ook hier weer veel puin betekende. Het leger trok zich terug, de soldaten zagen de hopeloze situatie in: in vlucht naar Nederland of in krijgsgevangenschap van de Duitsers. Wat nog overbleef als grondgebied was het uiterste westen: de IJzervlakte

, een zompige omgeving waar elke spadesteek om een loopgraaf uit te spitten opwellend water het tot een slijkerige boel transformeerde. Maar het water zou uiteindelijk redding betekenen , want het is overal aanwezig in de uiterste Westhoek. Twee ingewijden in het sluizensysteem wachtten de hoogwaterstand af , en lieten de Ijzervlakte onder water lopen in afspraak met de legerleiding . En hierdoor zou een reep van West-Vlaanderen niet onder de Duitse hak komen te liggen voor de periode van vier jaar oorlogsellende.

Misplaatst Activisme

De Duitse inval had voor de bevolking veel economische en politieke consequenties. Allereerst was er de beperking van de vrijheid, al dan niet in de zone waar de Duitsers een oogje in het Atlantische zeil wilden houden. Met de bekende Grondlichheit werd de bevolking onder de knoet gehouden. De krokodillentranen die werden geplengd omwille van de "noodzakelijke" schending van de neutraliteit van België waren zeer doorzichtig en België kon over gans de wereld op blijvende sympathie blijven rekenen.

De Duitse plannen over wat er nadien met België moest gebeuren waren divers en wisselden in klemtoon door de oorlogsjaren heen tussen protectoraat en inlijving bij Duitsland. De aanwezigheid van twee volkeren bleek voor de Duitsers een interessante bijzonderheid te zijn, en al gauw kwam Vlaanderen in de focus om "bevrijd" te worden uit het nadelige Belgisch bestel. Wie hierin wou geloven in Vlaanderen, dat inderdaad volledig als verwaarloosd en veronachtzaamd stiefkind van de Belgische artificiële constructie kon te boek gesteld worden, had sterke argumenten om deze doelstelling bij te treden. Maar wat voor een deel van de Vlaamse intelligentsia ook duidelijk was, maar niet qua timing juist werd ingeschat, zou van het activisme een monumentale vergissing maken. Immers is timing in deze soort zaken van het allergrootste belang. En de tijdsgeest van het ogenblik werd door de Activisten totaal verkeerd ingeschat, wat gaandeweg, naar mate de oorlog vorderde, tot een regelrechte catastrofe zou leiden.

In 1914 waren de Duitse plannenmakers immers ervan overtuigd dat men door België heen zou snijden als door de boter. De frustratie van het oponthoud door felle weerstand was zeer groot, want hierdoor was men verzeild geraakt in een stellingenoorlog met de geallieerden, meestendeels in Noord-Frankrijk. Door de woede over de vrijschutters die zogenaamd weerloze soldaten wederrechtelijk onder vuur hadden genomen en kunstmatig was aangewakkerd, had de bezetting een zeer kwalijke wending genomen, die was uitgemond in wreedaardigheid en onderdrukking. En wat de bevolking daarover dacht was zeker niet om enige toenadering tot de hardvochtige bezetter te ontwikkelen.

Ergo: het gaf de kans aan de Franstalige middens om de Vlamingen die zich met de Duitsers inlieten in een slecht daglicht te zetten als onbetrouwbare verraders van het vaderland. En dit ongeacht de Frontbeweging, die de francofone dominantie in het leger aan de kaak stelde, maar binnen het Belgische staatsverband ijverde voor gelijkberechtiging. De ganse kwestie zou een culminatiepunt kennen door de oprichting van de Gentse universiteit onder Duitse hoge bescherming, die, moest zij in vreedstijd zijn tot stand gekomen, een vreugdevolle aangelegenheid zou zijn geweest, maar nu een absoluut ontijdige en dus ongewenste realisatie.

In 2016 kreeg de Flamenpolitiek vastere vorm, ingegeven door lange-termijn overwegingen van de Duitsers, die een kans wilden gebruiken om België uit de Franse invloedssfeer los te weken. Deze politiek concordeerde met de eis van de Activisten om een "Bestuurlijke Scheiding" te forceren. En rees er stilaan twijfel over de mogelijkheid van een volledige Duitse eindoverwinning: de kiemen van een verdeeld België zouden kansen bieden aan Duitsland om een verdere invloed uit te oefenen in het nu bezette land.(38)

In 1917 werd dan ook een uitrol ondernomen van deze bestuurlijke scheiding, met als niet onbelangrijke bijzonderheid de incorporatie van Brussel in Vlaanderen. De administratieve bemanning van de beide nieuwe creaties kenden een aarzelend verloop, en voor het Waalse landsgedeelte een wankel bestaan. Openheid werd gemeden als het erop aankwam geschriften te publiceren, en ook de creatie van de Raad van Vlaanderen werd geheim

gehouden. Dit orgaan zou al gauw onder een zeer negatief gesternte komen te staan , en de ingehouden woede van de Belgische politieke elite op zijn weg vinden .

Al gauw keerden vele Vlaamse kringen zich tegen de “ Bestuurlijke Scheiding” en vooral tegen de Duitse bevoogding waaronder zij tot stand gekomen was. Men mag hierbij niet vergeten dat de Duitse inval en de brutaliteit van de bezetter voor de weerstand tegen het door Duitsland gemanipuleerde structurele ingrijpen in de staatsstructuren olie op het vuur was , zodat het plan in zijn geheel werd verworpen. De bezettende macht deed immers niets om zich populairder te maken bij de bevolking : plunderde bij particulieren , ontmantelde de industrie en sleepte deze naar Duitsland, bracht de bevolking in armoedetoestanden van decennia geleden.

De bedoeling was de integratie van België in het Duitse economische complex , met reeds stappen met onmiddellijke ingang zoals verplichte tewerkstelling in Duitsland , waartoe regelrechte razzia's moesten zorgen , waarna een slechte behandeling volgde in de werkkampen van de Duitse oorlogsindustrie , waardoor later vele arbeiders geknakt in hun gezondheid terugkwamen. Voorwaar geen goud voor het blazen van de bezettingsmacht , die evenwel gaandeweg pluimen liet doordat offensieven niet langer het gewenste resultaat bereikten .

Het laatste oorlogsjaar werd dan ook de zwanenzang voor het activisme: stilaan was de Duitse legerleiding ervan overtuigd dat Duitsland de oorlog zou verliezen. Desondanks bleef men de Flamenpolitiek volhouden in weerwil van het ontbreken van speerpunten die prioritair moesten worden gerealiseerd. Moest Vlaanderen een satellietstaat worden , of was een volledige incorporatie opportuun ?

De Raad van Vlaanderen , uit het niets opgericht in 1916 door een zelfbenoemde groep van activisten waaronder August Borms , had al die tijd gerekend op de bezetter en dus op een Duitse overwinning , maar werd door de Germaanse sterke broer finaal in de rug geschoten door de enkele maanden vooraf aan de wapenstilstand afgelegde verklaring van de Duitse kanselier in de Rijksdag te Berlijn dat België als zelfstandige staat zou blijvend erkend worden. Het activistisch debacle was hiermee in al zijn machteloosheid glansloos bezegeld.

Pijnlijk voor de activisten was dan ook de aftocht van het Duitse leger waar helemaal op het einde de discipline zoek was , wat weer aanleiding gaf tot incidenten waarvan de burgers en het economisch potentiëel dat nog overbleef het slachtoffer werden . In het zog van het verslagen Duitse “Heer” volgde schichtig ook een verzameling activisten , die in allerijl de bescherming van het Duitse leger en een onzeker bestaan in Duitsland verkozen om de excessen van de gramschap van de bevolking niet te moeten ondergaan.

Betekent dit dat er geen verzachtende omstandigheden waren voor zij die verantwoordelijk waren voor het voor jaren terugzetten van de Vlaamse beweging op een beduidend lager peil van mogelijkheden tot ontvoogding ? Is een gebrek aan politiek inzicht , ergo , aan psychologisch inzicht niet strafbaar wanneer men zijn doel wil bereiken door samenwerking in onderwerping aan een brutale bezettende macht ? Voor de geschiedenis wel , en in de praktijk ook , want na de oorlog werden de leden van de Raad van Vlaanderen bedacht met de doodstraf , die dan weer nooit werd uitgevoerd . Hadden de activisten inhoudelijk gelijk om het concept van bestuurlijke scheiding na te streven ? Deze vraag stellen is puur retorisch en ze positief beantwoorden een evidentie als men de situatie honderd jaar later onder de ogen wil zien.

Het Interbellum als Groeipijn

Het kost moeite om een extreme periode als studieobject te verlaten. Bij grote gebeurtenissen waar men zich bij betrokken voelt, krijgen de gebeurtenissen een bijzondere kleur. En zeker wanneer de gebeurtenis de geschiedenis een stroomversnelling gunt. Dit was zeker zo met Wereldoorlog I. Hoe kwam België uit deze periode van nauwelijks vier jaar, die wel een eeuwigheid leken?

België kwam uit de oorlog met nieuwe perspectieven, maar ook sterk gehavend om deze perspectieven waar te maken. De industrie was grotendeels vernietigd en er heerste een allesomvattende werkloosheid. Er was woningnood, met onder anderen een Westhoek die totaal vernietigd was: een tabula rasa van 60 kilometer bij 20 kilometer.

Nochtans was de automatische internationale sympathie voor "poor little Belgium" weggeëbt. De triomferende mogendheden keken beduusd op toen het Belgisch onderhandelingsplatform op het vredesoverleg van Versailles (39) forse gebiedsuitbreidingen opeiste met betrekking tot Luxemburg, de Oostkantons, en Ruanda – Urundi, en voor de meest onbesuisden ook Zeeuws-Vlaanderen en Nederlands-Limburg, aangevuld met herstelbetalingen door Duitsland. Van de gebiedseisen ten nadele van Nederland en Luxemburg kwam niets in huis, een einde van het verplichte neutraliteitsstatuut werd wel ingewilligd. (39)

In parlementaire kringen moest men wel gewoon worden dat de rauwe arbeidersstem soms hard doorklonk, toen de Belgische Werkliedenpartij bij de eerste verkiezingen doorbrak als tweede partij. Een stakingsgolf zou het einde betekenen van de lage lonen en het begin van collectieve arbeidsovereenkomsten. Zo werd eindelijk vorm gegeven aan het arbeidsrecht en de sociale zekerheid.

Maar de geest was ook finaal uit de fles met het ontstaan van de politieke Vlaamse beweging. Tekenen waren de Frontpartij die in 1919 vijf zetels zou halen, en de symboliek van de Yzerbedevaarten rond de Yzertoren. Dit veronderstelde een symbiose tussen de frontpartijgerichte en de activistische achtergronden, wat een traditie zou worden tot op heden. Maar voorlopig zou doorheen de roaring twenties het beeld van het éne en onverdeelde België, als staat en volk, nog gestand blijven. We stellen voorlopig, want via het verschijnsel van massificatie en door economische crashes zouden in de jaren '30 al gauw autoritaire schokgolven doorheen de Europese parlementaire democratieën gejaagd worden.

Opvallend was er de internationalisering, aangevuurd door de massamedia waarbij de radio het leeuwendeel van de communicatie zou opeisen. Dit bracht het grotendeels nog rurale Vlaanderen uit het isolement, en bleek de motor te worden van sociale verandering. Het conservatisme van het type Charles Woeste maakte door de invoering van het algemeen enkelvoudig, zij het vooralsnog uitsluitend mannelijk stemrecht, plaats voor de introductie van meer verscheidenheid in het parlement, waar de rauwe arbeidersstem door het opkomend socialisme sterk doorklonk.

Opnieuw was het oppassen met Frankrijk, dat zijn invloed na de Duitse nederlaag opnieuw poogde te vergroten. Dat was een constante die steeds opnieuw zou opdoemen wanneer de gelegenheid zich voordeed en is aanwezig tot op heden. Het punt was de herstelbetalingen die aan Duitsland opgelegd waren. De Duitse economie was in overlevingsmodus en kon haar verplichtingen niet nakomen. Frankrijk trok België mee in de bezetting van het Ruhrgebied en opnieuw was het de vazalstaat van Frankrijk aan het worden. (40) De ijver waarmee de herstelbetalingen werden opgeëist maakte dat luttele jaren nadien in München een extreme nationalist tijdens een poging tot staatsgreep werd opgepakt en in

de gevangenis enkele jaren gaar kon sudderen tot hij een tweede wereldbrand aan zou steken.

Ondertussen was het parlementair systeem fel aan het verzwakken ten gevolge van de economische crasch van 1929 en de jaren van machteloosheid om een antwoord te vinden door een deflatoir beleid van besparingen. Dat nadien onder de verdienstelijke Paul Van Zeeland door toepassing van Keynesiaanse ideeën een economische relance was ingeluid kwam evenwel te laat: de autoritaristische geest was uit de fles. Reeds in 1929 werd August Borms verkozen op de lijst van de Frontpartij, wat aanleiding gaf tot de ditmaal volledige vernederlandsing van de Gentse universiteit en tot een taalwetgeving die het Nederlands meer ruggensteun gaf. (41)

In 1936 waren en nog memorabeler verkiezingen: de extremen van communisten, Vlaams Nationaal Verbond en Rex haalden samen in één klap een vierde van de parlementszetels. Vanuit mijn bescheiden woning heb ik zicht op de Kesterheuvel, waar "den groten Leider" Staf De Clercq blijkens de bibberende beelden van een filmische weergave en omringd door een aantal potige beschermers waardig de hoogte beschreed om een zoveelste donderspeech af te steken met het zicht op het onzalige Brussel.

Internationaal (but only on the continent!) waren er overal instabiliteit en overwonnen autoritaire tendenzen, zelfs al kwamen zij soms via democratische verkiezingen aan de macht. En Leopold III zag alsmaar minder heil in de onstabiele resultaten van het parlementair regime, waar de participatie de overheersende factor was geworden. Deze verwijdering tussen de democratie en haar staatshoofd zou later aanleiding geven tot de zwaarste politieke crisis in dit "twee-landen-land", zoals Guy Tegenbos, gevierd journalist van De Standaard het veel later zou gaan noemen. Maar eerst zou ten tweeden male een enorme klap de wereld volledig door elkaar schudden.

1940 : Een nieuwe wereldbrand.

Als jonge snaak was ik reeds vanaf mijn 14de levensjaar in de politiek geïnteresseerd. Deze interesse was gewekt door de heroïsche verhalen te aanhoren van mijn grootoom , die machinist bij de spoorweg was geweest en mitrailleurs op zijn treinen had moeten doorstaan. Op een gegeven moment had hij een revolver tegen de slaap gekregen van een Duitse onderofficier die hem had toegeroepen : “Fahren !”. Het plaatje werd volledig toen een Duits officier zijn ondergeschikte woedend corrigeerde :”Verdammt nochmal : er kann nicht fahren : er hat kein Dampf !” Mijn grootoom had de onderofficier niet voldoende kunnen overtuigen dat de stoker van de locomotief bezig was om de stoomketel van de trein op temperatuur te brengen. Dat was lang na het andere voorval toen de gevechten nog bezig waren, en de rijdende treinen door de Duitsers werden gemitrailleerd. Een hogere officier van het Belgisch leger, beladen met voldoende strepen en medailles om later een hele pronkkast mee te vullen , had mijn grootoom in volle paniek al bevend toegeroepen : “Huch...Un abri ! Il n’y pas d’abri ici ? “ Waarop alleen een meewarig monnellachje op het gezicht van mijn grootoom was verschenen.

Zoals in de eerste wereldoorlog zijn al die omstandigheden blijvend op de harde schijf van de tijdgenoten gegrift. Zo ook bij mijn vader , die als krijgsgevangene met de andere lotgenoten in beestenwagens werd vervoerd tot bij de Poolse grens , een eindeloze tocht zonder pauzes en zonder eten. Onder de beschimpingen van de nagebleven Duitse vrouwen , kregen de overwonnen soldaten wat water toegemeten. Als voedsel kregen de krijgsgevangenen in het veraf gelegen kamp hoofdzakelijk enkele hompen zwaar Duits bruin brood , en smakeloos gekookte rode biet. Vader heeft achteraf noch het een , noch het ander ooit nog willen nuttigen.

Mijn moeder had gestudeerd voor vroedvrouw , een job die winter en zomer , en ook in tijden van oorlog en vrede continu moet worden beoefend. Haar ervaring is dat de Duitse soldaten, zeker in het begin van de oorlog zeer gedisciplineerd waren , dit in tegenstelling tot de verhalen die zij had opgevangen van de vorige generatie die met Wereldoorlog 1 was geconfronteerd. Zij had een “Schein” op zak , een afgeleverd document waaruit bleek dat zij voor de uitoefening van haar beroep een autorisatie had om verplaatsingen te mogen doen. Bij de controleposten werd ze door de Duitsers beleefd aangesproken als “Krankenschwester”, want zij was uitgerust met een beroepsuniform met hoofddoek , zoals dat in die tijd ook de gewoonte was. De Duitsers dachten blijkbaar aan hun eigen hachje , en de mogelijkheid dat zij ooit wel eens door een ziekenzuster onder de hand zouden kunnen genomen worden in preciaire omstandigheden.

In zijn monumentaal werk “Opkomst en ondergang van het Derde Rijk” dat ik ten behoeve van zo maar liefst drie spreekbeurten in de klas tot bron had gekozen beschrijft de Amerikaanse journalist William Shirer de Blitzkrieg die de Duitsers in het Westen tot in de puntjes hadden voorbereid over een ongezien breed front van 200 kilometer. De bruggen van de waterlopen werden bliksemsnel overrompeld , en het zogenaamd oninneembare fort van Eben Emael ter hoogte van de

samenvloeiing van de Maas en het Albertkanaal werd door de inzet van nauwelijks 80 man en 9 zweefvliegtuigen ingenomen onder een spervuur van Stuka-vliegtuigen.

De Dijle-linie tussen Antwerpen en Namen vormde een tweede verdedigingslijn voor de gezamenlijke Belgische, Franse en Engelse troepenmacht, maar bezuiden Namen lag het front in feite volledig open richting Parijs. Na twee weken hielden de geallieerde troepen nog enkel maar een kleine enclave in de driehoek Grevelingen - Terneuzen - Valenciennes vast, waardoor Duinkerke de enige haven was, waarlangs een hachelijke operatie Dynamo werd opgezet die in allerijl de Britse en een nog aanzienlijk deel van de Franse troepen kon evacueren met alles wat maar enigszins op een vaarttuig leek. Het was door de onbegrijpelijke aarzeling van de Duitsers dat dit kon plaatsvinden, wat een eerste monumentale blunder was van de Duitse dictator, die inderdaad militair strategisch geen enkele scholing had doorlopen. Maar ook Leopold III had als constitutionele vorst-cavaliër enkel gespeeld tegenover zijn regering die naar Londen zou vluchten, met een Belgisch leger dat van Shirer een pluim kreeg omwille van de weerstand die het had geleverd tegen een enorme overmacht.

En de tweede Duitse bezetting begon nog geen volle generatie na de eerste: bekende ingrepen, zoals rantsoeneringen, roofridder spelen, ook de Flamenpolitiek. De Vlaamse krijgsgevangenen werden na een vol half jaar reeds gerepatriëerd, wat een verdeel- en heers-element inhield. In Vlaanderen werkte het VNV zich automatisch in het collaboratiemoeras. Door de aard van de Blitz-oorlog was het VNV zoals overigens het merendeel van de gewone bevolking van oordeel dat Duitsland definitief gewonnen had. Zij bevroeden op dat moment niet welke verschrikkelijke logica het nazibewind bezield en ook zou toepassen ten aanzien van de Joden, iets wat slechts gaandeweg als informatie ging doorsijpelen naar de bevolking toe.

Zo goed en zo kwaad als het ging paste de bevolking zich aan. Massale werkloosheid deed opnieuw haar intrede, en de voorraad jobs lag niet voor het grijpen. Vooral de economische collaboratie was zeer divers en gewone lui die bij een baas werk hadden gevonden werden soms onbewust ingeschakeld bij activiteiten die rechtsreeks of zijdelings ten dienste stonden van de bezetting. Men nam gaandeweg ook eender welke jobs aan, want tegen het einde van de bezetting, in de hongerwinter van 1944, stond men voor de simpele keuze: werk aanvaarden of zijn gezin zien honger lijden. Er waren wel lui die een dikke cent verdienden en van de gelegenheid gebruik maakten om woekerwinsten te boeken ten nadele van de bevolking.

Daarnaast was er ook nog de ideologische collaboratie. Gezien de misdadige aard van het nazi-bewind en de gewelddadigheid die ervan uitging werd dit gaandeweg een strop die alsmaar meer rond de keel van wat op dat moment moest doorgaan als enige officiële "Vlaamse beweging", zoals verpersoonlijkt in het VNV, werd gespannen. De verzetsbeweging die zich gaandeweg ontwikkelde naarmate de oorlog vorderde, zat niet stil, en een wederzijdse bloedige strijd werd uitgevochten tussen de "Zwarten" en de "Witte Brigade". Dit symbolisch extreme kleurverschil illustreerde de strijd op leven en dood perfect. Maar de anders aangevoelde aard van de collaboratie in het Noorden tegenover het Zuiden zou een zware hypotheek leggen op de politieke vertaling die men na de oorlog eraan gaf, inzonderheid ten opzichte van de Vlaamse beweging.

Alle feiten en gebeurtenissen in een wereldoorlog hebben met elkaar wel te maken, maar bovenal heerst de chaos. Japan had inmiddels Pearl Harbour op zijn geweten, en had aldus de USA uit haar isolationisme gehaald. In Rusland en Noord-Afrika werd het keerpunt van de oorlog beslecht in het nadeel van Duitsland. En ondertussen was Albion al die tijd als vrijheidsbaken door de bewonderenswaardige Churchill recht gebleven.

Repressie , Schoolstrijd en “ La grande grève”.

Het einde van de Tweede Wereldoorlog bracht met zich het einde van Europa mee als belangrijkste wereldmacht. De continentale twist tussen het agressieve Duitsland en Frankrijk , samen met het Verenigd Koninkrijk reeds voor de tweede maal onmachtig om Duitsland te bedwingen , en het ontstaan van de U.S.S.R afgetekend als tweede militaire wereldmacht , maakte dat Europa in de touwen lag en dat de U.S.A. ditmaal voor decennia de leiding van de wereld op zich zou nemen.

En zelfs dat bleek onmiddellijk na de oorlog nog niet eens een evidentie. Ook in België won de communistische partij veel stemmen bij de naoorlogse verkiezingen , en nam onderduims de maat van de politieke tegenstand om een machtsgreep te overwegen. Bleek dat de verkiezingen reeds toen het beeld weergaven van een groot verschil in de uitslagen in Vlaanderen tegenover in Wallonië. Kenschetsend voor de sfeer in de onmiddellijke periode na de oorlog was het “Waals nationaal congres “ waar een meerderheid zich uitsprak voor de aansluiting van Wallonië bij Frankrijk(43) - iets wat heden ten dage de Vlaamse harten zou doen popelen van vreugde.

De eerste politieke issue die de aandacht gaande hield in de periode 1945-1950 was de repressie en epuratie, gepaard gaande met een constitutionele crisis zonder weerga. Er was een setting ontstaan van : “The winner takes it all.” De Vlaamse beweging lag op apegapen. De collaboratie was ongetwijfeld een fout geweest , maar niet alleen van bepaalde Vlamingen , maar ook van Walen zoals een Leon Degrelle , die een onderkomen had gevonden in het franquistische Spanje , dat ook voor de oorlog met Duitse steun aan het bewind was gekomen. Het regende dan ook doodstraffen , en deze keer werden ze ook uitgevoerd , want uiterst links Wallonië wou bloed zien vloeien.(44)

Er tekende zich dus een configuratie af van linkse Walen tegenover centrum rechtse Vlamingen . Ofschoon de uit de ruïnes van de politiek een Christelijke Volkspartij als een feniks uit haar vooroorlogse as was herrezen en zelfs parlementaire meerderheden haar deel waren geworden vanaf 1947 kwam de rauwe stem van links Wallonië de politieke toestand instabiel maken door de eis tot koninklijke abdicatie van de collaborerende Leopold III, wat zelfs tot dodelijke manifestaties had geleid.

Wat toen gebeurde zou gaandeweg meer expliciet de algemene regel worden: een Vlaamse meerderheid die onophoudelijk afgedreigd zou worden door een Waalse minderheid. Vrij vertaald : de negatie van de democratie. Het mooiste bewijs was wat er met de uitslag van het fameuze referendum rond de troon gebeurde: troonsbestijging van een “Koninklijke Prins” , die voor 43 jaar onvervalste monarchistische continuïteit zou zorgen. Wel à la Belge , inclusief een gearrangeerde meeting met de Waalse extremist Happart langs de autostrade , die als burgemeester van Voeren alle taalwetten aan zijn laars zou lappen.

Kon men de hierboven geschetste gebeurtenissen catalogeren als een firmament van links versus rechts denken , dan hoorde de daarop volgende schoolstrijd eerder in het ideologische kamp van gelovigen tegenover niet gelovigen. Maar ook in de volgende conflictfase , zowel als in deze fase is de verwevenheid met de tweestrijd tussen Nederlandstalige Vlamingen en Francofone Walen overduidelijk , zelfs imminent aanwezig. Bij de schoolstrijd ging het om de centen die in het onderwijs werden gepompt , deeltak van de maatschappij die door de bevolkingstoename na de oorlog een flink verhoogde toename van de financieringsmiddelen opeiste. Gebruik makend van de minderheidsuitslag van de C.V.P. bij de verkiezingen van 1954 poogden de Waalse socialisten met de hulp van de vrijzinnige liberalen , de subsidiekraan van het Katholiek onderwijs dicht te draaien , en het Rijksonderwijs als enige onderwijstak te promoten.

Niet alleen was het Katholiek onderwijs de grootste en meest waardevolle tak van de Katholieke zuil , het was ook het scholencircuit dat ondanks de geringere subsidiëring de beste kwaliteit afleverde , en in Vlaanderen preponderant aanwezig was. Voor de allerlaatste maal wist de katholieke zuil Vlaanderen praktisch in haar geheel te begeisteren. Het onderliggende doel van de tegenstander was dan ook radicaal : het duo Max Buset , voorzitter van de B.S.P. , en de Minister van Onderwijs , Leo Collard , wilden Vlaanderen , waar het Katholiek onderwijs het sterkst stond , ontkerstenen en klaarstomen voor de socialistische heilstaat. De reactie hiertegen was virulent en succesvol : als achtjarige werd ik geconfronteerd met ontelbare witgekalkte slogans : “Weg Met Collard”. Een klinkende overwinning van de C.V.P. maakte in 1958 een komaf met deze vrijzinnige drijfveren , waarna plaats werd gemaakt voor een pacificatie in deze materie , via het roemruchte “Schoolpact”.

Maar dit reeds duidelijk gecommunautariseerde probleem maakte al gauw plaats voor een ander, wat te maken had met de achteruitgang van het Waalse industriebekken. Samen met een demografische achteruitgang in Wallonië was een mondiale steenkolen crisis aan de gang wegens het benutten van modernere vormen van fossiele energiewinning , gas en olie. Uit het vakbondsmidden kwam een reactie onder leiding van André Renard , die structuurhervormingen eiste via de memorabele “la grande grève” in de winter van de jaren '60-61 , en opkwam tegen de zogenaamde “Eenheidswet voor de economische expansie, de sociale vooruitgang en het financieel herstel” van de C.V.P –liberale regering Eyskens , niet van collectivistische signatuur.

Het ging hard tegen hard , maar de afwezigheid van het Algemeen Christelijk Vakverbond en het aarzelend node participeren van de Vlaamse socialistische vakbondsafdelingen aan de acties maakte dat de staking doodbloedde. Renard stichtte de “Mouvement Populaire Wallon” , beweging die zou ijveren voorfederalisme. Het “Renardisme” ging uit van het minder ontwikkelde “klassebewustzijn” in Vlaanderen , waardoor het geminoriseerde Wallonië moest opkomen voor federalisme wat de mogelijkheid gaf om daar het socialisme te verwezenlijken. De Vlaamse socialisten wensten evenwel niet geminoriseerd te worden in het overwegend christen-democratische Vlaanderen . Dit feit , samen met het vroeg ontvallen van André Renard , maakte dat het Waalse streven naar federalisme als factor in de Belgische politiek op het achterplan werd gezet. En in feite zou het nooit meer dezelfde oorspronkelijke stuwkracht ontwikkelen .(45)

De verkiezingen van 1961 brachten de travaillistische regering Lefèvre – Spaak aan het bewind , die het een volle vier jaar zou uitzingen , en zich onder meer als doel had gesteld een oplossing te vinden voor de Vlaams-Waalse tegenstellingen. De politieke elite had kennelijk op dat moment niet door wat er gaande was in België , namelijk een evolutie naar een twee-landen –land. Het werd vanaf dan een onophoudelijk “ Kurieren am Symptom”.

Hertoginnedal , Zwartberg , Leuven Vlaams en de Staatshervormingen.

Reeds voorheen was het opgefallen hoezeer het politieke leven zich meer en meer had gefocust op de tegenstellingen tussen het Noorden en het Zuiden “des lands”. Wat men ook poogde om de frontlinie te verleggen naar ideologische of sociaal-economische problemen , telkens weer en groeiend in belang kwam de echte mentale kloof tussen Vlaanderen en Wallonië meer en meer aan de oppervlakte als het hoofdelement in de politieke verhoudingen.

En niet onwillekeurig werd het slagveld Brussel , de slijtzwam bij uitstek , maar door de focus te verleggen naar dit slagveld ook de laatste brug die hierdoor ook permanent op instorten staat. Wie de inéénstorting van het eeuwenoude bruggetje in Dubrovnik tijdens de gevechten in het voormalige Joegoslavië voor de geest kan halen , is in staat om het hachelijke bestaan van wat zich de hoofdstad van België en zetel van de Europese gemeenschap durft te noemen , naar zijn precaire waarde in te schatten.

De Latijnse cultuur is expansief ingesteld. Hoewel getemperd door de Anglo-Saksische hoogtij in de recente wereldgeschiedenis , waarvan we misschien ook de eerste barsten in het machtsfront kunnen onderkennen , richt deze zuiderse invloed zich met één speerpunt op de weke onderbuik van de Germaanse culturen. Deze weke onderbuik is het Belgische amalgaam , speels maar treffend weergegeven in het spotliedje van de Engels-Belgische zanger John Makin:

Potverdekke , it's great to be a Belgian
I'm not English, I'm not French and I'm not Dutch
I'm not Spanish, Portuguese or German
I'm a Belgian, so thank you very much.

Deze meezinger is van elke trots ontdaan , en kan evengoed geïnterpreteerd worden in de zin van een geuzenlied , dan wel van een Bourgondische dijenkletser, wegens de sterke duiding van de meest verscheiden biersoorten die naarstig in Noord en Zuid worden gebrouwen in de daaropvolgende strofen. Het liedje stond maandenlang als eerste in de populariteitspoll in Vlaanderen. In Wallonië werd het niet zo'n groot succes , omdat het niet in het Frans was gezongen. En wat niet in het Frans is wordt in Wallonië niet geaccepteerd. Want de Latijnse cultuur is expansief ingesteld , en richt haar speerpunt op de weke onderbuik van het amalgaam België , waar zij denkt te kunnen doen wat ze wil : de verdere verfransing van Vlaanderen.

Deze constante kwam tot uiting in de beginjaren '60 , periode van ongebreidelde hoogconjunctuur. We stelden reeds hogerop dat de ideologische en socio-economische problemen gaandeweg minder preponderant bleken . Dit was het begin van de aantasting van de macht van de zuilen. Het zou vooral voor de CVP en de BSP gevolgen hebben : het waren uiteraard de grootste formaties die het meest te verliezen hadden.

De als travaillistisch gepercipiëerde regering Lefèvre-Spaak wou afrekenen met de problemen rond de taalgrens, en de afbakening van de gewesten een definitief karakter geven. De twee indrukwekkende Marsen op Brussel die de Vlaamse bewustwording veruitwendigden , maar ook het venijn van francofone tegendemonstraties het hoofd moesten bieden , hadden het politieke klimaat verhit , en men wou rust brengen in de toestand. Het tegenovergestelde werd bereikt. De communautaire geest was voor altijd uit de fles.

Langsheen de taalgrens waren er tal van gemeenten die ofwel van oudsher verkeerdelijk waren ingedeeld bij een anderstalige provincie , ofwel tweetalig waren , ofwel de

oprukkende verfransing niet hadden kunnen weerstaan en die inzonderheid rond Brussel gelegen waren. Een wetsontwerp hierrond voorzag onder meer in het aanhechten van Komen en Moeskroen vanuit West- Vlaanderen door Henegouwen, de Voerstreek zou van Luik verhuizen naar Limburg en de gemeenten Drogenbos , Kraainem , Linkebeek , Sint-Genesius-Rode , Wemmel en Wezenbeek-Oppem zouden aangehecht worden bij de tweetalige Brusselse agglomeratie , samengaand met de splitsing van kiesarrondissement Brussel in een eentalig arrondissement Halle-Vilvoorde en een tweetalig arrondissement Brussel-Hoofdstad.

Dit voorstel werd verworpen onder impuls van Jos De Saeger , fractieleider van de Vlaamse CVP-vleugel , waarop de regering haar ontslag gaf , wat door Boudewijn I niet werd aanvaard. Over zo'n futiliteit zou een Belgische regering moeten vallen ? De man zou nog veel dergelijke voor hem onbegrijpelijke details moeten slikken. Want wat was er aan het gebeuren : een voor Vlaanderen onverdraaglijke gebiedsroof , die tot op heden nog weerzin oproept ten opzichte van het inhalige Wallonië en nog meer ten opzichte van het rabiante francofiële Bruxelles.

De gebiedsroof bestond erin dat Komen en Moeskroen een inwonerstal hadden van meer dan zestigduizend zielen , dat Komen in hoofdzaak een Vlaamse gemeente was en Moeskroen een sterke Vlaamse aanwezigheid scoorde. Op enkele verwaaide Franstalige autochtonen na , werd Voeren gedomineerd door een numeriek onbeduidende maar luidruchtige inwijking van Franstaligen vanuit Luik , terwijl de volheid van de bevolking nederlandstalig was. Noteren we nog dat zowel Komen als Voeren excentrisch gelegen waren en dat de bevolking een idioom bezigde dat desondanks onmiskenbaar nederlands was. Komen had echt nooit mogen betrokken raken bij deze op zich reeds voor de franstaligen veel te gunstige ruil.

De grote schande was evenwel de poging tot aanhechting van de zes vermelde randgemeenten rond Brussel door de inhalige francofonie. Al deze gemeenten waren zuiver Nederlandstalig geweest , net als Brussel zelf ooit ook Nederlandstalig was geweest. De achteruitstelling van de Vlamingen in dit door francofonen gedomineerde België had evenwel gemaakt dat een franstalig input-output mechanisme was ontstaan in onze vervreemde hoofdstad Broeckzele. Aanvankelijk bereikte de verfransing enkel een beperkte ruling class , maar door de sociaal-economische ontwikkeling richtte de werkende bevolking zich naar de taal van deze ruling class in de zin van sociale promotie, wat ook de onderduimse bedoeling was geweest vanaf het moment dat het Voorlopig Bewind in 1830 en wel in deze stad de macht had gegrepen. De Vlamingen weken in Brussel in , werden verfranst en vestigden zich gesetteld in een steeds bredere kring rond de stad : de Brusselse olievlek van onverzadigbare francofonie die het Vlaamse hartland ongeneeslijk begon aan te tasten.

In de politieke geschiedenis heeft Hertoginnedal de bijklank van Vlaamse nederlaag. Vlaamse nederlagen worden meestal op het conto geschreven van Vlaamse verdeeldheid. En deze verdeeldheid sloeg twee jaar later toe. Op Hertoginnedal verschenen twee Vlamingen op het appel: Jos De Saeger , welbespraakt en intelligent , namens de C.V.P. , Jos Van Eynde , stug en niet bevreesd om vergaderingen naar de bliksem te helpen, namens de B.S.P. De Saeger poogde om de dreigende bevoordeling van de francofonie te counteren , Van Eynde deed alles om deze pogingen de nek om te wringen. De man zag de Vlamingen consequent voor de " zwartzakken " aan en boorde in ware bullebakstijl alle Vlaamse argumentatie de grond in.

De francofonen noteerden "....que Monsieur Van Eynde faisait systematiquement échec aux propositions de Monsieur De Saeger" en wisten dat wat uiteindelijk zou aanvaard worden de bres was langswaar Bruxelles kon uitbreiden. Als resultaat uit de

onderhandelingen kwam dat Komen en Moeskroen inderdaad werden aangehecht bij Wallonië en dat de zes Voerdorpen zouden ressorteren onder Limburg. We kennen allemaal het verhaal over de francofone Heksen van Komen, die de Vlaamse kinderen spitsroeden lieten lopen om tot in hun schoolje te geraken.

We weten dat de systematische Waalse hetze rond Voeren dank zij onder meer Nederlandse inwijking (!) en een steengoed beleid onder burgemeester Huub Broers uiteindelijk volledig kon gecounterd worden, ondanks de absurde en uitzinnige tegenwerking van de francofonen verpersoonlijkt in de figuur van de corrupte José Happart. De Waalse drijfverijen rond Voeren lieten nog een Belgische regering vallen, maar hun symbool trok weg naar Luik en bezondigt zich daar aan malafide praktijken.

We weten ook dat de creatie van een bijzonder arrondissement voor de zes randgemeenten geen enkele hoop op pacificatie heeft ingelost. Hoewel de toestand in de zes gemeenten uiteenlopend is, zien we dat de francofonen zich inciviek gedragen en soms alles doen om de bestuurstaal te ontwijken. De regeling is een aanfluiting van de bestuurslogica en de faciliteiten zijn dus echt stommiteiten gebleken. De zes randgemeenten vormen het front waar de verhouding tussen de gemeenschappen er een is van belligerenten die frontaal tegenover elkaar staan. Er valt geen land te bezeilen met een Van Hoobroeck, een Thiéry of met de zich in Sint-Genesius-Rode extreem francofoon manifesterende M.R. waaruit Sophie Wilmès ineens als Belgisch premier opdook. Nu ja: niet bepaald een job waarmee nog enige eer te halen valt.

In 1965, jaar van mijn persoonlijke politieke bewustwording, waren de eerste studentenbetogingen in Leuven reeds bezig. Het leek erop dat de Vlaamse verzuchtingen enkel maar een zuiver culturele aangelegenheid waren. Maar de bewustwording van de Vlaamse maatschappij, die geconfronteerd werd met een spectaculaire economische groei, gekoppeld aan een demografische opbloei, zou de koppeling leren maken tussen twee aspecten van het maatschappelijk leven: de bewustwording van de eigen identiteit als volk, wat samenviel met een onbetwifelbare economische en dus sociale discriminatie. Samengevat: Zwartberg. Het is precies dit temporeel samenvallen dat me overviel, deed nadenken en me in een definitieve plooi perste.

Wie de Limburgers kent, die weten dat ze vroeger braaf en dus ten achter gesteld bleven. Zo bleef Limburg op ongelooflijke wijze voor bepaalde segmenten van de samenleving nog heel lang onderhorig aan Luik, het vroegere prinsbisdom dat nog steeds bepaalde invloeden kon laten gelden. Maar het Waalse steenkool- en staalbekken begon af te takelen en zijn zwanenzang te starten. De ontdekking van Limburgse steenkool was een positieve factor gebleken, en er was een heel hecht sociaal – economisch netwerk ontstaan.

De Waalse steenkoolmijnen lagen op apegapen, en aan het infuus van bijpassing van verliezen door de Belgische staat. De minst rendabele mijnen waren reeds gesloten, en dit proces van mijnsluitingen werd verder gezet op het einde van 1965 toen de regering op het lumineuze idee kwam om naast vijf Waalse mijnen “pour les besoins de la cause” ook de mijn van Zwartberg te sluiten, waarvan bekend was dat zij nog rendabel was. Tegelijkertijd bleek even later dat er voor de reconversie van de Waalse steenkoolmijnen een onevenredig groot bedrag werd uitgetrokken in vergelijking met de plannen voor Limburg.

Nooit tevoren was de Vlaamse eenheid zo groot en verscheiden geweest, zowel in werknemers- als in werkgeverskringen, als voor de verdediging van de Limburgse mijnwerkers, waarvan tijdens de woelige betogingen twee kompanen het leven lieten in een bloedige confrontatie met de rijkswacht. De regering zwichtte voor zoveel weerstand, en

garandeerde de ontslagen kompels alternatieve tewerkstelling. En de animositeit rond de Vlaams-Waalse tegenstellingen was definitief gewekt.(47)

Maar het klapstuk moest nog komen , en zou vallen onder de regering Van den Boeynants-De Clercq die het twijfelachtige voordeel had te regeren onder het hoogtepunt van de protestbewegingen , die jaren ervoor gestart waren aan de universiteit van Berkeley in Californië , en met volle windkracht , gedreven door de demografische vergroting van de jeugdcohorten van dat moment , ook nu Europa hadden bereikt. De speerpunten van deze beweging waren een streven naar directe vormen van democratie , aanvechten van alle vormen van autoritair gezag , nastreven van meer seksuele vrijheid en egalitarisme. Menig klassieke machthebber op leeftijd keek met onbegrip toe hoe zijn positie publiek werd uitgesteld als uitgesteld , zeker toen communistische iconen als Che Guevara , Mao , Marx , Trotski en de anarchist Bakoenin in de eindfase op het appel van deze protestbeweging verschenen . Hierna verzandde de beweging in de illusie van de flower-power , en voor de die hards in sectair ondergronds verzet.

Vooraf aan de universiteiten was er veel animo rond sociale verandering , en door de hautaine houding van de Waalse aanwezigheid in een Vlaamse stad als Leuven greep een wederzijdse bevruchting plaats tussen de protestbeweging enerzijds , en de Vlaamse onderdrukten anderzijds. Gegeven het algemeen politiek klimaat van een regering die de Vlaams-Waalse tegenstellingen in de koelkast wilde plaatsen maar niet kon verhinderen dat het 't allenkante begon te gisten rond Brussel en taalgrens , de Voerstreek , en de moeilijkheden tussen de Vlaamse en Waalse fracties in de traditionele partijen , zou dit alles culminereren in de strijd om Leuven Vlaams.

Waren de studentenbetogingen reeds gestart in het jaar 1965 , de spoorslag om het protest tot orkaankracht te ontwikkelen was de publicatie van het fameuze Mandement van het Belgisch episcopaat dat de Leuvense universiteit één en ruimtelijk ondeelbaar verklaarde en dreigde met sancties ten aanzien van studenten en professoren indien deze stelling niet zou worden overgenomen door de belanghebbenden. De hatelijke expliciteatie door de Waalse professor Woitrin , administrateur-generaal van de universiteit , dat afdelingen in Ottignies en Brussel zouden worden opgericht om Leuven te ontlasten , maar ook om “un triangle du très grand Bruxelles” te vormen , goot olie op het vuur.

De Vlaamse weerstand werd gemobiliseerd en het kwam tot betogingen , niet alleen in de Vlaamse universitaire middens , maar zelfs de middelbare scholen waren het toneel van talrijke protestmanifestaties.Enkele toegevingen werden gedaan door de aanstelling van betrouwbare Vlaamse professoren in het beleid van de universiteit , maar de expansieplannen van de Franstalige afdeling bleven hevige spanningen uitlokken . Blijkens een relativerende verklaring van de West- Vlaamse bisschop Desmeth , was het episcopaat zelf helemaal verdeeld over de kwestie , en keken de bisschoppen uit onmacht in de richting van de politiek die een oplossing moest vinden.

En toen kwam de historische interpellatie van Jan Verroken , Vlaamsgezinde kamerfractieleider van de C.V.P. op de historische datum van 6 februari 1968 , met de bedoeling een duidelijk antwoord van de regering te ontfutselen. Verder kwam Van den Boeynants niet dan een vage verklaring over de ééntaligheid van Vlaanderen , maar geen expliciete melding rond de overheveling van de Francofone afdeling van de universiteit. De Vlaamse CVP –ministers namen ontslag en Van den Boeynants trok naar de koning om het ontslag van de regering aan te kondigen.

Men kan stellen dat de uitdrijving van de Waalse aanwezigheid uit Leuven de enige echt zuivere Vlaamse overwinning is geweest in de tricolore geschiedenis. Dit fenomeen had

bijkomende gevolgen : de splitsing van gaandeweg alle unitaire partijen in Vlaamse en Waalse vleugels , te beginnen met de CVP . Deze vleugels zouden volledig diametraal tegengestelde principes huldigen op het vlak van de Vlaams-Waalse problematiek. De B.S.P bleek ten andere reeds aangetast door het communautaire abces , gezien de Vlaams-Brusselse kandidaten bij de verkiezingen aan de deur werden gezet en moesten opkomen via een aparte “Rode - Leeuwenlijst” En de liberale PVV , soms francofieler dan de francofonen zelf , die dacht dat zij een klinkende overwinning zou boeken bij de verkiezingen van 31 maart 1968 , bleef met een kater ter plaatse rust zitten .(48)

Leuven-Vlaams betekende het grote keerpunt in de Belgische politiek. Voor de allereerste keer toonde Vlaanderen een vuist tegen het fanatieke Waals-Brusselse imperialisme , dat het Noorden als een wingewest beschouwt voor de francité. Helaas zouden de opeenvolgende staatshervormingen telkens leiden tot onvergeeflijke toegevingen die de Waalse tegenstander in staat stelde het beleid te boycotten en naar hun hand te zetten. Op deze wijze opnieuw verknecht , moeten de Vlamingen toezien hoe de minderheid van Walen vanuit een perfect georganiseerde egestelling telkens weer het overwicht haalt , ook door ongelooflijke deemoed van diegenen die de vijandige superstructuur België die hen in de klem houdt , blijven verdragen als een slavenjuk.

Het was “Vader Eyskens “ die de eerste fundamentele hervorming in de Belgische grondwet kon aankondigen. De man had reeds heel wat woelig water meegemaakt , onder anderen de onrustige en soms reeds exuberante 30-er jaren als voorbode van wat zou volgen.

Gedurende 140 jaar was België een unitaire staat geweest , met één regering en een parlement van Kamer van Volksvertegenwoordigers en Senaat die gaandeweg praktisch dezelfde bevoegdheden hadden. Hieraan kwam een einde door de creatie van 3 cultuurgemeenschappen : de Vlaamse , de Franse en de Duitse. Een Cultuurraad van de Nederlandstalige cultuurgemeenschap zou samen met de minister van de Nederlandse Cultuur beperkt vorm geven aan de bevoegdheden over taal en cultuur vanuit hun zitje in de Kamer en Senaat. De periode van deze fase situeert zich van 1970 tot 1980.

Het was een woelige periode , zeker in de tijd dat men het verstond om inschrijvingsrechten in een Brusselse gemeente aan de Franstaligen te bezorgen in een wijde cirkel Vlaams grondgebied rondom Brussel , die deze de mogelijkheid zouden geven om hun betrekkingen met de overheid in het Frans te laten plaatsvinden en ook toe te laten om op Franstalige lijsten te stemmen in het toen nog ene grote kiesarrondissement Brussel – Halle-Vilvoorde.

Een volgende fase situeert zich van 1980 tot 1988. De drie hoger reeds geciteerde cultuurgemeenschappen verkregen de bevoegdheid over de zogenaamde persoonsgebonden aangelegenheden zoals gezondheidszorg en sociale bijstand. Edoch : vanaf dan werden de zaken nodeloos ingewikkeld , want zowel de federale als de regionale instanties hadden inspraak in de uitverkoren materies. Bovendien was er reeds sprake van drie gewesten : het Vlaamse gewest , het Brusselse gewest en het Waalse gewest , bevoegd voor de zogenaamde plaatsgebonden aangelegenheden zoals daar waren leefmilieu , ruimtelijke ordening en tewerkstelling.

De Vlaamse Raad bestond uit Nederlandstalige kamerleden en senatoren , en de Vlaamse gewestraad werd gefusioneerd met de Vlaamse gemeenschapsraad met een gegarandeerde aanwezigheid van de Brusselse Vlaming. Voor het eerst was er ook sprake van een “regering” die nog niet zo mocht heten : de Vlaamse Executieve. Gezien het wantrouwen van de Walen tegenover een sterke Franstalige Brusselse aanwezigheid werd hier niet overgegaan tot een fusie tussen gemeenschapsraad en gewestraad , zodat vanaf dan een asymmetrie in het Belgisch bestuur zou zijn.

Vanaf 1988 tot 1993 wordt de regionale opdeling grondig geconsolideerd met een kanjer van een bevoegdheid : het onderwijs. Het Brussels gewest krijgt verder ditmaal ook de facto zijn volle identiteit. Dit houdt onvermijdelijk ook een aspect in van verwijdering in het beleid tussen Brussel en Vlaanderen. Ook vervoer en openbare werken worden gewestelijke materies.

Vanaf 1993 tot 2001 wordt de federale staat geconsolideerd en geëxpliciteerd door de splitsing van de provincie Brabant in het roemruchte Sint - Michielsakkoord. "Roem" omwille van het inschrijven van België in de grondwet als federale staat , samengesteld uit de gemeenschappen en de gewesten, en omdat de regionale parlementen nu rechtsreeks worden verkozen , waardoor de ontdubbeling van de mandaten een feit wordt. "Rucht" omwille van de onvolkomen splitsing van de provincie Brabant en de hypotheek van het niet splitsen van het reusachtige tweetalige kiesarrondissement Brussel -Halle-Vilvoorde , wat de francofone politici toelaat stemmen te ronselen tot bij de poorten van Halle , Ninove, Vilvoorde, Mechelen en Leuven.

Van 2001 tot 2014 verkrijgen de deelstaten nog bijkomende bevoegdheden van economische en financiële aard , plus controle op de verkiezingsuitgaven en de aanvullende hulp voor de politieke partijen. Een uitspraak van het Arbitragehof over het kiesarrondissement Brussel -Halle- Vilvoorde maakt het mogelijk om de verkiezingen van 2007 als ongrondwettelijk te beschouwen , maar in het land dat gefabriceerd werd om Franstalige dominantie voor eeuwig te bestendigen , gaan deze toch door , wat steller dezes in het kieshokje doet protesteren tegen deze gang van zaken .

Uiteindelijk komt men in 2012 tot de vorming van een regering na de historisch langste regeringsformatie op wereldvlak. Overigens uiteindelijk zonder de grootste partij omdat zij een Vlaamse partij is. Het zou niet de laatste langdurige regeringsformatie worden , wat een beeld schept over de dichotomie van deze artificiëel bij elkaar gehouden constructie , called Belgium. Naast het nogmaals uitbreiden van bevoegdheden voor de gemeenschappen en gewesten in verband met de kinderbijlagen, arbeid en werkgelegenheid , woonbeleid en grotere fiscale autonomie , wordt een stuk van de hypotheek gelicht over B-H-V. Het kiesarrondissement wordt gesplitst en steller dezes beleeft in juli 2012 zijn Iwo-Yima moment in Gooik , waar hij woonachtig is : een standaard van 5 meter wordt eigenhandig opgericht en de enige echte zwarte blomme op het geluwveld zonder rode tong of klauwen wappert sindsdien ter territoriale bevestiging van het land dat 't mijne is.

En nog steeds niet helemaal : de niet - splitsing van het gerechtelijk arrondissement werpt een lange schaduw over het Pajottenland ,de Brabantse kouters en de Druivenstreek. Het Franstalig geboefte uit Bruxelles dat zich niet laat ringeloren door de Brusselse begrenzing kan gerust straffeloos zijn gang gaan in de periferie Bruxelloise en de criminele statistieken aanspekken door het lakse vervolgingsbeleid van de Juges Bruxellois , waar het door een simpele taalkeuze voor de Franse taalrol binnen de kortste keren terug vrij rondlopen en kan herbeginnen.

Dit tekent nog steeds de positie van de Vlamingen in dit land , waarin alles gemaakt is om de Franstalige dwingelandij te bestendigen. Want uiteindelijk stelt men door al die staatshervormingen de francofonen in staat om de democratische meerderheid van de Vlamingen , via afdreiging , door toepassing van alarmbellen en bijzondere meerderheden , vakkundig te neutraliseren. "Aussi parce que on est toujours demandeur de rien" . En waarom moeten ze niets vragen ? Omdat ze al altijd meer gehad hebben dan waar ze recht op hebben. En omdat ze zich als een Herrenvolk beschouwen en zich daar compleet en consequent naar gedragen.

De Grondwet en het verschil tussen bedoeling en resultaat

Hieronder volgt een schijnbaar saaie opsomming van een keuze uit de grondwettelijke teksten. We zien dat onder artikel 4 een tekst in vetjes werd weergegeven. Deze tekst bevat de kern, de essentie van de Belgische staatsordening. De tekst is eenvoudig, bekend in alle politieke kringen die er toe doen, en in de meest hoge mate discriminerend voor de Vlaamse staatsburger. In alle machtsconstellaties in dit twee landen land die er wezenlijk toe doen worden de Vlamingen dus als tweederangsburgers beschouwd omdat de fundamentele regel van één man, één stem waarvoor generaties Vlamingen hebben moeten vechten werd opgegeven. Wat kwam in de plaats: een nieuwe Franstalige hegemonie, doordat deze tegenstander helemaal kon achterover leunen in een comfortabele zetel en zich kon verkneukelen in de rol van: "demandeur de rien". Wat in ruil werd verondersteld verkregen te hebben sloeg op een toen reeds precare Vlaamse aanwezigheid in Brussel. Door de onwil van de Brusselse francofonie om de zogenaamde machtspariteit te erkennen en er naar te handelen enerzijds, en door de maatschappelijke evoluties, in hoofdzaak de massale en niet steeds integreerbare migratie uit extatische en exotische landen, anderzijds is de oorspronkelijke deal betekenisloos geworden en lijdten de Vlamingen dus dubbel verlies.

Artikel 3: België omvat drie gewesten: het Vlaamse gewest, het Waalse gewest en het Brusselse gewest

Artikel 4: België omvat vier taalgebieden: het Nederlandse taalgebied, het Franse taalgebied, het tweetalige gebied Brussel Hoofdstad en het Duitse taalgebied.

De grenzen van de vier taalgebieden kunnen niet worden gewijzigd of gecorrigeerd dan bij een wet, aangenomen met de meerderheid van de stemmen in elke taalgroep van elke Kamer, op voorwaarde dat de meerderheid van de leden van elke taalgroep aanwezig is en voor zover het totaal van de ja-stemmen in beide taalgroepen twee derden van de uitgebrachte stemmen bereikt.

Artikel 5: (na de aanhorigheid van de provincies van de twee hoofdgewesten te hebben toegewezen) Een wet kan bepaalde gebieden, waarvan zij de **grenzen** vaststelt, aan de indeling in provincies onttrekken, ze onder het **rechtstreekse gezag** plaatsen van de **federale uitvoerende** macht en ze een **eigen statuut** toekennen. Deze wet moet worden aangenomen met de meerderheid bepaald in artikel 4, laatste lid.

Artikel 35: De gemeenschappen of de gewesten zijn, ieder wat hem betreft, bevoegd voor **de overige aangelegenheden** onder de voorwaarden en op de wijze bepaald door de wet. Deze wet moet worden aangenomen met de meerderheid bepaald in artikel 4, laatste lid.

Artikel 39: De wet draagt aan de **gewestelijke organen** welke zij opricht en welke samengesteld zijn uit verkozen mandatarissen de **bevoegdheid** op om de aangelegenheden te regelen welke zij aanduidt met uitsluiting van die bedoeld in de artikelen 30 en 127 tot 129 en dit binnen dit gebied en op de wijze die zij bepaalt. Deze wet moet worden aangenomen met de meerderheid bepaald in artikel 4, laatste lid.

Artikel 41: De uitsluitend gemeentelijke of provinciale belangen worden door de **gemeenteraden** of de **provincieraden** geregeld volgens de beginselen bij de Grondwet vastgesteld. Ter uitvoering van een wet aangenomen met de in artikel 4, laatste lid, bedoelde meerderheid, kan de in artikel 134 bedoelde regel echter de provinciale instellingen afschaffen.

Artikel 54: Behoudens voor de begrotingen alsook voor de wetten waarvoor een bijzondere meerderheid is vereist kan een met redenen omklede motie, ondertekend door drie vierden van de leden van een der taalgroepen en ter tafel gelegd na de indiening van het verslag en

voor de eindstemming in openbare vergadering, verklaren dat de bepalingen die zij aanwijst in een ontwerp of voorstel van wet de betrekkingen tussen de gemeenschappen ernstig in het gedrang kunnen brengen. In dit geval wordt de parlementaire procedure opgeschort en de motie verwezen naar de Ministerraad die binnen de dertig dagen daarover zijn gemotiveerd advies geeft en de betrokken Kamer uitnodigt zich uit te spreken hetzij over dit advies, hetzij over het eventueel geamendeerde ontwerp of voorstel.

(N.v.d.R. : de alarmbel – procedure die de zaak verwijst naar de (paritair samengestelde) regering)

Artikel 56 : De Senaat kan op verzoek van vijftien van zijn leden, op verzoek van de Kamer van volksvertegenwoordigers, van een Gemeenschaps- of Gewestparlement of van de Koning, bij volstreekte meerderheid van de uitgebrachte stemmen met ten minste een derde van de uitgebrachte stemmen in elke taalgroep, beslissen dat een vraagstuk dat eveneens gevolgen heeft voor de bevoegdheden van de gemeenschappen of de gewesten, het voorwerp zal uitmaken van een informatieverslag. Het verslag wordt goedgekeurd bij volstreekte meerderheid van de uitgebrachte stemmen, met ten minste een derde van de uitgebrachte stemmen in elke taalgroep.

(N.v.d.R.:proceduraal is het makkelijker bij een kleinere groep een bepaald quorum te bereiken dan bij een grotere groep)

Artikel 63 : §4 : De wet bepaalt de **kieskringen**. Zij bepaalt eveneens de voorwaarden waaraan men moet voldoen om kiezer te zijn, alsmede het verloop van de **kiesverrichtingen**. Ten einde de gewettigde belangen van de Nederlandstaligen en de Franstaligen in de vroegere provincie **Brabant** te vrijwaren, voorziet de wet in bijzondere modaliteiten. Aan de regels die deze bijzondere modaliteiten vaststellen kan geen wijziging worden aangebracht dan bij een wet aangenomen met de in artikel 4, laatste lid, bepaalde meerderheid.

Artikel 68 : § 2 : De Senaatzetels bedoeld in artikel 67, §1,6,7 worden verdeeld onder de lijsten overeenkomstig de bij de wet bepaalde regels op grond van de stembijzets van de lijsten behaald bij de verkiezingen voor de Kamer van volksvertegenwoordigers volgens het door de wet bepaalde stelsel van evenredige vertegenwoordiging. Dit is het stelsel dat gebruikt wordt in artikel 65, §2. Een wet aangenomen met de in artikel 4 laatste lid, bepaalde meerderheid, bepaalt de **territoriale omschrijvingen** waarvan de stemmen in aanmerking worden genomen voor de verdeling van de Senaatzetels in artikel 67, §1, 6 en 7 van respectievelijk de Nederlandse en de Franse taalgroep van de Senaat.

Artikel 77 : De Kamer van Volksvertegenwoordigers en de Senaat zijn gelijkelijk **bevoegd** voor sub 3 : de wetten aan te nemen met de meerderheid bepaald in artikel 4, laatste lid. Een wet aangenomen met de meerderheid bepaald in artikel 4, laatste lid, kan **de andere aangelegenheden** aanduiden waarvoor de Kamer van Volksvertegenwoordigers en de Senaat gelijkelijk bevoegd zijn.

(N.v.d.R. : het gebruik der talen, de zgn .gemeenschapsbevoegdheden, de bestuurszaken, onderwijs, de sociale betrekkingen in het bedrijfsleven.)

Artikel 78: § 1 Onder voorbehoud van art. 77 wordt het wetsontwerp dat door de Kamer van volksvertegenwoordigers is aangenomen in de hierna vermelde aangelegenheden overgezonden aan de Senaat : de wetten ter uitvoering van de wetten aan te nemen met de meerderheid bepaald in artikel 4, laatste lid. Een wet aangenomen met de meerderheid bepaald in artikel 4, laatste lid, kan andere aangelegenheden aanduiden die de Senaat overeenkomstig de procedure bepaald in dit artikel kan onderzoeken. §2 : Op verzoek van de meerderheid van zijn leden met ten minste een derde van de leden van elke taalgroep, onderzoekt de Senaat het wetsontwerp.

(N.v.d.R. : procedures van Kamer en Senaat)

Artikel 99: De eerste minister eventueel uitgezonderd, telt de Ministerraad even veel Nederlandstalige als Franstalige ministers.

(N.v.d.R : een regelrechte discriminatie , heel apart , maar heel betekenisvol)

Artikel 115: Er is een parlement van de Vlaamse Gemeenschap, **Vlaams parlement** genoemd, en een **parlement van de Franse Gemeenschap**, waarvan de **samenstelling** en de **werking** worden bepaald door de wet, aangenomen met de in artikel 4 , laatste lid, bepaalde meerderheid.

Artikel 118: §1. De wet regelt de in artikel 116 §2 bedoelde verkiezingen , evenals de **samenstelling en de werking van de Gemeenschaps- en Gewestparlementen**. Behoudens voor het parlement van de Duitstalige gemeenschap , wordt deze wet aangenomen met de meerderheid bepaald in artikel 4 , laatste lid. §2. Een wet , aangenomen met de meerderheid bepaald in artikel 4 , laatste lid, duidt de aangelegenheden aan betreffende de verkiezing , samenstelling en de werking van het **parlement van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest** , van het Parlement van de **Vlaamse Gemeenschap** , het Parlement van de Franse Gemeenschap, en het Parlement van het **Waalse gewest**, welke door de Parlementen , elk voor zich , bij decreet of bij een artikel 134 bedoelde regel worden geregeld, naargelang het geval.

De in het eerste lid bedoelde wet voorziet in bijkomende meerderheidsvoorwaarden wat het parlement van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreft.

Artikel 121: §1 Er is een **Regering van de Vlaamse Gemeenschap** en een **Regering van de Franse Gemeenschap**, waarvan de samenstelling en de werking worden bepaald door een wet, aangenomen met de in artikel 4, laatste lid, bepaalde meerderheid.

Artikel 123. §1. De wet regelt de **samenstelling** en de **werking** van de Gemeenschaps- en Gewestregeringen. Behoudens voor de regering van de Duitstalige gemeenschap, wordt deze wet aangenomen met de meerderheid bepaald in artikel 4, laatste lid. §2. Een wet, aangenomen met de meerderheid bepaald in artikel 4, laatste lid, duidt de aangelegenheden aan betreffende de samenstelling en de werking van de regering van het **Brusselse Hoofdstedelijk Gewest** van de Regering van de Vlaamse gemeenschap, de Regering van de Franse Gemeenschap , en de regering van het **Waalse Gewest** welke door hun Parlementen, elk voor zich , bij decreet of bij een in artikel 134 bedoelde regel worden geregeld naar gelang van het geval.

(N.v.d.R. :Soms dubbele vermelding omwille van de asymmetrie van de staatsvorm inzake de gewesten).

Artikel 125 : Aan een overeenkomstig het eerste lid veroordeeld lid van een Gemeenschaps- of Gewestregering kan geen genade worden verleend dan op verzoek van het betrokken Gemeenschaps- of Gewestparlement. De wet bepaalt in welke gevallen den volgens welke regels de benadeelde partijen een **burgerlijke rechtsvordering** kunnen instellen. De wetten bedoeld in dit artikel moeten worden aangenomen met de meerderheid bepaald in artikel 4, laatste lid.

Artikel 127 : Een wet aangenomen met de in artikel 4 , laatste lid, bepaalde meerderheid , stelt de in 1° vermelde culturele aangelegenheden , de 3° vermelde vormen van samenwerking , alsook de nadere regelen voor het in 3° vermelde sluiten van **verdragen** vast.

Artikel 128 : Een wet aangenomen met de in artikel 4 , laatste lid, bepaalde meerderheid, stelt deze **persoonsgebonden aangelegenheden** vast , alsook de vormen van samenwerking en de nadere regelen over het sluiten van verdragen.

§2. Deze **decreten** hebben kracht van wet respectievelijk in het Nederlandse taalgebied en in het Franse taalgebied, alsmede , tenzij wanneer een wet aangenomen met de in artikel 4, laatste lid, bepaalde meerderheid er anders over beschikt , ten aanzien van de instellingen gevestigd in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad , die wegens hun organisatie , moeten worden beschouwd uitsluitend te behoren tot de ene of de andere gemeenschap.

Deze decreten hebben kracht van wet, respectievelijk in het Nederlandse taalgebied en in het Franse taalgebied, uitgezonderd wat betreft : de **gemeenten of groepen van gemeenten palend aan een ander taalgebied** en waar de wet het gebruik van een andere taal dan die van het gebied waarin zij gelegen zijn, voorschrijft of toelaat. Voor deze gemeenten kan in de bepalingen betreffende het gebruik der talen door de aangelegenheden bedoeld in §1 geen verandering worden aangebracht dan bij een wet aangenomen met de in artikel 4, laatste lid bepaalde meerderheid: de diensten waarin de werkring verder reikt dan het taalgebied waarin zij gevestigd zijn, , de door de wet aangewezen federale en internationale instellingen waarvan de werking gemeen is aan meer dan één gemeenschap.

Artikel 135: Een wet aangenomen met de in artikel 4, laatste lid, bepaalde meerderheid wijst de overheden aan die voor het tweetalige gebied Brussel – Hoofdstad **de bevoegdheden** uitoefenen die zijn **toegewezen aan de gemeenschappen** voor de aangelegenheden bedoeld in artikel 128, §1.

Artikel 135bis : Een wet aangenomen met de in artikel 4 , laatste lid, bepaalde meerderheid kan , voor het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad , **aan het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest bevoegdheden toewijzen** die niet zijn toegewezen aan de gemeenschappen voor de aangelegenheden in artikel 127, §1 , eerste lid , 1° en voor wat deze aangelegenheden betreft , 3°.

Artikel 136. Er bestaan **taalgroepen** in het Parlement van het **Brussels Hoofdstedelijke Gewest** en Colleges, bevoegd voor de gemeenschapsaangelegenheden. Hun samenstelling , werking , bevoegdheden en , onverminderd artikel 175, hun financiering worden geregeld door een wet , aangenomen met de in artikel 4, laatste lid, bepaalde meerderheid.

Artikel 137: Met het oog op de toepassing van artikel 39 kunnen het **Parlement van de Vlaamse gemeenschap** en het **Parlement van de Franse gemeenschap** en hun **Regeringen** de **bevoegdheden** uitoefenen van respectievelijk het Vlaamse en het Waalse Gewest onder de voorwaarden en op de wijze die de wet bepaalt. Deze wet moet worden aangenomen met de meerderheid bepaald in artikel 4, laatste lid.

Artikel 142:De wetten bedoeld in het eerste lid, in het tweede lid, 3°, en in het derde tot vijfde lid , worden aangenomen met de meerderheid bepaald in artikel 4, laatste lid.

(N.v.d.r.: dit betreft de bevoegdheden van het Grondwettelijk Hof)

Artikel 143 §2. De **Senaat** doet bij wege van gemotiveerd advies, uitspraak over de **belangenconflicten** tussen de vergaderingen die wetgevend optreden bij wege van wet , decreet of de in artikel 134 bedoelde regel, onder de voorwaarden en op de wijze die een wet, aangenomen met de meerderheid bepaald in artikel 4 , laatste lid, vaststelt.

Een wet , aangenomen met de meerderheid bepaald in artikel 4 , laatste lid , stelt **de procedure** in om de belangenconflicten tussen de federale regering , de Gemeenschaps- of Gewestregeringen en het Verenigd College van de gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie te voorkomen en te regelen.

Artikel 151. Via de in het eerste lid bedoelde minister beschikken de **regeringen** van de gemeenschappen en de gewesten, elk wat haar betreft, bovendien over het recht om de **vervolg**ing te bevelen in de **aangelegenheden die tot hun bevoegdheden behoren**. Een wet aangenomen met de artikel 4, laatste lid, bepaalde meerderheid legt de uitoefeningsmodaliteiten van dit recht vast.

Een wet aangenomen met de in artikel 4 , laatste lid bepaalde meerderheid, bepaalt de deelname van de gemeenschappen en gewesten, voor de aangelegenheden die onder hun bevoegdheden vallen, aan de uitwerking van de in het eerste lid bedoelde **richtlijnen** en aan de planning van het **veiligheidsbeleid**, evenals de deelname, wat dezelfde aangelegenheden betreft, van hun vertegenwoordigers aan de vergaderingen van het college van procureurs – generaal.

(N.v.d.R: richtlijnen : het recht van de minister om de vervolging te bevelen)

Een wet aan te nemen met de meerderheid bepaald in artikel 4, laatste lid , bepaalt de overige bevoegdheden van deze **Raad**.

(N.v.d.R: Raad : de Hoge Raad voor Justitie)

Artikel 157 bis:De essentiële elementen van de hervorming met betrekking tot **het gebruik der talen in gerechtszaken in het gerechtelijk arrondissement Brussel** , alsook de ermee overeenstemmende aspecten inzake het parket, de zetel en het rechtsgebied, kunnen niet worden gewijzigd dan bij een wet aangenomen met de in artikel 4 , laatste lid, bepaalde meerderheid.

(N.v.d.R. : Hier past een bijzondere vermelding over de niet-splitsing van het gerechtelijk arrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde.Bij de onderhandelingen over het uiterst logische splitsen van het kiesarrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde in het licht van de staathervormingen lieten de Vlaamse onderhandelaars om welke reden dan ook toe , dat de logica van de defederalisatie niet werd doorgetrokken tot het gerecht. Gezien het Brusselse francofone geboefte de “periferie” als hun natuurlijk hinterland beschouwt kan men met de regeling van vrijheid tot keuze van taalrol in gerechtszaken makkelijk beseffen dat een keuze voor de afhandeling van de strafrechtszaak in Brussel plaatsvindt. De rechtsspraak in Brussel is niet alleen Francofoon, ze is ook klassiek zeer gunstig en uiterst begrijpend voor de criminelen die de vrije ruimte krijgen om hun gedragingen te herhalen.)

Artikel 160: Aan de bepalingen betreffende de algemene vergadering van de afdeling bestuursrechtsspraak van de **Raad van State** die op de zelfde dag als dit lid in werking treden , kan geen verandering worden aangebracht dan bij een wet aangenomen met de in artikel 4 , laatste lid, bepaalde meerderheid.

Artikel 162: Ter uitvoering van een wet, aangenomen met de in artikel 4 , laatste lid, bepaalde meerderheid , regelt het decreet of de in artikel 134 bedoelde regel de voorwaarden waaronder en de wijze waarop verscheidene **provincies** , verscheidene **bovengemeentelijke besturen** of verscheidene **gemeenten** zich met elkaar kunnen verstaan of zich kunnen **verenigen**.

Artikel 163: Evenwel stelt een wet, aangenomen met de meerderheid bepaald in artikel 4 , laatste lid , de nadere regelen vast volgens welke het **Brussels Hoofdstedelijk Gewest** of elke instelling waarvan het de leden benoemt, de in het eerste lid bedoelde bevoegdheden uitoefent die geen in artikel 39 bedoelde aangelegenheden betreffen. Een wet aangenomen met de zelfde meerderheid stelt de nadere regelen vast voor de toewijzing aan de in artikel 136 bedoelde instellingen van bepaalde of van alle in het eerste lid bepaalde bevoegdheden die in de artikelen 127 en 128 bedoelde aangelegenheden betreffen.

(N.v.d.R: dit betreft het statuut en de bevoegdheden van de Vlaamse en de Franse gemeenschap , en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie enerzijds en de bevoegdheden van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest anderzijds.

Artikel 166: De **bevoegdheden van de agglomeratie** waartoe de hoofdstad van het Rijk behoort, worden , op de wijze bepaald door een wet aangenomen met de in artikel 4 , laatste lid bepaalde meerderheid , uitgeoefend door de krachtens artikel 39 opgerichte organen van het Brussels Hoofdstedelijke Gewest.

Artikel 167 : §3 : De in artikel 121 bedoelde Gewest- en Gemeenschapsregeringen sluiten , ieder wat haar betreft , de **verdragen** die betrekking hebben op de aangelegenheden waarvoor hun Parlement bevoegd is. Deze verdragen hebben eerst gevolg nadat zij de instemming van het Parlement hebben gekregen.

§4 : Een wet aangenomen met de in artikel 4 , laatste lid bepaalde meerderheid , stelt de **nadere regelen** vast voor het sluiten van de verdragen bedoeld in § 3 en van de verdragen die niet uitsluitend betrekking hebben op de aangelegenheden waarvoor de gemeenschappen of de gewesten door of krachtens de Grondwet bevoegd zijn.

§5 : De koning zegt deze verdragen op indien de betrokken Gemeenschaps- of Gewestregeringen hem daarom verzoeken . Een wet aangenomen met de in artikel 4 , laatste lid bepaalde meerderheid regelt de **procedure bij gebreke van overeen stemming** tussen de betrokken Gemeenschaps- of Gewestregeringen.

Artikel 168 bis : Voor de **verkiezingen van het Europees parlement** voorziet de wet in bijzondere modaliteiten ten einde de gewettigde belangen van de Nederlandstaligen en de Franstaligen in de **vroegere provincie Brabant** te vrijwaren. Aan de regels die deze bijzondere modaliteiten vaststellen , kan geen wijziging worden aangebracht dan bij een wet aangenomen met de in artikel 4, laatste lid , bepaalde meerderheid.

Artikel 175 : Een wet aangenomen met de in artikel 4 , laatste lid bepaalde meerderheid , stelt het **financieringsstelsel** voor de Vlaamse en de Franse Gemeenschap vast.

Artikel 178 : Onder de voorwaarden en op de wijze die de wet, aangenomen met de meerderheid bepaald in artikel 4 , laatste lid , bepaalt , draagt het Parlement van het **Brusselse Hoofdstedelijk Gewest** , bij de in artikel 134 bedoelde regel, **financiële middelen** over aan de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en aan de Vlaamse en Franse Gemeenschapscommissies.

Artikel 180 : De wet kan aan het **Rekenhof** de controle op de begrotingen en de boekhouding van de gemeenschappen en de gewesten alsook de instellingen van openbaar nut die ervan afhangen, opdragen. Deze kan eveneens toelaten dat het decreet of in de artikel 134 bedoelde regel deze controle regelen. Behoudens voor de Duitstalige Gemeenschap , wordt deze wet aangenomen met een meerderheid bepaald in artikel 4 , laatste lid.

Artikel 195 : Overgangsbepaling 5° De artikelen 46 en 117 om te bepalen dat de federale wetgevende verkiezingen op dezelfde dag zullen plaatsvinden als de verkiezingen voor het Europese parlement, en dat in geval van voortijdige ontbinding de nieuwe federale zittingsperiode maar zal duren tot de dag van de verkiezingen voor het Europees parlement die op deze ontbinding volgen, alsook om een wet aangenomen met de in artikel 4 , laatste lid bepaalde meerderheid toe te staan de gemeenschappen en de gewesten de bevoegdheid toe te kennen om bij bijzonder decreet of bijzondere ordonnantie de duur van de zittingsperiode van hun parlementen te regelen en de datum van de verkiezingen ervoor vast te stellen , en om te bepalen dat een wet aangenomen met de in artikel 4 , laatste lid bepaalde meerderheid de datum van inwerkingtreding van de nieuwe , in dit punt aangehaalde regels inzake verkiezingen regelt.

6° artikel 63, §4, om een lid toe te voegen, waarin bepaald wordt dat, voor de verkiezingen voor de Kamer van volksvertegenwoordigers de wet voorziet in bijzondere modaliteiten om de gewettigde belangen van de Nederlandstaligen en de Franstaligen in de vroegere provincie Brabant te vrijwaren, en dat de regels tot vaststelling van die bijzondere modaliteiten slechts kunnen worden gewijzigd bij een wet die is aangenomen met de in artikel 4 , laatste lid, bepaalde meerderheid.

7°titel III , hoofdstuk IV , afdeling II, onderafdeling III , om een artikel in te voegen waarin bepaald wordt dat een wet aangenomen met de in artikel 4, laatste lid, bepaalde meerderheid , voor het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, aan het Brussels Hoofdstedelijk Gewest bevoegdheden kan toekennen die niet toegewezen zijn aan de gemeenschappen voor de aangelegenheden bedoeld in artikel 127, § 1, eerste lid, 1° en , voor de aangelegenheden bedoeld in 1° , 3° ;

8° Titel III , hoofdstuk IV , afdeling II , onderafdeling III, om toe te staan dat een wet aangenomen met de in artikel 4 , laatste lid , bepaalde meerderheid, de samenwerkingsprocedures tussen de entiteiten vereenvoudigt;

10°Titel III, hoofdstuk VI , om een bepaling in te voegen om erin te voorzien dat geen wijziging kan worden aangebracht aan de essentiële elementen van de hervorming met

betrekking tot het gebruik der talen in gerechtszaken in het gerechtelijk arrondissement Brussel alsook aan de ermee overeenstemmende aspecten inzake het parket, de zetel en het rechtsgebied, dan bij een wet, aangenomen met de in artikel 4, laatste lid, bepaalde meerderheid.

12° artikel 151, §1, om te bepalen dat de gemeenschappen en de gewesten in de aangelegenheden die tot hun bevoegdheid behoren, beschikken over het recht om de vervolging te bevelen, via de federale Minister van Justitie die de uitvoering onmiddellijk verzekert, en om toe te staan dat een wet, aangenomen met de in artikel 4, laatste lid, bepaalde meerderheid, in de deelname voorziet van de gemeenschappen en de gewesten, in de aangelegenheden die tot hun bevoegdheid behoren, wat betreft het opsporings- en vervolgingsbeleid van het openbaar ministerie, de bindende richtlijnen van het strafrechtelijke beleid, de vertegenwoordiging in het College van procureurs-generaal en de kadernota Integrale Veiligheid en het Nationaal Veiligheidsplan.

13° artikel 160 om een lid toe te voegen dat bepaalt dat geen wijziging kan worden aangebracht aan de nieuwe bevoegdheden en regels van de beraadslaging van de algemene vergadering van de afdeling bestuursrechtsspraak van de Raad van State, dan bij een wet, aangenomen met de in artikel 4, laatste lid, bepaalde meerderheid; 14° titel IV om een artikel toe te voegen dat bepaalt dat voor de verkiezingen van het Europees Parlement de wet voorziet in bijzondere modaliteiten ten einde de gewettigde belangen van de Nederlandstaligen en de Franstaligen in de vroegere provincie Brabant te vrijwaren, en dat de regels tot vaststelling van de bijzondere modaliteiten slechts kunnen worden gewijzigd bij een wet, aangenomen met de in artikel 4, laatste lid, bepaalde meerderheid

(N.v.d.R.: in al deze overgangsbepalingen is sprake van een bijna standaard vermelding van het basisartikel waar de Belgische grondwet op gebaseerd is: het bewuste artikel 4, laatste lid dat de macht onevenredig met het bevolkingscijfer van de gemeenschappen verdeelt.)

Titel IX §3 De **personeelsleden** en het **patrimonium van de provincie Brabant** worden verdeeld tussen de provincie Vlaams-Brabant, de provincie Waals Brabant, het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest, de in de artikelen 135 en 136 bedoelde overheden en instellingen, evenals de federale overheid, op de wijze bepaald door een wet aangenomen met de in artikel 4, laatste lid, bepaalde meerderheid.

Staatshervorming door de decennia heen

Het prille begin (en hoe het al vlug scheef liep) tot 1980

Op 18 februari 1970 hield de befaamde Belgische premier Gaston Eyskens een concluderende toespraak in de Kamer van Volksvertegenwoordiging en sprak daar de historische woorden : “ De unitaire staat is door de gebeurtenissen achterhaald.” Het zou de start zijn van een moeizaam en pijnlijk proces van staatshervorming. Want meer dan 50 jaar later verstond een Annelies Verlinden het , als kersverse Belgische minister van Binnenlandse zaken en door CD & V - Voorzitter Coens als “wit konijn” aangesteld , te verklaren in haar eerste onbewaakte vraaggesprek met de gesproken pers dat “ er geen taboe mag zijn om zaken opnieuw te herfederaliseren.”

Gedurende 140 jaar was de structuur van België eenvoudig en dus volkomen begrijpelijk. Ze beantwoordde nog steeds aan de belangrijkste eigenschappen waarmee de constructie was begonnen in 1830 , te weten : één koning met zijn enige regering , één Kamer van Volksvertegenwoordigers en één Senaat. Maar “Vader” Eyskens had kunde en ervaring te over , en aarzelde niet om deze zwaarwichtige melding te poneren.

Doorheen zes staatshervormingen, waarvan we de belangrijkste punten zullen overlopen , werd de volkomen centralistische structuur in een tijdspanne van vier decennia omgezet in een hoogsteigen zogenaamd “federale” constructie , die evenwel niet werkt. Niet werkt omdat de staat genaamd België door zijn structuren maar ook door zijn inhoudelijke eigenschappen onmogelijk kan beantwoorden aan de notie “ federale “ staat.

Verwijzend naar de geschiedenis was het eerst de bedoeling geweest om Vlaanderen te verfransen. Met een overload van energie hebben de Vlamingen taalwetgeving bekomen , wat al niet zonder kleerscheuren is tot stand gekomen . Een derde stadium werd bereikt toen Eyskens als eerste minister de culturele autonomie aankondigde . De zestiger jaren hadden , mede door de buitenlandse investeringen de welvaart in Vlaanderen een duw gegeven, en voor het eerst gold het principe , dat na “ Primum vivere ” , eindelijk ook plaats was voor “ Deinde philosophari ”.

De **cultuurautonomie** werd over het algemeen beschouwd als een Vlaamse eis. De identificatie van Wallonië was steeds Belgischer geweest dan in Vlaanderen , omdat Wallonië ook kon teren op zijn reputatie als economische trekker , naast de hoogmoedige houding waarmee het Vlaanderen nog steeds beschouwde als cultureel inferieur. Vooral in Brussel leefde nog steeds de idee dat de Franse cultuur hoger aangeschreven stond , en als referentiekader voor het maatschappelijk gebeuren uniek was en ook zo moest blijven.

Psychologisch was het toen , en is het nu nog steeds bij de Belgische traditionalisten in de Vlaamse politieke wereld , moeilijk om de hoogheidswaan van de rabiante francité te counteren . Maar met frisse tegenzin bij de enen , en onbegrijpelijke lankmoedigheid bij de anderen werden stappen gezet in de richting van de cultuurautonomie die voor eens en voor altijd de regels van de bijzondere meerderheden zou invoeren , die maakten dat de fundamentele gelijkheid tussen de Vlaamse en Waalse personen zou ophouden te bestaan. De vraag over de vormgeving van de cultuurautonomie werd opgelost in de zin van de oprichting van de cultuurraden die beperkte bevoegdheden hadden op het vlak van cultuur, aangevuld met enkele zeer beperkte onderwijsmateries en enkele aspecten van

taalwetgeving. Het was allerm minst de bedoeling om grote stappen ineens te zetten, want deze cultuurraden werden heel gewoontjes bevolkt door de taalgroepen, ingebed in het nationale parlement. Er waren slechts twee taalgroepen maar toch 3 cultuurgemeenschappen: de Vlaamse, de Franstalige en de Duitse taalgemeenschap. Twee die de bevoegdheid hadden over Drie? Moet kunnen? want: dit is België! Wallonië wist de bevoegdheid over het Duitse taalgebied te ontfoetselen. Surrealisme is nooit ver weg in onze kontreien.

De gevoeligheid voor economische aspecten in het beleid, was groter bij de Franstaligen dan in het Vlaamse land. Niet dat men in Vlaanderen niet over economische aspecten nadacht, zoals over de "regionale economie" om de binnenlandse en ook zeker de aanzienlijke buitenlandse investeringen ruimtelijk een goede spreiding te geven over het ganse grondgebied. Maar de economische achteruitgang van het Waalse steenkool- en staalbekken was aan het toenemen, wat in het Zuiden des lands zeer grote zorgen baarde. Vandaar dat naast de cultuurgemeenschappen een tweede indeling van het Belgisch grondgebied werd vooropgesteld, als zodanig voorgesteld als eisen vanuit Wallonië en waarom niet: Brussel.

De **gewestvorming** werd beschouwd als een economische aangelegenheid. Er zouden drie gewesten gevormd worden: Vlaanderen, Wallonië en Brussel. Even nadenken: Brussel ligt toch in Vlaanderen en het gaat toch over economie, waar begrenzing praktisch gezien toch een idiotie is? Neen toch: de Vlamingen hebben hun eis, de culturele autonomie, of wat daar zeer embryonaal voor door moet gaan, toch al binnengehaald? Vanaf dat ogenblik is het twee gewesten tegen één, en grondwettelijk ook zo vastgelegd.

Nonsens? Pas maar op! Vijftig jaar later wil de Brusselse minister Alain Maron (Ecolo) stukjes landbouwgrond opkopen in het Vlaams-Brabantse ommeland om ten allen tijde in het levensonderhoud van de Brusselse bevolking te kunnen voorzien. Deze inbreuk tegen de economische wetmatigheden van optimale allocatie van middelen is zo hilarisch, dat zelfs de VLD – Vivaldi – coalitiepartner zich verplicht ziet de coalitiegenoot heel voorzichtig te desavoueren, althans enkel op dit hellend vlak. Het regeringskaartenhuisje mag immers niet in elkaar stuiken en met de verkiezingen van drie jaar later in het vooruitzicht is het beter low profile te blijven.

Tweede staatshervorming: persoonsgebonden en plaatsgebonden.

Gedurende de tachtiger jaren van vorige eeuw ontwikkelde er zich een dynamiek in de staatshervorming, waardoor de aandacht voor de budgettaire problemen werd verminderd, wat zijn gevolgen had voor de staatsfinanciën. De economie kreeg rake klappen waardoor het overheidstekort systematisch toenam. Dit leidde zelfs tot de devaluatie van de Belgische munt en een harde saneringsoperatie van de publieke financiën.

Tegelijkertijd was Wallonië in de ban van een buitensporige scherpstijperij rond de agitator José Happart die het gemunt had op de faciliteitengemeente Voeren en door de Parti Socialiste werd gestuurd naar een electoraal succes dat met betrekking tot Wallonië enkel kan vergeleken worden met de fascistische komeet Léon Degrelle in de vooroorlogse periode. Tegen deze communautair zwaar beladen periode moest de tweede staatshervorming verdere vorm verkrijgen.

Dit resulteerde in het verruimen van het begrip " Cultuurgemeenschap " dat er een sociaal-economische dimensie bij kreeg en vanaf dan kortweg " Gemeenschap " werd genoemd. Het beladen begrip " Persoonsgebonden aangelegenheden " deed zijn intrede en stoffeerde het begrip Gemeenschap inhoudelijk aanzienlijk ruimer, gezien het ging over gezondheidsaspecten en sociale bijstand aan personen. Men moet geen tekening maken bij de terminologische duiding die we hierbij gebruiken om te weten dat een belangrijke factor zijn intrede deed bij de bedoelde structuren en ook en vooral door de financiering ervan: een ongewenste maar toch bedoelde ingewikkeldheid.

Want parallel met de Gemeenschappen had men een nieuw begrip gecreëerd: de " Gewesten ". Was er duidelijkheid over de wenselijkheid van een Vlaams Gewest en een Waals Gewest die de economische autonomie zouden incarneren, dan bleef er de vraag: wat en hoe met Brussel? Vraag die de Brusselaars op dit moment niet meer stellen, want aldaar aanvaard en gepromoot als een evidentie, zo klaar als pompwater. Maar wat in Vlaanderen nu aangezien wordt als een voortdurend, erg veel last berokkend inwendig gezwel. Op dat moment schoof men het probleem Brussel naar de toekomst en dus in de koelkast.

Rond de geografische omschrijving van het Waalse gewest is het zeer vreemd dat het Duitse taalgebied zonder meer beschouwd werd als deel uitmakend van het Waalse Gewest. En toch werd dat zonder slag of stoot cadeau gedaan aan de Walen, ondanks het feit dat er in het Duitse taalgebied stemmen waren opgegaan tegen deze opstelling. In het algemeen stelt men vast dat de francité, die zo agressief in de Brusselse rand het Nederlands als voertaal betwist, blijkbaar geen animositeit veroorzaakt in het Oosten om daar gebiedseisen te stellen en het Frans in te voeren. Het is blijkbaar zo dat de hautaine houding ten opzichte van de Vlamingen exclusief is, en dat dezen nog steeds beschouwd worden als een onderontwikkelde beschaving die een aantal wanklanken heeft verzameld om zich uit te drukken in een "patois" die men Nederlands noemt. De schandelijke houding van de Groene partij Ecolo ten opzichte van de Vlamingen is daar het schoolvoorbeeld van.

De terminologie werd ook verder gesystematiseerd: om de Gewesten te stofferen bracht men de zogenaamde " Plaatsgebonden materies " bij hen onder, zoals leefmilieu, tewerkstelling en ruimtelijke ordening. Om enige vereenvoudiging te veroorzaken was men langs Vlaamse zijde al snel tot een akkoord gekomen over de samensmelting van de Vlaamse

raad en de Vlaamse regering ten behoeve van het éne Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschap, wat een logische en vereenvoudigende opstelling was.

Dit werd langs Francofone zijde niet als zodanig aangezien, en hier hebben we te maken met een sterk staaltje Waals regionalisme. Hoe lieflijk de Franse taal en cultuur de Walen ook toelacht, de idee dat het proportioneel grotere deel Franstalige Brusselaars een stem zou hebben in het Waals Gewest leek hen niet erg aantrekkelijk. In tegenstelling met de Vlaamse optiek, waarbij de socio-culturele steun aan het proportioneel kleiner gedeelte van Vlaamse Brusselaars als broodnodig werd beschouwd, zien we dus een tweesporenbeleid bij de Franstaligen. En tegelijkertijd ontstond een situatie waarbij potentiëel met twee door Franstaligen gedomineerde gewesten front kon worden gevormd tegen het éne Vlaamse Gewest. Brussel bleef nog even in de koelkast, maar de sluipende besluitvorming zou het de Vlamingen krap lastig maken om in Brussel de Vlaamse posities te blijven verdedigen.

Wat wel naar voor was gekomen was dus een asymmetrie in de staatsvorming. Een asymmetrie die ook fundamenteel de andere accenten van het Vlaamse interesseveld versus het Waalse interesseveld illustreert. Men zou immers kunnen besluiten uit de tussentijdse constructie dat Vlaanderen vooral belang hecht aan de socio-culturele doeleinden en zich vooral richt naar de verdediging van de Vlaamse cultuur, inzonderheid te Brussel. Van de weeromstuit zou men kunnen besluiten dat Wallonië meer eigen socio-economische beweegredenen ontwikkelt om het economisch gebeuren te stimuleren.

Langs de andere zijde was de hoogmoed van de Brusselse francofone bourgeoisie ook langs het Front Démocratique Francophone niet geheel compatibel met wat er gedacht werd in la Province, en maakte dat het mentaliteitsverschil met de Walen het samengaan in een Franse natie niet wenselijk. De Francité van Brussel dacht over de Vlamingen dat zij ofwel een "patois" ofwel "hollandais", praatten, dat Brussel Franstalig was en als hoofdstad een uitzonderingspositie bekleedde, en dat Bruxellois zeker geen Walen waren. De opmerkelijke electorale successen van het F.D.F. van toen waren een van de redenen waarom de opgang naar een uiterst eigenaardig amalgaam van "stads-gewest" onstuitbaar doorzette omdat de macht van het F.D.F. zich doorzette tot op het Belgisch regeringsniveau.

Hoe dan ook: door de creatie van de Gemeenschappen en de constructie van de Gewesten waren er dingen gebeurd die nog moeilijk helemaal konden worden teruggedraaid.

Integendeel: de eigen dynamiek van de nieuwe politieke entiteiten zou ervoor zorgen dat bevoegdheden en de daarmee gepaard gaande middelen meer en meer het federale niveau zouden verlaten.

Derde staatshervorming: een gulle lach en een trieste traan

Na een pauze gedurende het midden van de jaren '80 met het probleem Brussel in de koelkast, kwam de communautaire koorts weer bovendrijven, wat resulteerde in het door de Franstaligen nagestreefde "Region à part entière". Van Vlaamse zijde had men steeds voorgehouden dat een stadsamalgam van een schort groot toch nooit de status van Gewest kon verkrijgen, van het kaliber van de andere twee gewesten Vlaanderen en Wallonië. Toch slaagden de Franstaligen erin van de Brusselse agglomeratie een grotendeels autonoom gewest te maken.

In deze fase werd het onderwijs als vitale bevoegdheid evenwel overgeheveld naar de gemeenschappen. Het zou tot op heden de grootste overheveling blijven, met een sterk gestegen budgettaire impact. Vlaanderen zou deze materie vlot op eigen kracht financieren; Wallonië raakte al gauw in ademnood door ontoereikende middelen, wat als onderliggende dynamiek voor gevolg had dat de weerzin van de Franstaligen op verschillende tijdstippen moest wijken voor verdere stappen in de staatshervorming omwille van de krapte van het Franstalige budget.

Wie autonomie verkreeg moest ook over een eigen administratie beschikken, en voor Brussel betekende dit bij overéénkomst niet de regeling van de federale diensten met de soms langs francofone kant ontoereikende tweetaligheid van de ambtenaren, maar de regeling van de tweetaligheid van de diensten via ééntalige ambtenaren. De Vlaamse onderhandelaars vergaten het gelijkheidsprincipe van de tweetaligheid, die op nationaal vlak en in de centrale diensten werd gehuldigd en lieten toe dat bij de parastatale organisaties twee derde van de ambtenaren op de Franstalige taalrol fungeerden met uitzondering van de pariteit in de topfuncties. En wat het eigenlijke bestuur betreft volgt de huidige regeling een 80/20 verhouding ten voordele van de Franstaligen.

De structuur van de beide inwerkende Gemeenschappen in Brussel verloopt alsdan verder via de topzware structuur van de drie "Gemeenschapscommissies": de Vlaamse, de Franstalige en zowaar de "Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie" die waakt over de overgebleven, maar niet onbelangrijke bicommunautaire instellingen. Doordat de Franstalige culturele initiatieven veelvuldiger zijn dan de Vlaamse, staat de "Cocof" onafhankelijker tegenover de Franse Gemeenschap dan haar Vlaamse tegenhanger, die minder overdacht van bevoegdheden verkreeg vanwege de Vlaamse Gemeenschap. Door het onontwarbaar kluwen van commissies is er een vervlechting ontstaan met de instellingen van het Brussels Gewest. Dit scherpt ongetwijfeld de identiteit van de Vlaamse Brusselaars aan, waarvan we niet weten waar zij naartoe leidt, omwille van het uitzonderlijk institutioneel Brussels kluwen, met als onbeheersbaar sluitstuk het bestaan van wezenlijk in elkaar lopende gemeenten.

Neem New York en deel de stad op in Queens, The Bronx, Manhattan, Brooklyn, Tel het gemiddelde aantal bewoners; neem een kijkje op de kaart om zicht te hebben op de ruimtelijke integratiegraad. Vergelijk dit dan met het gemiddelde aantal bewoners van de 19 Brusselse "gemeenten" en neem een kijkje op het plan van Brussel om zicht te hebben op de ruimtelijke integratiegraad. Concludeer: Brussel is een slecht bestuurd stadsgewest, nooit een Gewest!

Vierde staatshervorming : België wordt “federale staat”

In het begin van de jaren negentig neemt Wilfried Martens , de eerste minister met het record aantal regeringen op zijn naam , ontslag , en komt Jean- Luc Dehaene opzetten na een eerste uiterst langdurige regeringsformatie , die vanaf dat tijdstip in feite legio wordt. Een coalitie van de toenmalige grootste formaties van christen-democraten en socialisten sluit het historisch Sint –Michielsakkoord op 19 september 1992 , met als bedoeling België herin te richten als eigenstandige “federale staat”. Eigenstandig , omdat er in de wereld nergens een “ federale staat” te vinden is die er zo dichotoom uit ziet als België. En omdat men in het verleden , het heden en de toekomst al het mogelijke uitprobeert om deze fatale dichotomie te maskeren.

Kernpunten van het akkoord waren institutioneel het afschaffen van het dubbel mandaat van de parlementsleden , die nog telkens én de federale én de gewestmateries moesten bedisselen , en de splitsing van de tweetalige provincie Brabant. De gemeenschappen en gewesten kregen zowaar hun eerste internationaal bestaan via het verlenen van een zeker verdragsrecht op punten waar ze verantwoordelijk voor werden geacht. Men had het ruim voorzien , want de residuaire bevoegdheden kwamen ook toe aan de deelstaten maar men kwam er niet toe om de federale bevoegdheden in extenso op te sommen en te expliciteren. Dit is een tweesnijdend zwaard , want het opent de mogelijkheid om in de toekomst permanent bijkomende staatshervormingen te “plegen” tot in de eeuwigheid. Maar goed ook !

Belangrijk was de nieuwe toestand die ontstond door de splitsing van de provincie Brabant. Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest , zoals het van dan af werd betiteld , werd eigenstandig , dus provinciaal. De faciliteitengemeenten werden terecht ingedeeld bij het territorium van de provincie Vlaams - Brabant. Maar stuitend voor die tijd was het één en onverdeeld houden van het kiesarrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde , waardoor de grote Franstalige kanonnen blijvend zielekonden winnen in het wingewest Halle-Vilvoorde. Zo ook werd het gerechtelijk arrondissement Brussel-Halle- Vilvoorde één en onverdeeld gelaten , wat tot op heden niet werd rechtgetrokken , en waarover we reeds handelden.

Koken kost geld , en nieuwe schikkingen werden getroffen om bepaalde belastingen toe te schuiven naar de gemeenschappen en gewesten , in overeenstemming met hun nieuw toegewezen bevoegdheden. Voor het eerst worden de deelgebieden ook fiscaal begiftigd via eigen opcentiemen , om ook eigen middelen te verwerven , wat de essentie maakt van een onbevoegd bestaan. Maar verschillende bevoegdheden worden slechts gedeeltelijk toegewezen , zoals landbouw, leefmilieu en wetenschapsbeleid. In dit land neemt men veelal halve beslissingen.

Met halve beslissingen maakt men er dan nog steeds een melting-potje van , om langs de ene kant halve bevoegdheden te verdelen , zodat men langs de andere kant kan blijven heersen. Het gevolg is onnodige discussie over bevoegdheden , beleid met losse eindjes , en de indruk geven dat men eigenlijk beter af was voorheen. Tot op heden wordt deze tactiek nog steeds zeer succesvol aangewend en politiek uitgespeeld.

Vijfde Staatshervorming met het Lambermontakkoord

De intrede in de eenentwintigste eeuw start met een stilaan bekend mechanisme : de geldnood van de Franse gemeenschap moet opgelost geraken . Men stopt deze instantie geld toe mits verdere stappen naar meer autonomie voor de deelgebieden. Vlaanderen krijgt dan ook meer financiële armslag , ditmaal door sterk oplopende bedragen ten nadele van de federale staat die evenwel voor 70 % door Vlaanderen gefinancierd wordt. Een trits belastingen wordt daarom aan de deelstaten toegewezen , waarvan de meest zichtbare zijn: de successierechten , de onroerende voorheffing en de verkeersbelasting. Zelfs wordt er toegestaan dat de deelgebieden wat kunnen morrelen aan de personenbelasting. En het kan niet op , want de ondergeschikte besturen , te weten de provincies en de gemeenten , worden ondergebracht onder de voogdij van de gewesten. Ho maar ! De 6 faciliteitengemeenten , Komen-Waasten en Voeren worden verder centraal beredderd.

En Brussel wordt zeker niet vergeten met het optrekken van de zetels in de Brusselse Raad tot 89 ! De dispariteit van de verdeling tussen Nederlandstaligen en Franstaligen in de fameuze Brusselse Hoofdstedelijke Raad wordt nog steviger beklemtoond door de beperking van de Vlaamse vertegenwoordiging tot 17 mandaten. Wat een wanverhouding om de illusoire verzekerde “machtspariteit” te realiseren! De poging tot verwijdering van de Brusselse Vlamingen ten opzichte van Vlaanderen wordt in de hand gewerkt door de rechtstreekse verkiezing van de gegarandeerde zes Brusselse vertegenwoordigers in het Vlaams parlement.

Politiek had de opgedrongen schikking verregaande gevolgen. De regering Verhofstadt met linkse signatuur en een Volksunie die op splijten stond appelleerde om een meerderheid te bereiken bij de PSC , die toehapte om de akkoorden bij te treden door Verhofstadt een ad hoc meerderheid te bezorgen. De zusterpartij CVP voelde zich verraden wat een weliswaar tijdelijke Vlaamse koers voor gevolg had , klassiek verschijnsel waar geen alleenrecht op staat als men in de oppositie zit. De Volksunie lag in de lappenmand en verkavelde zich aan andere strekkingen . Geert Bourgeois ging met enkele medestanders , waaronder Bart De Wever , tot de stichting van de N-VA over .

Deze bevoegdheidsverdelingen lieten recentelijker evenwel toe dat de prestigieuze New York Times op 14 juni 2017 een artikel publiceerde over “Belgium , world wealthiest failed state” , met als ondertitel :” Hoe kan een land met 11 miljoen bewoners zoveel verkozenen hebben”. De krant telde de 6 regeringen en 6 parlementen maar focuste dan begrijpelijkerwijs vooral op Brussel.

Brussel , zo constateerde de krant vol verbijstering , heeft :

- 1 regering
- 1 parlement
- 19 gemeentebesturen
- 6 politiezones
- 33 huisvestingsmaatschappijen.

In het totaal heeft Brussel met een bevolking van een miljoen inwoners 166 ministers , burgemeesters of gemeenteraadsleden.

België heeft verder

- 18 ministers en staatssecretarissen
- 36 regionale ministers

- 7 ministers van de Franstalige Gemeenschap
- 4 ministers van de Oostkantons
- 210 Volksvertegenwoordigers en Senatoren
- 89 regionale Brusselse parlementsleden
- 75 Waalse parlementairen
- 124 Vlaamse parlementairen
- 94 Franse Gemeenschapsparlementairen
- 25 regionale Brusselse parlementsleden
- 5 leden van de Franse gemeenschapscommissie van Brussel ,
- 5 leden van de gemeenschappelijke gemeenschapscommissie van Brussel
- 4 leden van de Vlaamse gemeenschapscommissie van Brussel
- 10 provinciegouverneurs
- 60 provinciaal gedeputeerden
- 574 provinciaal afgevaardigden
- 8.878 Waalse gemeenteraadsleden
- 1.128 Brusselse gemeenteraadsleden
- 12.450 Vlaamse gemeenteraadsleden

wat samen 23.778 politieke mandaten inhoudt of 1 per 500 Belgen of 2 verkozenen voor 1.000 bewoners.

Uiteraard is het totaal van de telling ook afhankelijk van de noodzaak om tot een fusie van gemeenten over te gaan. De weerstand hiertegen in de vier landsgedeelten is zeer groot , omdat de terugvalpositie van door de verkiezingen gebuisde kandidaten op het hoger niveau , hen nog steeds de zekerheid kan bieden van het politieke ambt op het lager niveau. De vrees om hun gemeentelijke basis te verliezen noopt menig parlementair tot hersenspingsels van organen die “de samenwerking tussen de gemeenten bevorderen en toch de nabijheid van het bestuur tot de bevolking versterken “ , piste die weer leidt tot een nieuwe vermenigvuldiging van organen en mandaten ! De volledig inééngestregelde Brusselse gemeenten zijn nog van een andere orde en dienen de façade van het Brussels gewest op te houden als “hogere overheid à part entière “ van alsdan broodnodig gemeentelijk meervoud!

De Zesde Staatshervorming : BHV en het rariteitenkabinet van halve bevoegdheden

Omwille van het historisch belang hadden we reeds de kwestie Brussel -Halle-Vilvoorde beschreven in het geschiedkundig eerste gedeelte. Zeer lang waren er Vlaamse politici die pleitten voor het behoud van het kiesarrondissement. Zij hadden de thesis voorgehouden dat de Vlaams- Brabantse politici met het eenheidskiesarrondissement het beleid in Brussel mede konden bepalen. Maar in feite was het puur conservatisme dat hen ertoe had gedreven hun “pied à terre” niet te willen verliezen. De wervingskracht van de toenmalige Franstalige politici was veel groter , ook op Vlaams grondgebied , waar in de “Groene Gordel van Smaragd” de francofone villawijken hun liberale aanwezigheid lieten voelen. De penetratiekracht van de Franstaligen in de zes randgemeenten met faciliteiten maar ook ver daarbuiten blijft tot op heden een belangrijke factor in het proces van staatshervorming. De Franstaligen die zich op Vlaams grondgebied vestigen zijn allerminst van plan om zich te integreren in de plaatselijke gemeenschappen. Zij dringen hun taal aan de goegemeente op zodat brave marktkramers tot in Asse en Merchtem hun pover Frans naar boven moeten halen. De voertaal in “Vilvorde” , “ Hal” ,zelfs tot in “Alost “(!) in de betere winkels is het “Français sur demande” . Zeer tot ongenoegen van menig Vlaamse klant die zich afvraagt hoever de arrogantie kan gaan. Het toestaan van faciliteiten is één van de grootste stomiteiten die men zich kan indenken. Het creëert de idee van : “Als we hier nog wat doordrukken dan snijden we hier ook zoals door de boter. “ En dat men door het gerechtelijk arrondissement niet te splitsen nog steeds toegeeft aan de “droits individuels” moedigt de francofonie verder aan om haar slag te slaan , en dit cruciale gebied te naasten. In de Brussel en de Brusselse periferie komt de geest nog steeds naar boven die de Parlementaire Handelingen van 12/12/1846 naar boven haalt. In de Kamer van Volksvertegenwoordiging vroeg toen ene Joseph Sigart , liberale afgevaardigde van Mons , dokter in de geneeskunde en lid van de loge zich af of “.....het Vlaamse ras dan , zoals het Afrikaanse en het Amerikaanse , van een lagere orde zou zijn ?” In een discussie over de “ellende der Vlaanders” had hij zich de vraag laten ontvallen “of de Vlamingen misschien een minderwaardig ras waren , want” zo stelde hij , “ze waren afgezonderd van de meer hoogstaande volkeren doordat ze ingesloten waren in een kleine taal en hun mindere ontwikkeling is daar een gevolg van.” Ten bewijze gaan we daar straks even dieper op in. De term “Ménapiens” circuleerde veelvuldig in Brusselse kringen om de Vlamingen te duiden tijdens de hoogbloei van het F.D.F. gedurende de jaren zestig , zeventig en tachtig van vorige eeuw. De strekking van het Front Démocratique Francophone was de emanatie van het type burgerij , erfgenaam en drager van de privileges die zij meenden te kunnen bestendigen in de liberale staat waarvoor België in 1830 werd gesticht. Maar dit Brussel van 1830 is door de massale immigratie danig veranderd zodat de sociale basis van het F.D.F. gaandeweg werd ondermijnd .

Hiervoor stonden de vangarmen van de liberale M.R. klaar om de aanhang van het rabiante F.D.F. in de liberale moederschoot in te sluiten. We mogen echter niet uit het oog verliezen dat deze vangarmen tot bij de “Vlaamse ?” Liberalen en Democraten reiken , wat deze laatste partij onbetrouwbaar , ja zelfs verraderlijk maakt , wat bewezen werd door de creatie van de anti-Vlaamse Vivaldi-coalitie en de “Tous ensemble”-geest van de paarse-groene coalitie van 2020 , overgoten met een tricolore saus.

Keren we nu evenwel nog even terug naar het rariteitenkabinet van halve bevoegdheden , die door de zesde staatshervorming werden bezegeld. De staatshervorming wordt hiermee

nog een grotere zoi dan ze al was voorheen. Zo wordt de Senaat een “Senaat van de deelstaten”. Samen met de Kamer is de Senaat bevoegd voor de Grondwet en de wetgeving over de organisatie en werking van de federale staat en de deelstaten. Over deze thema's wordt beslist met de reeds zeer bekende bijzondere meerderheid (meerderheid van stemmen in elke taalgroep en tweederdemeerderheid in het geheel.)

Daarnaast zijn ook de financiering van de politieke partijen , het statuut van de senatoren en de reglementering rond de keuze van de deelstaatsenatoren en de gecoöpteerde senatoren een bevoegdheid van de senaat , samen met de beslissing tot verzending van items naar de Kamer. Tenslotte zijn informatieverlagen opstellen rond bevoegdheidsniveaus , belangenconflicten tussen de verschillende parlementen , vertegenwoordiging van de deelstaten in de Senaat en vertegenwoordiging in de internationale parlementaire organisaties , Europa en de Navo , alsmede de benoemingen in de hoge rechtscolleges allemaal tekenen dat men hoofdzakelijk mikt op een pleiade van juristen , die doen wat de Kamer en de deelstaten zelf ook kunnen doen , mits een goede werkverdeling af te spreken .

Ondertussen hebben we regeringen gehad met een Vlaams-Nationale participatie en een centrum-rechts beleid zoals men dat noemt. De samenstelling was behoorlijk asymmetrisch op het vlak van de taalgroepen , en de bedoeling was dit beleid aan te houden , omdat het niet overeenkwam met de centrum-linkse insteek in Wallonië. Men zou zo de kans zien om de socialistische opinierichting in Wallonië te overtuigen , dat de verdere staatshervorming onder het motto confederalisme zou toelaten beide deelstaten een sociaal economisch beleid te laten voeren geschikt voor hun eigen achterban .

Een algemene evolutie is evenwel geweest dat door de begunstiging van Brussel als derde gewest in 1989 , en door het Lambertakkoord in het jaar 2000 verder een aparte positie aan Brussel wordt toebedeeld. De uitlatingen van Olivier Maingain van het restant-FDF over “faciliteiten voor de Brusselse Vlamingen” maar ook de positie-inname van Elke Van den Brandt van Groen , die ronduit opkomt voor Brussel als gewest met gemeenschapsbevoegdheden zonder de hoede van de Vlaamse gemeenschap , wijzen erop dat de nefaste visie van de Franstaligen veld wint.

Dat ook de vroegere crypto – unitarist André Alen , invloedrijk mentor van diverse staathervormingen in deze redenering instapt is een veeg teken dat de Belgische goegemeente meer en meer doordrongen wordt van de gedachte dat dit voor de Vlamingen aanvaardbaar is , en dat het juist poneren van de idee van een volkomen identische regeling voor Brussel als gewest én gemeenschap door het veelvuldig herhalen van de idee de zaak ook automatisch als verworven zal worden beschouwd.

Momenteel is de oude liberale as , trouw aan de beweegredenen waaronder België door hen en voor hen werd gesticht , opnieuw gesmeed en met de Parti Socialiste en enkele mini-formaties is men in een stuiptrekking beland onder motto “Tous ensemble” en de tricolore vlag. De laatste loodjes wegen het zwaarst om de bevolking te overtuigen dat het de andere richting moet uitgaan en dat het prangende Belgische keurslijf moet afgeworpen worden. Want de Parlementaire Handelingen van 12/12/1846 die , ongelooflijk maar waar , volledig elektronisch kunnen geraadpleegd worden , schetsen de ware aard van het liberale België en laten zien dat er sprake is van een opmerkelijke continuïteit in het ideeëngoed. Het debat dat toen in de Kamer gevoerd werd ging over de precaire economische en sociale toestand in Vlaanderen, waaruit onder meer kan afgeleid worden dat men zich drommels goed bewust was van de status van overlevingseconomie in Vlaanderen en de ergerlijke armoede die daar het gevolg van was.

Het discussiepunt was : “Projet de loi autorisant le gouvernement à distraire du crédit de deux millions de francs pour mesures relatives aux subsistances inscrit aux budget du département de l’interieur pour 1746 , 500.000 francs pour le perfectionnement de l’industrie linière , les défrechements , les irrigations et le colonisation de la Campine.” U leest goed :” la colonisation de la Campine”.Onder de url “[unionisme.be /ch18461212.htm](http://unionisme.be/ch18461212.htm) sigart 1 “ op bladzijde 279 van de annalen uit de Chambre des Representants van 1846 staat een zeer karakteristieke tekst uitgesproken door een liberale volksvertegenwoordiger uit Mons ,Joseph Sigart , geboren in 1798 en overleden in Elsene in 1869 , van opleiding geneesheer en als goede liberaal ook lid van de loge.

“La race Flamande serait-elle d’une nature inférieure comme les races Africaine et Américaine ? J’ai hâte de dire que non. Je lui reconnais même volontiers certaines qualités qui manquent à la race celtique. Son malheur est d’être isolée par sa langue, et la preuve c’est que les villes des Flandres, comme des oasis, ne souffrent guère que par l’effet du voisinage du desert. Et nous n’avons pas le droit d’être fiers nous autres Wallons. Nous le savons bien, si nous avons un peu mieux résisté à une action délétère , nous en sommes redevables à l’influence de la France. C’est cette puissante civilisation française qui a été notre sauvegarde. Elle rayonne, elle arrive jusqu’à nous.”

Veel uitleg hoeft er niet bij te worden vermeld : al de ingrediënten van België werden hierdoor geschetst. Vlaanderen ligt in de lappenmand , en is een onderontwikkeld gebied , dat bewoond wordt door achterlijke mensen , iets meer ontwikkeld dan wat de Kelten tweeduizend jaar eerder hadden bereikt. Wallonië dat wat minder speelbal was geweest van internationale troepenbewegingen en mentaal aansloot bij de Franse cultuur had hier alles aan te danken. België mocht verder fungeren als satelliet van de Franse staat , die de emanatie was van de Franse cultuur , waar het alles aan te danken had.

Retrospectie van de schaarste voorbij : Economisch België van 1830 tot 1914

Uit de reeds geschetste historiek hebben we kunnen afleiden dat de creatie van België steunde op de 19de - eeuwse liberale ideologie. De toepassing van deze ideologie op het maatschappelijk bestel , door elkaar geschud via een grootscheepse industrialisatie , liet een uiterst lelijk gezicht zien : dat van de vogelvrije economie. En het pas ontstane België zou als rolmodel laten zien tot welke afschuwelijke aberraties dit zou leiden.

Tijdens de Franse revolutie was Vlaanderen tot het nulpunt gezakt. De mercantiele plannen van Willem I gaven weer een sprankel hoop op een herstel van de economische bedrijvigheid. Brabant veerde wat op , maar westelijk Vlaanderen miste reeds volledig de boot. En de Belgische operetterevolutie zou maken dat de hoop volledig de bodem zou worden ingeslagen en Vlaanderen in zijn geheel onder het absolute nulpunt zou zakken. Gedurende veertig jaar heeft Jules Hannes , liberaal en hoogleraar economische geschiedenis , een grondige en onweerlegbare studie gemaakt van de Belgische taxatiemechanismen van 1832 tot 1912 , met als conclusie dat het oeverloos opgediepte riedeltje van de historische wederkerigheid van transferten tussen Wallonië en Vlaanderen elke grond mist. (49) De soms donkerblauwe kringen hebben het werk van Hannes nooit bekritiseerd. Ze namen het gewoon op als een "inconvenient truth" en legden de studie terzijde , in een poging om ze in de vergetelheid te doen eindigen.

Reeds voorheen hebben we de schrijnende toestanden aangestipt waarin Vlaanderen was verzeild geraakt. Vanuit economisch standpunt waren enkele basisvoorwaarden aan het schuiven gegaan , die samen een zeer langdurige crisis hebben veroorzaakt en een uitzichtloze armoede voor gevolg hadden. Toename van de bevolking, huisnijverheid die niet op kon tegen de industrialisatie , stijging van de pachtprizen , mislukking van de aardappeloogsten , invoer van buitenlands graan wat de landbouw deed kapseizen , volslagen gebrek aan investeringen in industrie : de veelheid van veranderingen hadden een negatieve spiraal gecreëerd die de bewindvoerders in Brussel koud liet.

Normaal zouden er mechanismen komen die de belastingstromen doen veranderen , niet alleen interpersoonlijk , maar ook geografisch. Maar dit gebeurde niet : op basis van de provinciale cijfers en volgens een totalisatie van belastingen over de jaren 1832 tot 1912 heen betaalde Vlaanderen 44 % voor een bevolkingcijfer van 43,8 % , Wallonië 30,4 % voor een bevolking van 38,2 % , en de provincie Brabant inclusief dus Brussel 25,8 % voor een bevolking van 18 %.

Dit zijn gross-total-cijfers onder verschillende belastingsystemen , en gemiddelden van bevolking. Maar zij laten onwillekeurig een helder licht schijnen op de werkelijkheid. Het arme Vlaanderen betaalt zich relatief blauw als graatmagere entiteit , Wallonië profiteert relatief en de cijfers van Brabant doen onwillekeurig denken aan de fractie van Brussel , dat het gros van de welstellenden omvat , waaronder de beheerders van het voor die tijd formidabel Waals industriëel complex.

Het Belgisch economisch exploitatiemechanisme draaide op volgende principes:

1/Laat een verouderd taxatiesysteem zo lang mogelijk bestaan: wat niet weet , niet deert. Ook al evolueert de grondslag van de taxatie zodanig dat de verouderde systemen stilaan nog slechts een kei stropen : laat deze inkomst niet aan de Belgische staat voorbijgaan. Er komt toch geen verzet tegen. Dat was de redenering die voor Vlaanderen gold.

2/Verdoezel de vooruitgang voor Brussel , wat je al flink kan omfloersen door de cijfers provinciaal te houden en de Brusselse vooruitgang al wat te verdrinken in de Brabantse cijfers. Hou de opbrengsten uit de nieuwe industriële activiteiten die in Wallonië worden

ontwikkeld vast in nieuwe financiële N.V.-constructies , waarmee de goegemeente toch niet vertrouwd is . Daardoor maak je de in verhouding reusachtige winsten onzichtbaar en niet vatbaar voor taxatie. Poog ook oogluikend een bedrijfsbelasting die naam waardig uit te stellen en pas dat eerder toe op de oudere economische activiteiten zodat je de nieuwe industrie in Wallonië ten behoeve van het Brussels kapitaal niet treft. Dat was de redenering die voor Bruxelles gold.

3/Ontwikkel La Wallonie tot een industriëel gewest van formaat , maar laat de lonen zo laag mogelijk want er zijn toch genoeg arbeidskrachten voorradig , temeer omdat de economische achteruitgang van Vlaanderen leidt tot een arbeidsmigratie , die niet al te veel frictie met de plaatselijke bevolking met zich meebrengt omdat de Vlamingen na één generatie reeds gewillig de volledige acculturatie ondergaan, ofwel bij het krieken van de dag en het vallen van de nacht als forens met de trein toegevoerd worden. Ze zouden wel gek zijn om niet te willen ruilen met de hongersnood in Vlaanderen. Dat was de redenering die voor Wallonië gold.

Grondbezit was nog een flink stuk van de 19 de - eeuw de cruciale factor tot machtsverwerving. Zo kwamen de Senaatszetels uitsluitend tot aan de kaste van het grootgrondbezit. Zelfs in die mate dat de grondbelasting werd gemanipuleerd om zitjes in de Senaat veilig te stellen. Maar het is weer niet verwonderlijk dat ook hier de Vlaamse provincies aanvankelijk te veel moesten ophoesten bij gebrek aan kadastrale gegevens en via het bepalen van de kadastraal inkomens. Wanneer het midden van de 19 de-eeuw was bereikt , werd het kadastraal inkomen overigens een hele poos niet meer aangepast omdat men de industriële bouwwoede in Wallonië niet graag meer op de realiteit wou afstemmen . De concurrentiepositie van de Waalse industrie ten opzichte van het buitenland bleek hierdoor voor de machthebbers een noodzaak uit te maken.

Bij een analyse van de personenbelasting merkt men dat ondanks de periode van de Vlaamse hongersnood rond 1850 , en de periode van de landbouwcrisis rond 1880 die vooral Vlaanderen trof ook hier weer onevenredig veel in de Vlaamse provincies te rapen viel , ondanks de concentratie van kapitaal in Brussel , en de hogere welstand in Wallonië. Uit het cijfermateriaal van de heraut Juul Hannes is bewezen dat Vlaanderen in de beginfase over de ganse lijn proportioneel tot disproportioneel veel heeft bijgedragen tot de staatsfinanciën , dat Wallonië dat niet deed , en zijn industrie beschermd werd door discriminatoire taxatie , en dat Bruxelles al die tijd bevoordeeld werd en met de grove winsten is gaan lopen. België heeft dus echt zijn stinkende best gedaan om te doen waarvoor het ook is ontstaan .

Economisch België vanaf 1918

Na de Eerste Wereldoorlog was België leeggeroofd door de Duitse bezetter. De enige troef die het nog kon uitspelen was Congo. Maar alras stak in de "Roaring Twenties" de Belgische ziekte op, wat betekende: een onorthodox financieel beleid, en de gemakkelijkste oplossing om het probleem verder te laten verrotten, namelijk geld bijdrukken. Dit leidde natuurlijk tot hoge inflatie, en hierop volgden dan weer maatregelen om de lonen- en prijzenspiraal te doorbreken.

Dat had voor gevolg dat men geen reserves had om de Grote Depressie van 1929 te omzeilen, wat leidde tot massale werkloosheid en armoede, maar ook politieke polarisatie. De gevaarlijke mix van economische ontredde en politieke agitatie leidde tot de Tweede Wereldoorlog waaruit België economisch enigszins ongeschonden te voorschijn kwam. Maar alras zou de steenkolen crisis, veroorzaakt door de overschakeling op olie, zorgen voor roet in het eten: de onrendabele uitgeputte Waalse mijnen en het niet aangrijpen van reconversiekansen troffen Wallonië voor het eerst frontaal. En de verschuiving van de economische activiteiten in en rond de havens bij het aanbreken van de golden sixties was een tweede fundamentele tendens in het Belgisch economisch huishouden.

Op het politieke vlak kwamen deze tegenvallers voor Wallonië en meevallers voor Vlaanderen dan ook tot uiting in de perikelen rond de Eenheidswet van de regering Eyskens, die de sanering van de publieke financiën wou doorvoeren. Onder impuls van de Waalse vakbondsleider André Renard werd het verzet tegen deze wet georganiseerd en werd een eisenplatform van economische structuurhervormingen en federalisme gelanceerd. "La grande grève" was enkel echt succesvol in Wallonië, wat zou leiden tot het neutraliseren van de beweging van Renard, die de "Mouvement Populaire Wallon" zou oprichten, historisch de eerste ernstige uiting van de Waalse wil tot regionalisatie.

Vanaf dit moment is de toon gezet, en is Wallonië economisch definitief het zwakke broertje geworden. We zeggen wel: economisch! Want als de Vlaamse grieventrommel geroerd wordt vanaf "Leuven Vlaams" in 1968, en andermaal onder Eyskens in 1970 tot een eerste staatshervorming wordt besloten, blijkt dat door de discriminerende grondwetsartikelen en de Waalse branie de politieke machtsverhoudingen nauwelijks zijn gewijzigd. Wallonië wordt "demandeur de rien", positie die een constante wordt tot op heden en waarop de Vlaamse leeuw de tanden stukbijt, wat het immobilisme tot belangrijkste kenmerk van dit tweelanden-land maakt.

Dat alles krijgt ruimschoots zijn beslag gedurende de jaren '70, gekenmerkt door massale subsidies aan verlieslatende sectoren, wafelijzerpolitiek met de onzinnigste compensaties aan Wallonië en volledige teloorgang van de budgettaire orthodoxie. Regeringsinstabiliteit, stakende Waalse ministers, ambtenaren van financiën die vertwijfeld op zoek gaan naar buitenlandse financiering voor courante uitgaven: kortom een België dat rijp is voor een devaluatie van 8,5%.

Inmiddels was de belastingsdruk steeds meer op Vlaanderen gevallen, a fortiori vanaf het moment dat Wallonië afgetekend als het zwakke broertje uit de cijfers was gekomen. In het Belgisch amalgaam zou dit ook nooit meer veranderen, het zou een bestaansvoorwaarde van dit tweelanden-land worden. De jaren '80 kondigden zich dan ook somber aan: de belastingen werden verhoogd, het ambtenarenapparaat ontvet en de personeelstoewijzingen in de zorg bevroren zoals ten andere ook de overheidsinvesteringen. Vlaanderen keek lijdzaam toe, hoe de traditionele partijen via de regen in de drop en omgekeerd sukkelden. Dit verloopt volgens een vast ritueel: men krijgt kansen die veelal

van de externe economische conjunctuur komen ; die kansen benut men een tijdje ; dan is het feest aangebroken en men legt de riem af; vervolgens sukkelt men in een depressie, waarna de economische conjunctuur opnieuw van buitenaf redding moet brengen en men van voor af aan weer kan beginnen.

België wordt tegen de wil van de meerderheid van de bevolking geregeerd met de Latijnse slag. De hoofdcomponent zit in dit twee landen land gevangen , en is gedwongen om het lage ritme te volgen wat de gemakzucht ook in Vlaanderen in zekere zin bevordert , omdat de politieke dominante nog steeds francofoon is. Er is dus de wil , noch de moed aanwezig om economisch te convergeren met Noord-Europa.

Op het einde van de jaren '70 evenwel begonnen de Leuvense economische professoren opnieuw de interregionale vergelijkingen rond het economisch gebeuren aan een grondige analyse te onderwerpen (50). De leugen rond de illusoire transferten van Zuid naar Noord was ontmaskerd , en doordat het absolute kantelpunt van economische sterkte tussen Vlaanderen en Wallonië definitief naar Vlaanderen was gevallen konden de transferten opnieuw in het licht gebracht worden . Dit gebeurde zeker niet langer op basis van de provinciale indelingen , maar op basis van veel verfijnder statistisch materiaal dat ook veel actueler kon worden aangereikt. Het maskeren van de Brusselse realiteit door de Brusselse cijfers in het Brabantse imbroglia te verdrinken hield hiermee op.

Er zijn verschillende strategieën om onweerlegbare cijfers te betwijfelen. De Zuiderburen hebben ze allemaal aangewend om de gegevens ofwel te verzwijgen , ofwel te verwijzen naar andere landen , ofwel te verwijzen naar intra-gewestelijke transferten , waar zij medestanders uit Vlaanderen verkregen , die zich interessant wilden maken maar de zaken hierdoor kwalijk relativeerden. Vanuit Waalse zijde werd ook weer het riedeltje over de (onbestaande) wederkerigheid opgedist. Maar het Vlaams Economisch Verbond sprong bij en wees niet alleen op de transferten , maar ook op de gevolgen van een immer onvoltooide staatsvorming met als gevolg een volkomen inefficiënt bestuur. De indrukwekkende groep van toplui "de Warande" in de schoot van het V.E.V. besloot om op basis van economische gronden sterk adviserend te besluiten tot twee onafhankelijke staten met voor Brussel een apart statuut.

Onder de nefaste regeringen Verhofstadt die een volle acht jaren krampachtig België bleven promoten via het plat op de buik gaan voor alle Waalse desiderata , bleef men bij het communautaire status quo. Ondertussen groeide de staatsschuld , veroorzaakt door de combinatie tussen stijgende uitgaven inzake sociale zekerheid door niet-werkende Walen , die het vertikten om arbeidsplaatsen in Vlaanderen te komen vervullen wat een van de oorzaken was van de financiële transferts van Noord naar Zuid.

Terwijl Franse werknemers bereid zijn om in de grensstreek van West- Vlaanderen arbeidsplaatsen in te nemen , is men in het Henegouwse te schoon om zich te verwaardigen en dit loffelijk voorbeeld te volgen. Deze volkomen scheve toestanden van gebrek aan impulsen om vanuit de werkloosheidsreglementering het Waalse en Brusselse profitaat eindelijk tot activiteit te dwingen leidde ook tot minder ontvangsten in de staatskas. Wat op zijn beurt de renteschuld deed oplopen waar Vlaanderen opnieuw moest inspringen om op te draaien voor het merendeel van de oplopende interestlasten.

Het is duidelijk dat dan ook van een diepe cultureel bepaalde kloof inzake arbeidsethos moet worden gesproken , en inzake Brussel de migrantenproblematiek er nog extra bovenop komt met een ditmaal duizelingwekkende kloof tussen de Brusselse werkloosheidscijfers enerzijds en het werkaanbod in Vlaams Brabant anderzijds . Ook internationale studies wijzen uit dat hoe groter de transferten die hier het gevolg van zijn ten behoeve van de

armere gebieden , hoe meer die gestimuleerd worden om de toestand te laten zoals hij is , en ondertussen de subsidiëring gulzig op te slokken.

Op deze wijze wordt de toestand inderdaad bestendig en raakt men niet uit de transferten , en in het armere gebied ook niet uit de armoede. Als de politici die aan het bewind zijn dan nog de tekorten op de overheidsfinanciën willen blijven handhaven door een onorthodox begrotingsbeleid dan blijft dit twee-landen-land zijn ultieme bestaansreden hierin koesteren. Enkel een volledig doorgetrokken begrotings- en belastingsautonomie zal in staat zijn het dodelijke Belgische kluwen eindelijk uit elkaar te rafelen.

Naar een Vlaamse Identiteit

Hé: daar komt de aap uit de mouw. Inderdaad, nadat we de geschiedenis hebben ontleed, de huidige juridisch-politieke toestand en de economische dimensie hebben geschetst is het tijd voor dat waar het eigenlijk om gaat: het perspectief voor Vlaanderen. We hebben ons echt even moeten bezinnen over de methodiek, die voorheen uiteraard eerder begon met inductie. Wat we nu bieden is het hart van het werk, en gaat uit van deductie uit principes die evenwel afgeleid zijn uit een hedendaags mensbeeld.

Deze week nog had ik een onderhoudend gesprek met een "groene activist". Ik ken betrokkene zeer goed, we zijn beiden politiek erg gemotiveerd en open van geest. We weten van elkaar dat de pauzes in de vroegere gesprekken de betekenis hebben van: "Ik kan hier echt niet mee akkoord gaan...". We gaan ook uit elkaar met de idee van: "Wat jammer dat je het niet inziet.....". Maar wanneer we elkaar terug ontmoeten, herbeginnen we het gesprek en vinden de hachelijke raakpunten, die we als uitgangspunt nemen om de discussie te blijven voortzetten, wat de essentie is van het politiek handelen.

Een "Weltanschauung" komt niet vanzelf: het is "Leuven Vlaams" en "Zwartberg". Het is "Voeren" en "Splitsing B-H-V". Men ziet dan verbanden, en doorgrondt de diepere oorzaken. En in dit stadium wordt het duidelijk: je komt op voor de "Vlaamse zaak". Je kan dat niet alleen, en je moet kiezen over methodiek. En met wie je samen je ideaal wil realiseren.

Op wereldvlak is voor de Vlamingen voorlopig een strook van 250 kilometer lang en 75 kilometer breed gereserveerd. Dat is echt niet veel. Er is in het verleden al fameus aan geknabbeld. De Zuiderbuur die in het verleden de ganse provincie Zuid-Vlaanderen heeft overweldigd is in feite onze historische erfvijand, die Zuid-Vlaanderen cultureel heeft verkracht door het invoeren van het Frans als bestuurstaal en het verbod van onderwijs in het Nederlands. Ondanks deze uiterst rechtse Jacobijnse beginselen die brutaal werden uitgevoerd is Frankrijk daarmee weggekomen. Op heden zou men dit culturele genocide noemen. De plaatselijke bevolking sprak een Nederduitse variant, zoals het Nederlands er ooit een was.

Op dit moment is het Zuid-Vlaams, soms echt heel moeilijk te onderscheiden van het sterke idioom West-Vlaams, volledig aan het uitsterven, ondanks enkelingen die het zwakke waakvlammetje nog willen in leven houden. Zij zijn drietalig: Frans, Zuid-Vlaams op basis van de schriftelijke en de audio-visuele overleveringen, en Nederlands. Zij voelen zich Fransman en Vlaming: Frans-Vlaming. Zij beschikken meer dan de hartland-Vlamingen over leeuwenvlaggen, waar zij in de koers van Parijs naar Roobeke zichtbaar mee uithalen. Zij begrijpen alleen niet, waarom de hartland-Vlamingen zo bitter weinig interesse betonen van hun halve volksgenoten. Waarom stuurt Vlaanderen zijn beste zonen van 't Zesde Metaal en Brihang niet op gesubsidieerde ronde in Belle, Hazebroek en Kassel? Waarom geen huis van het Nederlands als centrum voor verspreiding van de kennis van de Nederlandse Cultuur in het algemeen en het Nederlands in het bijzonder? Het moet toch niet allemaal zijn zoals TC-Matic: in het Frans?

En er wordt nog aan de poreuze grenzen geknabbeld door de Walen en de francofone Brusselaars. Deze twee categorieën zijn de herauten van de francofonie, die alles er voor over hebben om Vlaanderen in het vijandige België blijvend te minoriseren. De taalgrens is een nog steeds betwist gebied, en bij tijd en wijle wordt de eisentrommel opgehaald om de

francofone idee over de individuele taalvrijheid overal te doen ingang vinden. Het middel bij uitstek is het perverse systeem van de taalfaciliteiten , die vooral rond Brussel de francofonie vleugels geeft.

In "De Zes" , brengt een verdienstelijk aantal vrijwilligers elke trimester een neerslag van de evolutie in de fameuze zes randgemeenten rond Brussel. Het wordt telkenmale een relaas over onverdraagzaamheid , de absolute hoogmoed , de sabotage van de wettelijkheid en de regelrechte pesterijen van de francofonen. Zij voelen zich gesterkt door de vijandelijke Belgische structuren die precies met het doel gemaakt zijn wat in deze randgemeenten het meest tot uiting komt : de blijvende minorisatie van Vlaanderen.

Maar het verlies van impact van Vlaanderen is nog het meest van al in Brussel zelf aanwijsbaar. In Brussel gebeurde van oudsher een input van Vlamingen , die zich in de hoofdstad lieten verfransen door de hoop op opwaartse sociale mobiliteit. De historische gronden van dit sociologisch verschijnsel zijn voldoende gekend. Op dit moment is de modus operandi niet langer de sociale achteruitstelling maar de overtallige migratie , waarvan men niet voldoende de gevolgen heeft ingeschat , ditmaal ook niet langs Franstalige zijde . De losse eindjes van het zogenaamde "migratiebeleid " leiden momenteel tot een explosief geheel van demografische , culturele en bestuurlijke anomalie , die de toestand aldaar stilaan onbeheersbaar maakt..

In een goede kwarteeuw is de bevolkingsaangroei in Brussel gestegen met een kwart miljoen inwoners. Deze aangroei heeft evenwel een culturele omslag voor gevolg , waarvan de gevolgen momenteel niet te overzien zijn. En de vermolmdde structuur van Brussel , met zijn 19 baronieën een waar levend fossiel van inefficiëntie , nepotisme , corruptie , kortom Belgischisme , is absoluut niet in staat om de problemen van een middelgrote stad het hoofd te bieden , laat staan haar functie van hoofdstad waar te maken. De zogenaamde hoofdstad krijgt voor het uitoefenen van haar functie een "hoofdstedelijke toelage". Het is een toelage die in de gegeven omstandigheden een premie aanreikt aan een structuur en een bestuur die de predikaten van onkunde , gebrek aan perspectief , institutioneel corruptief en bovenal Vlaamsvijandig tot een waarmerk heeft gemaakt.

Deze Vlaamsvijandigheid komt tot uiting in de letterlijke sabotage van de taalwetten. Bij benoemingen en bevorderingen in de Brusselse besturen worden de taalwetten flagrant met de voeten getreden. Het gevolg is dat duizenden ambtenaren , politieagenten en OCMW – geneesheren geen gebenedijd woord Nederlands kennen. De beslissingen hierrond worden door de te weinig radikaal- Vlaamsvoelende Vlamingen in de besturen , die gegijzeld zijn en door het Stockholm-syndroom beïnvloed , onvoldoende betwist.

Als we dus eindelijk in deze redenering de ware vijand van de Vlaamse identiteit hebben ontdekt , dan kunnen we hem ook benoemen : de Belgische pseudo-identiteit , die met tricolore vlaggetjes en met belachelijke symbolen wordt gepromoot: bier en spelen zijn hier het motto. Maar niet alleen de reclame voor "Belgische" kazen die verbazen behoren tot het reclameuithangbord van de verfoeilijke "Belgitude". Een emeritus-professor van de VUB , die revisionistisch de hongerperiode wijt aan het evidente kapitalisme , in de plaats van onweerlegbaar de Belgische liberale constructie van 1830 als enige schuldige aan te duiden voor het absolute Vlaamse pauperisme. Een oude journalist voor zijn jaren , die onzin pleegt in een Vlaamse kwaliteitskrant door vertelseltjes op te dissen over het grote verschil tussen het graafschap Vlaanderen en het hertogdom Brabant , zodat een minder geoefend lezer dan waarempel de graaf en de hertog voor ogen ziet , en bovenal de discussie over identiteit als een overbodig debat poogt te presenteren. Geef ons dan maar Raymond Van het Groenewoud , die mild ironisch de Vlamingen aanzet tot relativering door met enkele gesmaakte schimpscheuten onze zogenaamd Bourgondische levensstijl te omschrijven.

De politieke formule die een entiteit van mensen tot een identiteit maakt of poogt te maken is het nationalisme. De politieke formule van het nationalisme is succesvol als de geschiedkundige kaarten gunstig liggen. Elke politieke beweging centraliseert : zowel ruimtelijk , " tijdelijk" als integraal , met alle sociale , culturele en economische factoren die voorhanden zijn : zo ook het Belgisch pseudo-nationalisme en het Vlaams nationalisme. De machthebbers in de Belgische territoriale omschrijving zijn niet de Vlamingen , maar de zogenaamde "Belgen" , die de Vlaamse identiteit en haar politieke nationalistische component bestrijden, en gans hun politiek richten op de centralisatie in het institutionele imbrogljo bij uitstek : Brussel.

Men kan stellen dat het echte moment van uit een diepe slaap ontwaakt Vlaams nationalisme zich pas voor een deel manifesteerde in de Eerste Wereldoorlog met de Frontbeweging. Voordien waren slechts enkelingen de heraut van wat ging komen : Verlooy , Conscience , Willems. Maar in de vroege jaren twintig van vorige eeuw werden de prille Vlaamse manifestaties uit elkaar geranseld onder impuls van het francofoon getinte Belgisch pseudo-nationalisme.

De inval van de Duitsers in 1940 zou na de Tweede Wereldoorlog leiden tot een repressie en epuratie , waardoor het Belgische pseudo- nationalisme tot op heden het overwicht behield en men de identificatie van de Vlamingen in een slecht daglicht stelde. Enkele groupuscules van uiterst-rechtse signatuur zijn de lokroep van deze strekking nog steeds aan het volgen. Dit is nadelig voor de ontwikkeling van de Vlaamse identiteit. Het is evenwel geen typisch Vlaams verschijnsel , want ook in andere Europese landen doet dit verschijnsel zich voor. Er zijn ook hardnekkige bliksemafleiders die de rulling class in staat stellen te blijven heersen en verdelen. We analyseren en komen tot twee gemeenschappelijke hoofdrichtingen die de volkenrechtelijke problematiek pogen te verdoezelen , ja zelfs in een slecht daglicht stellen , hoewel ze inhoudelijk soms zelf zeer verwerpelijk ideeëngoed hebben en van daaruit extreem manipulatief handelen . Dat zijn : het misbruik van de godsdienst en het misbruik van de sociaal-economische toestanden , beide met heel veel negatieve creativiteit aangebracht bij de bevolking.

Van God los

Enigszins provocerend zelfs naar mezelf toe is deze titel. De vlag dekt niet altijd de lading. Bij Noordkaap wel? En de zaak zit complex in elkaar. Misschien herinnert de aandachtige lezer zich nog het eerste hoofdstuk, waarbij je je kan voorstellen dat hij op sleeptouw werd genomen door een Superieur Buitenaards Wezen, vertrouwd met de kosmische omgeving en hem met de eigenaardigste wezens uit zijn partiëel kennisgeheel van het universum confronteert.

Eigenaardig: dat wel. Want zonder ophoudend zoekend, bestuderend, hypothesen ontwikkelend, technische hoogstandjes uitvoerend, zonder einde. En toch zoekend naar een eindverklaring, en aan deze zoektocht een rijke fantasie toevoegend, van wat de natuur hem aan inzicht maar kan bieden. Eindverklaring die met elke wetenschappelijke "one step for a man, one giant leap for mankind" verder brengt. Verder brengt naar volgende eindeloze vragen, met eindeloze antwoorden.

Kerstmis, en ik maak een wandeltochtje tussen de Pajotse herenhoeven van Pepingen. Thuis heb ik de mooie plastic kerstboom staan en de kerststal met "Jezuke is geboren in een bakske vol met stro". Ik had "geen nest met engelen" die uit de lucht kwam vallen thuis, maar wel een smartphone met daarop youtube. Op een ogenblik als ik zeker ben dat er niemand mijn weg gaat kruisen op dit moment van cocooning thuis zoek ik het Aleluya van Händel op in de uitvoering van YoCanto in de Stella Maris kathedraal van Barcelona: "And he shall live for ever and ever". Deze combinatie van hooggotische bouwkunst met Duitse klassieke religieuze muziek levert een onwaarschijnlijk mooie ervaring op in de stilte van het platteland. Religie kan mooi zijn.

We schrijven 1229. Op het concilie van Toulouse beslist de kerkelijke wereld om de Katharen te vervolgen. Filosofisch misschien een zwakkere godsdienst omwille van het doorgetrokken dualisme tussen Goed en Kwaad, maar moreel superieur aan het toenmalige Rooms-Katholicisme, dat zwaar corruptief bezig is, maar een sterk bondgenootschap heeft aangegaan met de burgerlijke macht. De Franse koning stuurt een legermacht onder de bepaald kundige leiding van Simon de Montfort naar de bergachtige Provence waar de Kathaarse godsdienst stevig wortel heeft geschoten en daarom nu met wortel 'en tak moet worden uitgeroeid. Laatste plaats voor de gevluchte Katharen: de binnenruimte van de huidige ruïne van het kasteel bovenop Montsegur waar men zich nu nog de reusachtige brandstapel kan voorstellen en, na een laatste aanmaning tot afzweren van het geloof, de laatste Katharen een voor een plaats nemen op wat even later tot een infernale collectieve vuurdood wordt herleid.

In september 2017 wordt in het Westen duidelijk tot welk inhumaan niveau Islamitische Staat bereid is terug te keren naar de barbarij. Voor onze ogen wordt de Amerikaanse journalist James Foley met een mes onthoofd door een Syriëstrijder uit Engeland. En dat is pas het begin want Islamitische cellen duiken op in Europa om een ongekende terreur te zaaien op de meest diverse plaatsen, en met de meest dodelijke middelen. Vanwege de moslimbevolking die via de open kraan van de libertair georganiseerde en veelal ook illegale migratie Europa komt binnengesijpeld is er uiterst sporadisch minimale reactie hiertegen, en soms ook schandelijke verholen bijval.

Tegen onze wil worden we gedwongen om samen te leven met belijders van een godsdienst die een offensief karakter in zich draagt, wat voor de Westerse mens dus een ongewilde terugkeer naar de middeleeuwen betekent. In de steden verandert het straatbeeld met

hoofddoeken en djellaba's. De autochtone bevolking weet zich moeilijk een houding te geven, en men is verdeeld over in hoe ver men deze nieuwe vorm van godsdienstradicalisme en / of godsdienstfanatisme moet durven confronteren met de wettelijke regels van de Westerse geïnciseerde en ontwikkelde maatschappij.

Men herinnert zich niet eens, hoezeer Turkije plots de republikeinse beginselen van Atatürk ruilde voor het Islamisme van de opportunist Erdogan. Men moest zich wel al wat meer het geheugen pijnigen om de frisse jeugd met T-shirts en modieuze kleding te herinneren op de terrasjes van de pleinen in Teheran. De terugkeer naar de absolute barbarij in het Midden-Oosten was een fenomeen dat nieuw was, en door de groeiende aanwezigheid van een moslimbevolking die zich zelden of nooit uitsprak over de misdaden van Islamitische staat rees de twijfel over de mogelijkheid van een vreedzame coëxistentie met een alsmaar vreemder gepercipiëerde entiteit in de schoot van de Westerse beschaving.

De factor Israël bespuit deze toestand nog eens extra met een flinke scheut kerosine. In 1948 verjoegen gewapende Joodse formaties de Palestijnse bevolking in hun ook weeral door God beloofde land. Boeren van hun land verjagen is zo al geen goed idee, maar als men zich daarna nog echter als "uitverkoren volk" gaat gedragen, eerst de indruk geeft onder Rabin en Peres dat men een twee-staten-land wil "toestaan" met de West Bank en de Gaza-strook toegewezen aan de Palestijnen, maar met Netanyahu daar volledig op terugkomt en de zoveelste opstand in Gaza uitlokt, om dan superieur precisiebombardementen uit te voeren met spits technologie uit de V.S.: wat is er In Godes Name nog meer nodig om de gerichtheid tegen het Westen aan te vuren?

In beide gevallen, zowel de Joodse als de Arabische bevolking, is de perverse voedingsbodem de fanatieke godsdienst. Godsdienst als wetenschap is de meest speculatieve activiteit op de Aarde die er bestaat. Hij geeft aan ziekelijke geesten een bovenaardse macht om in te praten bij onvoldoende gevormde mensen, vooral bij jongeren die open staan voor sterke verhalen, en kansloos werden gemaakt op de arbeidsmarkt door een totaal foutief gendergebonden opvoeding. Alle realiteitsbesef wordt hierdoor opzij geschoven voor een illusoir unidimensionaal denken. Het maakt een enorm verschil als men bij godsdienstonderwijs het vrije denken erop loslaat.

Zo kende ik een godsdienstleeraar –priester in het katholiek onderwijs, in het laatste jaar van de humaniora, die bijbelegese gaf. Hij leerde ons zaken te betwijfelen, geschiedkundig op anomalieën te wijzen, en het essentiële van het toekomstige te onderscheiden. Het werkte bevrijdend en maakte het geloof sterker. De oude verhalen kregen een verstandelijke basis en Godsdienst werd ook wetenschap.

Wat reeds een onoverbrugbaar verschil uitmaakt met het eindeloos en onophoudelijk slaafs reciteren van Koranteksten in de islamitische scholen of quasi mongoloïde gedragingen te vertonen bij de Klaagmuur wanneer men ook daar fanatiek –zinloos gebeden reciteert, en zijn volkseigen politieke vertegenwoordigers het schaamrood op de kaken aanjaagt door het manifest weigeren van maxima van aanwezigen bij gebedsoefeningen om epidemieën te helpen bestrijden.

Wat godsdienstig aangelegde mensen mysterie noemen betekent in hun geval het verstandelijk onbegrijpelijk zijn van sommige aspecten van de schepping. Door de godsdienst als eindverklaring te zien van het Al, is er veel kans dat zij niet inzien dat alles, maar dan ook alles mysterie is. Wij zijn wezens die vermoedelijk ergens overal in het midden staan van de waarneming. Blaise Pascal verwoordde dit als: "L'homme est quelque chose entre Rien et Tout". Voor hem was "Tout" het Absolute Zijn of God, en "Rien" de uitéenvallende materiële wereld.

Wij voelen ons thuis en stellen vooreerst en meestal minder vragen over andere dimensies , over het voor ons uitzonderlijk grote , en het voor ons uitzonderlijk kleine. En wat ik nu meen te bevinden kan gewoon een te antropocentrische bevinding zijn. Maar in het redeneren hebben we ook maar wat we hebben. Het is moeilijk om astrofysica te begrijpen , maar het is wel een mogelijkheid om nog wat vragen te stellen achter de vragen over het heel Grote. Het wordt natuurlijk leuker voor grote geesten zoals Stephen Hawkins te kunnen ronddwalen tot in de zevende dimensie.

Zoals het moeilijk is om de quantum-mechanica van het heel Kleine te ontrafelen in een hoogsteigen begrippenapparaat waarbij de beoefenaars ongerijmdheden ontdekken bij elektrische ladingen die zij dan zoals Heisenberg uit erkende onwetendheid

“Unsicherheitsrelationen “ noemen. Vandaar dat veel mensen beginnen te beseffen dat het geloof meent de bergen te kunnen verzetten , maar ze niet eens kan verklaren. En dat de “weten-“schap het zeker ook niet “ weet “ , en al even erg leerling - tovenaars kan worden via het noodlottig experimenteren met die pietluttige kleine deeltjes. Maar toch is de puur wetenschappelijke benadering van fenomenen in ieder geval minder speculatief , dus realistischer dan de verhalen die mondeling werden overgeleverd vanuit de tijd dat de donder een Goddelijke oorsprong had , en de ziekte een straf was van God.

Het is dan ook onbegrijpelijk dat bepaalde politieke strekkingen in dit land , liberalen zowel als socialisten , die vroeger de meest bescheiden vormen van proselitisme die uitgingen vanuit het katholicisme reeds te vuur en te zwaard militant vanuit de loge bestreden , nu om electorale redenen het zichtbaar uitdragen van godsdienstidentificatie tot godsdienstfanatisme in kledij (de onvermijdelijke hoofddoek) en houding (het weigeren van een handdruk aan een blijkbaar onrein wezen : de vrouw) mede propageren in naam van de zogenaamde godsdienstvrijheid , zelfs wanneer het gaat om benoemingen in het administratief – en politiek bestel , waar ik me onomwonden uitspreek tegen het dragen van godsdienstige symbolen , en de zuiver republikeinse houding aanneem ten opzichte van wat zijn plaats moet kennen in de samenleving : het private leven . Wat ons onwillekeurig brengt tot het volgende onderwerp : het sociaal-economisch mijn en het dijn.

Sociaal-Economisch : Kampfentleertes Raum

Er was een tijd dat alle problemen werden beschouwd als voorkomend uit de strijd om de macht over het economisch gebeuren. Begonnen als gerechtvaardigde beweging, die het lot van de arbeidende bevolking in de fabrieken van het opkomend industrialisme ter harte nam, won het socialisme veld, en wist gaandeweg deze problematiek tot de fundamenteelste tegenstelling te promoten.

Het wettelijk kader waarin de arbeid werd gevat, de looneisen en de verbetering van de werkomstandigheden maakten dat de arbeidende bevolking zich gaandeweg een betere plaats kon verwerven in het productiesysteem. Het maakte van haar in hoofdzaak een consument, en gezien de massaproductie ruimschoots voorzag in de elementaire noden leek de verwerving van een zekere economische status binnen het handbereik van éénieder. Wat niet betekent dat op het punt van zelfrealisatie door arbeid er zeker nog een afstand af te leggen valt: maar dat is meer een socio-psychologische factor dan horend op de zuiver sociaal-economische breuklijn.

Tot in de jaren tachtig is deze overwaardering van het sociaal-economische als hoofdfactor in de binnenlandse politiek duidelijk aanwezig. Wie op zondag in de late voormiddag televisie keek, werd steevast geconfronteerd met de eeuwige, maar stugge contramene tussen Raymond Pulinckx als vertegenwoordiger van het Verbond van Belgische Ondernemingen aan de ene zijde, en Jef Houthuys van het ACV, enorm verschillend van Georges Debunne van het ABVV, die als topvakbondsafgevaardigde de prijs van de hoogste zuurtegraad met glans won.

Deze discussies kwamen altijd op hetzelfde neer: Pulinckx verwees naar de internationale concurrentiepositie van de Belgische bedrijven die door verhoging van de loonlasten geschaad werd, Debunne naar de noodzaak om betere loonconstellaties te verwezenlijken zodat de gezinnen meer konden consumeren. De ideeën van de late jaren zestig en begin jaren zeventig over vermogensaanwasdeling en investeringsloon die de werknemers helemaal zouden inkapselen in het economisch systeem waren reeds lang voltooid verleden tijd. Stilaan kwam wel de enorme loonkloof tussen de werknemers en het topmanagement in de kijker. Maar ook de nationale vakbondsleiders behoorden tot deze laatste klasse. Af en toe komt het in het begin van de 21ste eeuw nog tot een staking, met daaraan gekoppeld enkele eisen, meestal ook geformuleerd ten aanzien van één van de regeringen, waaraan dit twee-landen-land "rijk" is. Zelden of nooit is de staking echt algemeen, en verloopt het gebeuren volgens een ijzersterk scenario. Eerst speelt de vakbond mentor van de syndicalisten, die eisen hebben geformuleerd rond arbeidsbelasting en lonen, meestal in het Zuiden des lands. Dan komt er een actiemoment, met vuurkestook van paletten, blokkeren van industrieterreinen, en vermelding in de nationale pers van deze fraaie streken. De regering haast zich niet: de publieke opinie moet immers op de hoogte geraken van de "problemen". Wanneer dit stadium is bereikt wordt het tijd dat rust en orde terugkeren. De onderhandelingen worden aangevat, en met op het einde de klassieke tussenkomst van de belastingbetaler wordt het incident voor gesloten verklaard.

Dit scenario wordt "het sociaal overleg" genoemd, en het resultaat is merkwaardig. Wallonië heeft een veel grotere openbare sector, zelfs zo groot dat het kan doorgaan voor een collectivistisch eiland in een West-Europese Zee van socio-economisch liberalisme. Deze toestand wordt in hoofdzaak mede gefinancierd door het Belgische Noorden, waar brave Gutmenschen wonen die zich van deze toestand zelden bewust zijn, en nijver hun brood verdienen onder het motto dat we even lenen van het 6de Metaal: "Doe moa voort!".

Heel onlangs werd deze setting nog bevestigd in de raadpleging van de vakbonden over wat dit sociaal overleg inzake de loonevolutie had besloten. De leden van het Christelijke ACV en het liberale ACLVB, met in beide organisaties in meerderheid Vlamingen hadden het loonakkoord met ruime meerderheid goedgekeurd. Het socialistische ABVV had blijk gegeven van een opmerkelijke verdeeldheid, die samenviel met de taalgrens, waarbij de Vlaamse vakbondsafgevaardigden zich ook in blok ten voordele van het akkoord hadden uitgesproken, maar de Waalse vakbondsafgevaardigden in blok tegen dit akkoord hadden gestemd. Zo ontpopt het ABVV zich als anarcho-syndikalisme zoals het geïnfiltreerd is door de communistische Partij van de Arbeid, en wordt Wallonië zoals hierboven aangekondigd stilaan een eilandje van collectivisme in de onmetelijke zee van de Europese markteconomie.

Overigens komen deze Waalse gedachten van intercommunales slechts in de actualiteit als het veelal corrupte beleid van de talloze collectivistische organismen en hun politieke partners smeuge verhalen opleveren in de landelijke pers. Dan voelt de voorzitter van de P.S. nattigheid en komt het Waalse gerecht, dat al niet erg van veel dynamisme moet worden beticht eindelijk in actie. Gezien de sterke structuur van deze collusie tussen economie en partijpolitiek niet wordt doorbroken is het gewoon wachten op het volgende rondje vis verdrinken.

De Waalse economie is het zwakke broertje en we weten dus ook waarom. Zolang als de Walen zich kunnen laven aan de Vlaamse transferten zullen zij dit systeem van profitaat blijven nastreven, en geen incentives hebben om wat dan ook aan hun bedenkelijk sociaal-economisch systeem te wijzigen. Verdedigers van België, en er zijn er nog blijkbaar in Vivaldiland, pogen deze toestand toe te dekken. Hierdoor geven zij prioriteit aan wat eigenlijk een grotendeels "Kampfentleertes Raum" is geworden, maar waarvoor kunstmatig veel belangstelling wordt opgewekt in termen die er niet toe doen.

Het gevolg is dat de reële tegenstellingen die te maken hebben met de superstructuur "België" niet aan bod komen, en geen oplossing krijgen. Allerlei voorstellen worden door deze negationisten geopperd om te pogen Vlaanderen nog meer te minoriseren. Deze voorstellen worden dan in de pers druk besproken, en even is het sensationeel, waarna de ballon wordt doorprikt, maar ook, waarna het status quo als enige oplossing naar voor wordt geschoven. Dit was met de zes staatshervormingen niet anders. Pas wanneer de Vlamingen eendrachtig hun belastingsslavernij zullen beëindigen zal het Belgische systeem zelf verdwijnen.

Van Identiteit naar Identificatie

Het Europees voetbalkampioenschap kleurt de straten weer tricolor. De fysieke en mentale toestand van de voetbalgoden wordt door de pers, de radio en de televisie weer ontleed, gewikt en gewogen. De cafe's, de terrassen, de reclameborden en pleinen krijgen weer een Belgitude opstoot. Eendracht maakt weer macht, op de televisie wordt de Belgische premier weer nadrukkelijk opgevoerd, en hij verklaart zich fier en blij met het behaalde resultaat, waardoor weer blijkt dat de samenwerking en verstandhouding tussen de al de Belgen goede resultaten opleveren. Brood en spelen! "Tous ensemble!"

Mensen die de gekte wat volgen vragen mij of ik enige interesse betoon voor dit voetbalgebeuren. Mensen die me wat beter kennen antwoorden op mijn ontkenning dat het jammer is dat ik voor een keer eens niet blij kan zijn en meedoen met de hoop. Mijn antwoord hierop is dat ik liever heb dat de Belgische ploeg permanent zou verliezen zodat ze van schaamte ermee zou ophouden. Dat ik het schandelijk vind dat deze maskerade tot op het bot uitgebuit wordt tegen de logica van de grondwet en het streven van autonomie door de deelstaten in. Dat het hoogtijd wordt te denken aan een splitsing van de competitie, zoals in Groot-Brittannië. Dat voetbal een sport is en dat de sport gemeenschapsmaterie is, en niet noodzakelijk een federaal georganiseerde handel in talent om tegen een bal te sjotten en voor de anders onbestaande Belgische natie een imago te geven van onverbreekbare eendracht, want eendrachtsymboliek geeft wel degelijk macht.

Steeds weer komt dan het riedeltje naar voor van de schaalgrootte, die betere resultaten oplevert. De vrees voor verandering maakt dat men dan tijdelijk terugplooit op puur emotionele gronden. En de Vlaamse belangen moeten dan weer ten overvloede worden uitgelegd. Enige tijd geleden waren er plannen om een Benelux – competitie te organiseren. In feite had dit naar kapitalistische insteek een goudmijn betekend voor de rijke en machtige clubs in Nederland en België. Veel hebben we er niet meer van gehoord: het vermoeden is groot dat men van Franstalige zijde niets met de Bataven wilde te maken hebben.

Voor wanneer staat de splitsing van alle Belgische sportcompetities geprogrammeerd? Voor de Vlaamse identiteit is dit een zeer belangrijke symbolische materie. Dan houdt het op voor de elitaire hockeyploeg om de Brabançonne ongevraagd aan te heffen voor een competitie die verder niets betekent. Dan wordt de Ronde van Vlaanderen eindelijk Vlaams, en de Waalse pijl eindelijk Waals. Dan bestaat Vlaanderen eindelijk op de Olympische Spelen en andere internationale competities. Wanneer een materie toegewezen is aan de deelstaten, en men respecteert de zo hooggeprezen federale solidariteit, dan blokkeert men deze zaken niet, maar voert men ze uit.

Een Belgische "identiteit" is de negatie van de Vlaamse identiteit. Terwijl men poogt om de Walen met hun verlatingsangst te doen geloven dat het status quo het beste is en "demandeur de rien" te spelen om België te behouden, is een Belgische identiteit ook de negatie van de Waalse identiteit. En francofoon Brussel wentelt zich al helemaal in de schizoïede rol van Belgische hoofdstad.

Zolang als deze Belgische "identiteit" blijft bestaan, zolang zullen de Vlamingen de strijd om hun bestaan met een hand op de rug gebonden moeten verder zetten. En dat betekent naar de landen waarmee economische en politieke relaties worden aangegaan, en zeker naar migratie toe een uiterst belangrijke handicap.

Naar de betekenis van Vlaanderen op het internationaal niveau, is dit fnuikend voor de identificatie van Vlaanderen in internationaal verband. Een inwoner van de Amerikaanse staat Kansas, of New Jersey of waarom niet Texas zal niet nagaan of de Vlaamse decreten en

ordonnanties evenwaardig zijn aan de Belgische wetgeving. Hij zal denken dat de federale wetgeving boven de wetgeving van de regio's staat, en dat we als Vlaming horigheid verschuldigd zijn aan België. Als het er echt op aan komt zal hij zich steeds richten naar de Belgische diplomatie, die trouwens tot plicht heeft om ook de deelstaatzaken af te handelen. Met andere woorden: internationaal is de Vlaamse identiteit zo zwak, dat we niet eens zullen worden geïdentificeerd.

Wat evenwel collectief op deze wijze wordt vastgesteld, is nog veel belangrijker voor het individuele vlak van de massamigratie. Als er een werkveld bestaat waar identiteit belangrijk is, dan is het op het vlak van de migratie. Want het niveau dat toestaat om migranten op te nemen, is zonder meer het Belgische niveau, terwijl het Vlaamse niveau slechts randtaken kan opnemen, en slechts handelen kan als de betrokken migrant reeds binnen de grenzen is toegelaten, of dat nu legaal is of illegaal.

Het gevolg is dat de Vlaamse bevoegdheden rond acculturatie, socialisatie en integratie voor de meeste migranten geen enkele betekenis hebben. Ze worden gewoon binnen gelaten volgens de Belgische toepassing van de wetten en reglementen, wat nog wat anders is dan volgens de toepassing van de Belgische wetten en reglementen. Vandaar dat zij vooreerst en meestal een voor hen ongeloofwaardig geachte vrijheid tegemoet gaan in hun verplichtingen als door asiel beschermde vluchteling of een andere ad hoc toegelaten persoon.

Dat velen in dit onidentificeerbare labyrint van regels en verplichtingen de weg snel kwijt zijn, lijkt me normaal, zoals het ook normaal is dat sommigen dan volledig ontsporen. Van de papavervelden van Afghanistan of van uit het Atlasgebergte in de moderne Westerse wereld verzeild geraken: je zou voor minder. En geen duidelijk gezagsniveau dat laat aanvoelen wat belangrijk is en wat je moet laten.....

Tussen de internationale collectiviteiten en de individuen die met deze onwenselijke Belgische toestand in contact komen, bestaat er een pleiade van organismen en entiteiten die relaties aanknopen met staten. Vraag hen niet te handelen met samengestelde structuren die onnodig zijn, en geen toekomst hebben. Hak die verwarrende, geldverslindende, misleidende en overbodige structuren weg uit de wereld, en geef de volledige vrijheid aan de volkeren die verknecht worden. Laat hierdoor de ontwikkeling van hun onvervalste identiteit door de ganse wereld zichtbaar en voelbaar, kortom identificeerbaar worden. Maak hen vrij, zodat zij alle via een hoogsteigen staatsvorming tot collectieve zelfrealisatie kunnen komen en in vrede met elkaar kunnen leven.

Epiloog

De geschiedenis is een tak van de wetenschap die ons dwingt tot nederigheid. Het is een moeilijke oefening om historische waarheid en persoonlijke visie hierop tot een synthese te brengen. Bloedloos citeren van feiten is geen vruchtbare idee. Hineininterpretieren ook niet, vooral als men uitgaat van de noodzaak van objectiviteit. Wat ook de bedoeling is van een synthese, het blijft steeds een zo waardevol mogelijke confrontatie tussen neutraliteit en engagement.

Vlaanderen heeft een rijke geschiedenis achter de rug. Grosso modo kunnen we stellen dat deze geschiedenis voorspoedig is verlopen tot de Val van Antwerpen in 1585. Voor deze datum was Vlaanderen aanvankelijk zelfbepalend, onder Bourgondisch bestuur medebepalend. De Habsburgers werden nog aanvaard als legitieme vorsten maar de Spaanse periode maakte brutaal een einde aan de autonomie, en vanaf dat moment waren de Zuidelijke Nederlanden een speelbal voor de grote mogendheden die het gebied menigmaal als slagveld aanwendden.

Deze vijandelijkheden begonnen een tol te eisen op economisch vlak en de kwetsbaarheid nam fel toe, samen met de Franse expansiedrift, die leidde tot de naasting van Frans-Vlaanderen, een gebied ter grootte van een huidige provincie. Tegelijkertijd werden de Nederlanden verdeeld in een groter gebied dat onafhankelijk werd en temporeel een grootmacht werd, terwijl Zuidelijk Nederland verzonk in de richting van een onderontwikkeld gebied.

Het werd helemaal rampzalig onder Belgisch bewind, dat liberaal-opportunistisch werd bestuurd onder de Coburgers, met een absoluut dieptepunt in de periode van Leopold II, genocidair in Congo en usurpator in een land dat nooit had mogen bestaan, gericht op de uitbuiting van de Vlaamse bevolking, tot de bedelstaf herleid, ja zelfs tot de winterse hongersnood veroordeeld. Het fiere prinsenvolk van de Middeleeuwen werd cultureel verkracht door de vaste wil om de Vlaamse cultuur de nek om te draaien en het gebied volledig te verfransen.

Het mag een wonder heten dat deze verfransing een halt kon worden toegeroepen. Maar de vergissing mag niet gemaakt worden dat de culturele strijd tegen de verfransing gewonnen is. De Belgische liberale elite streeft omfloerst nog steeds de volledige verfransing van het wingewest Vlaanderen na. Zolang de historische wanconstructie België blijft bestaan zullen de Belgen alles in het werk stellen om de meerderheid te bereiken door de verfransende tentakels vanuit Brussel tot de poorten van Aalst, Mechelen en Leuven te spreiden, aangesterkt door migrantenstromingen, die niet gehinderd zijn door het bestaan van een sterke Vlaamse identiteit.

Door het uit handen geven van de Vlaamse meerderheid in een grendelgrondwet, die maakt dat de Walen institutioneel ondanks hun numerieke minderheid hun wil steeds kunnen blijven opdringen, en door de manifeste onwil om de taalwetten in Brussel loyaal toe te passen, en de ongrondwettelijke kantjes ervan aflopen om zo de Vlaamse aanwezigheid in de hoofdstad als irrelevant te aanzien is heeft het Belgisch model van staatsvorming alle legitimiteit verloren en is het in zijn geheel rijp voor de juridische schroothoop.

De Vlaamse volksaard is verduelig, verdraagzaam en serviel. We kunnen ons niet voorstellen dat in eender welke andere gebiedsomschrijving op deze planeet een volk dat de numerieke meerderheid heeft en tegelijk economisch onvergelijkelijk sterker is, zich zo smadelijk de les laat spellen door een minderheid, die profiteert en tegelijkertijd de lakens blijft uitdelen.

Dat komt omdat eeuwen van horigheid ten opzichte van buitenlandse bezetting ons deel zijn , en dat we niet beseffen dat de huidige toestand compleet gelijklopend is met de andere historische heerschappijen , die ons onder de knoet hielden.

De reden is , dat de eigen weerbaarheid te wensen overlaat , en dat het politiek bewustzijn in Vlaanderen geen hoge toppen scheert. Politieke verandering verloopt heel traag bij ons , en we hebben vrees om op eigen benen te staan. Men denkt daarbij in hersenspinsels die uiteraard door de Belgen worden ingefluisterd. Een van die hersenspinsels is dat we niet in staat zouden zijn om tot staat te worden. Dit laatste is geen hersenspinsel , integendeel een heuse hersenschim.

We zijn zodanig gehersenspoeld dat we het Belgisch jargon hebben geïnterioriseerd , en dat we niet “out of this construction called Belgium” durven te denken. Ik spreek me dus zonder enige schroom uit voor een radicale politieke verandering in de richting van de Vlaamse onafhankelijkheid. Dat we in staat zijn om dit doel te bereiken staat overigens in de sterren geschreven , alleen is de evolutie daar naartoe ontzettend traag , terwijl we op die manier door verdere verfransing dreigen geminoriseerd te worden.

Als we even , bijna subversief , over de grenzen van de Europese staten heen kijken , zien we welvarende volkeren die qua bewonersaantal perfect vergelijkbaar zijn en excelleren in economische resultaten. Kenschetsend is daarbij het Deense voorbeeld , maar er zijn er veel andere. Denken we maar aan Tsjecho-Slowakije , dat geprangd zat in een dubbelstaterij. Tsjechië heeft zich zoals voorheen voorbeeldig kunnen handhaven , en na een moeizamere beginfase gaat het ook Slowakije voor de wind.

Vooraf dit laatste voorbeeld is aanstekelijk. Indien Vlaanderen een onafhankelijke staat zou zijn , dan zou dat een optimalisatie van de financiële middelen met zich meebrengen door een onvergelijkkelijk betere allocatie van de middelen. Bovendien zou Wallonië , dat nu jaarlijks gesubsidieerd wordt voor een veelal corrupt ingesteld overmaats overheidsbeslag dat in West-Europa zijns gelijke niet kent, eindelijk geprikkeld worden om de verouderde pseudo-socialistische methodologie van de Pari Socialiste te ruilen voor een modern marktgericht economisch bestel. Dat zou een dubbele winst betekenen , maar vooral het dood gewicht van het huidige Waalse profitaat beëindigen , waarvoor België indertijd is geconcipeerd.

Het valt niet te ontkennen dat Brussel de rol van splijtzwam niet zal kunnen ontlopen. Brussel is onze hoofdstad , en Brussel ligt in Vlaanderen. Brussel is derhalve een stad en geen onafhankelijke entiteit , die zo maar over haar lot eigenmachtig kan beslissen. We zeggen ook : één stad , geen entiteit van 19 gemeenten , die volledig in elkaar verstrengeld zitten en dus als één geheel moeten worden beschouwd. Door de tweetaligheid moet Brussel een ad hoc statuut verkrijgen dat aan beide taalgemeenschappen absolute en glasheldere garanties geeft op mogelijkheden tot ontwikkeling.

Wanneer we voor de onafhankelijkheid opteren , moeten we beseffen dat alle Vlamingen op dit ogenblik deze stap nog niet durven zetten. De Belgische ideologie heeft in liberale middens diep wortel geschoten , hoewel echt francofiel segment numeriek wat achteruitkrabbelt . In dit besef poogt zij onnatuurlijke allianties te smeden met de socialistische dominante in Wallonië , dat van deze toestand schaamteloos profiteert en blijvend de lakens uitdeelt.

Ook de christendemocratische component is wankelmoedig. De machtsbasis van deze noch vis noch vlees formatie is aan het verschrompelen tot een meelijwekkende onherkenbare substantie. Met ware doodsvrachting klampt de vroegere hoofdstroom in het Vlaamse politiek bestel zich vast aan het verfoeilijke Belgische regeringsbeleid , en collaboreert op deze wijze met de vijandelijke usurpatie. Dat Vlaanderen hierdoor verplicht wordt met één arm achter de rug gebonden het gevecht te voeren deert haar niet.

Net zoals de christendemocratie is de socialistische formatie versleten tot op het bot. Maar nieuw vernis op het skelet laat het tijdelijk wat blinken . Op deze wijze worden de mensen die het wat minder breed hebben om de tuin geleid , terwijl zij beter verdienen dan het Belgisch beleid , dat via de sociale zekerheid de Vlamingen uitbuit , en jaarlijks een stroom van ettelijke miljarden over de taalgrensbalk gooit. Het stedelijk communicerend vat met Groen maakt dat de strijd voor wie het meest “links” in de verf gezet wordt open is verklaard , om het maar niet te hebben over de communistische kameraden , die samen met de aanzwellende gelederen in Wallonië de felste herauten worden van de “Belgische Unie”. In het verleden was het de christendemocratie die lange tijd de volksaard van Vlaanderen politiek het meest gestalte gaf , ook wanneer door de tweevoudige collaboratie de Vlaamse beweging in haar totaliteit hiermee door de Belgen werd geïdentificeerd , en zich moest herstellen van dit zware odium. De christendemocratie heeft zwaar gewed op de dubbele identiteit van “Vlaming in België” , en steeds de voorkeur blijven geven aan de schadelijke superstructuur. Door de weigering om resoluut te kiezen voor de Vlaamse identiteit , is de kiezer verplicht geweest tot duidelijkheid.

Historisch heeft de vroegere Volksunie na de Tweede Wereldoorlog politiek de draad terug opgenomen die volledig was afgeknapt door de oorlogsomstandigheden en een uiterst rechts segment daarin , dat de Vlaamse beweging opnieuw dreigde met een eeuw terug te duwen in de coulissen van de geschiedenis. Toen de Volksunie zich tot participatie in de Belgische bovenbouw achtte te worden geroepen , was de christendemocratie nog krachtig genoeg om de prijs van deze deelname te kapen , met als gevolg een debacle voor de Volksunie , wat dan weer de kans bood om het in aanvang Antwerps verschijnsel van het Vlaams Blok op te laten rijzen , wat het kleuren van de politieke kaart van Vlaanderen wijzigde.

Het Vlaams Blok dat opkwam voor de onafhankelijkheid van Vlaanderen en zich kantte tegen migratie vanuit de Magreb en Afrika scheerde hoge toppen, en werd zwaar getackeld door het Gentse liberale activistisch gerecht van de toenmalige premier Verhofstadt. Het Blok zou verder gedijen onder de naam Vlaams Belang en geïsoleerd worden uit het politiek bestel door het “cordon sanitaire” dat wel op het electorale vlak een tweesnijdend zwaard was , en de quasi garantie op electoraal succes.

De laatkomer op het Vlaamse politieke toneel is de N-VA , waarvan de statuten ook de Vlaamse onafhankelijkheid inhouden , maar die ten volle poogt haar aanvankelijk sterk groeiende succes om te zetten in stappen naar confederalisme. De N-VA van Bart De Wever , gewapend met scherp doorzicht en oratorisch talent , is de eigenlijke politieke drager geworden van de Vlaamse beweging , die zwaar belaagd wordt door alle Belgische formaties , die beseffen dat deze partij de scharnierpositie heeft welke de poort naar de onafhankelijkheid ooit wagenwijd kan open zetten.

Dat deze partij qua positionering het niet makkelijk heeft , is bewezen door het ongeduld van de verkozenen Hendrik Vuye en Veerle Wouters die de partij verlieten omdat zij de absolute prioriteit wilden geven aan een “definitieve” staatshervorming. Er was recenter namelijk besloten tot de tactiek van uitroken van de Walen via het realiseren van een beleid dat het Waalse staatsinterventionisme gaandeweg zou uitschakelen wat de Walen niet langer in staat zou stellen om onbeweeglijk , en gesteund door de grendelgrondwetten pal op hun machtsposities te blijven zitten als “demandeur de rien”.

Een zeker historisch parallelisme deed zich voor met de afloop van “La grande grève” in 1961 en de Waalse syndicale leider André Renard die omgekeerd via de weg van het federalisme wou komen tot structuurhervormingen en eindigde in de groupuscule van de Mouvement

Populaire Wallon. Noch het ene , noch het andere is heilzaam gebleken en bevordert het immobilisme. Waarom ? Duidelijk omdat men het gegeven van de wil van een volk om een natie te vormen geen autonoom en evenwaardig streven wou toedichten, dat los staat van het denken over welk danig sociaal economisch systeem men later ook uitbouwt.

Wat moet nu verder gebeuren om op democratische wijze de onafhankelijkheid te bereiken ? Kan het organiseren van een volksraadpleging daartoe de aangewezen weg zijn ? Niet noodzakelijk. Wat gebeurde er met het Schotse referendum van 2014 ? De uitslag bleek een overduidelijke vooruitgang te betekenen voor de onafhankelijkheidsgedachte van de Schotten , maar net geen overwinning. Ondertussen is er de Brexit waarvan iedereen weet dat ze niet gewenst was in Schotland. En Johnson weigert nu in lengte van dagen als Brits premier het referendum over te laten doen.

Spanje speelt het nog straffer : de Catalanen vragen een referendum, en stoten op een botte weigering van Spanje. Omdat Puigdemont als Catalaanse minister-president geen gehoor krijgt organiseert hij zelf een referendum , waarbij de Catalanen zich in democratische meerderheid uitspreken voor onafhankelijkheid. De regering van Spanje mobiliseert het grotendeels Franquistisch gebleven gerecht dat met de doodoener “rebellie” de Catalaanse leiders met draconische straffen voor decennia in hechtenis houdt of in ballingschap duwt. Wat met het referendum Vlaanderen -België en het Belgo-liberaal gerecht op de achtergrond ? En mogelijke manipulatie door de oude financiële machthebbers rond beurstoestanden? De vrees voor elke verandering bij de goegemeente ? Brood en Spelen door het samenvallen met een of andere competitie van de Rode Duivels als meest toonaangevende tricolore reclame-item , waar deze misschien tegen de verwachtingen in zouden zegevieren ? Een tweede alweer stomme van Portici ?

De beste weg naar de onafhankelijkheid is goed luisteren naar de uitslagen van de verkiezingen , en beseffen dat actie en reactie de motoren zijn van vooruitgang en de daarmee gepaard gaande bewustwording. Deze bewustwording moet leiden naar het verwerven van parlementaire macht om de Belgische krachten te verzwakken door essentiële structuren en hun financiering over te hevelen naar het Vlaamse niveau , zodat de macht stilaan volledig in handen komt van de Vlamingen , en dat het Belgische niveau een lege doos wordt .

Indien “vaderlandse verenigingen” dan nog schuifelend aantreden voor het Te Deum op 15/11 , indien senior-landjonker De Croo dan nog wat onvast , liever op dan over zijn paard getild , zijn domein kan inspecteren , indien de horigheid van de premier vaststaat ten opzichte van de Vlaamse Minister –President , en indien de voetbalcompetitie eindelijk wordt gesplitst in een Vlaamse en Waalse competitie en daarna anders wordt gestructureerd met wedstrijden als Antwerp-FC Twente en Standard-Lille , waarbij de Brusselse clubs mogen kiezen wat kan je daar , menslievend gezien , tegenindicaties over indenken ?

Wanneer de legislatuur van de anti-Vlaamse Vivaldiregering zal over zijn , valt te verwachten dat het moegetergde Vlaamse kiezerskorps , na weer vier jaar anti-Vlaams beleid , zich radicaler zal uitspreken en dat hierdoor de kans op politieke verandering groter wordt. De opiniepeilingen schijnen in de juiste richting te wijzen , en de drie groupuscules van traditionele partijen zullen hun afstraffing nog moeilijk kunnen ontlopen. Best verschijnen zij dan niet prominent aan de onderhandelingstafel , want dan zijn hun voorstellen al op voorhand compromissen, en herhaalt zich het fenomeen van Hertoginnendal 1963 waar een Jos De Saeger voortdurend in de wielen werd gereden door Jos Van Eynde.

En dat waren nog voormannen van de traditionele Belgische partijen , wat leidde tot de faciliteiten in de zes randgemeenten van Brussel plus een negatief bevolkingssaldo voor Vlaanderen door de overheveling van Komen en Moeskroen ten opzichte van Voeren. Maar dat we als Vlamingen ons niet steeds in het verdomhoekje moeten laten drukken bewijst de klinkklare overwinning bij de actie Leuven Vlaams en de schitterende evolutie In Voeren onder Huib Broers.

'T es nog ol nie no de wuppe , doe mo voort", dixit Het Zesde Metaal . Want zelfs in Frans - Vlaanderen wordt de taal van de overleden grootouders herlezen en geprezen door voor de rest veelal Nederlandsonkundige Frans-Vlamingen die uitgaan van hun dubbele nationaliteit en massaal de leeuwenvlag hijsen op de weg van Paris naar Roobeke.

Patrick Proot

30/06/2021

Verwijzingen

- (1) De antwoorden op de grote vragen; Steven Hawking ; blz. 69-95
- (2) België , Een geschiedenis zonder land; Rolf Falter ;blz. 109-110
- (3) De Bourgondiërs, Aartsvaders van de lage landen; Bart Van Loo; blz.61-63
- (4) België, Een geschiedenis zonder land ; Rolf Falter ; blz.126-131
- (5) België, Een geschiedenis zonder land; Rolf Falter ; blz.135
- (6) De Bourgondiërs, Aartsvaders van de lage landen ; Bart Van Loo ; blz. 199-200
- (7) De Bourgondiërs, Aartsvaders van de lage landen ; Bart Van Loo ; blz.458-464
- (8) Geschiedenis van Vlaanderen ; coörd. Els Witte ; blz.95-100
- (9) België, Een geschiedenis zonder land; Rolf Falter ; blz.163-164
- (10)België, Een geschiedenis zonder land; Rolf Falter ; blz.175-182
- (11)Het fraaie gelaat van Vlaanderen; Patricia Carson;blz.177-216
- (12)België, Een geschiedenis zonder land ; Rolf Falter ; blz.189
- (13)België, Een geschiedenis zonder land ; Rolf Falter ; blz 221-222
- (14)Het fraaie gelaat van Vlaanderen; Patricia Carson; blz 217-221
- (15)Het fraaie gelaat van Vlaanderen ; Patricia Carson ; blz.224
- (16)Geschiedenis van Vlaanderen ; coörd. Els Witte ; blz.156
- (17)België, Een geschiedenis zonder land ; Rolf Falter ; blz 236-237
- (18)België, Een geschiedenis zonder land ; Rolf Falter ; blz.261-266
- (19)Geschiedenis van de parochies Klemskerke-Vlissegem;Robert Boterberge; blz.93-107
- (20)België, Een geschiedenis zonder land ; Rolf Falter ; blz. 271-272
- (21)Het (On)-verenigd Koninkrijk; Remieg Aerts /Gita Deneckere ; blz.25-31
- (22)Het (On)-verenigd Koninkrijk; Remieg Aerts /Gita Deneckere ; blz. 33
- (23)België, Een geschiedenis zonder land ; Rolf Falter ; blz.281
- (24)Geschiedenis van Vlaanderen , coörd. Els Witte; blz.175
- (25)Het (On)-verenigd Koninkrijk ,Remieg Aerts/Gita Deneckere ; blz.123-124
- (26)Het fraaie gelaat van Vlaanderen; Patricia Carson; blz.246-248
- (27)Het verlies van België; Johan Op de Beeck; blz. 88-111
- (28)Het verlies van België; Johan Op de Beeck; blz. 241-268
- (29)België, Een geschiedenis zonder land;Rolf Falter; blz.290-293
- (30)Het verlies van België; Johan Op de Beeck; blz.287-288
- (31)Het verlies van België; Johan Op de Beeck; blz.314-432
- (32)België, Een geschiedenis zonder land; Rolf Falter; blz.297-302
- (33)Geschiedenis van Vlaanderen ; Els Witte; blz.181-245
- (34)Het fraaie gelaat van Vlaanderen; Patricia Carson; blz.259-263
- (35)Politieke Geschiedenis van België ; Theo Luyckx ; blz.116-119
- (36)De Grote Oorlog ; Sophie de Schaepdrijver ; blz.13-44
- (37)De Grote Oorlog ; Sophie de Schaepdrijver ; blz.99-110
- (38)De Grote Oorlog ; Sophie de Schaepdrijver ; blz. 274-306

- (39)Politieke Geschiedenis van België ; Theo Luyckx ; blz.279-280
- (40)België, Een geschiedenis zonder land ; Rolf Falter ; blz.348-350
- (41)België, Een geschiedenis zonder land ; Rolf Falter ; blz. 352-360
- (42)Opkomst en ondergang van het Derde Rijk ; William Shirer ; blz .773-790

- (43)De Vlamingen. Een volk in beweging , een natie in wording ; Manu Ruys ; blz.133-136
- (44)Politieke Geschiedenis van België ; Theo Luyckx ; blz. 403-405
- (45)De Houding van het Belgisch Socialisme t. o. v. het Nationalisme;Patrick Proot;blz.18-41
- (46)Politieke Geschiedenis van België; Theo Luyckx ; blz.474-486
- (47)Politieke Geschiedenis van België; Theo Luyckx ; blz.493-494
- (48)Politieke Geschiedenis van België; Theo Luyckx ; blz.504-518
- (49)Vlaanderen betaalt: de Mythe van de omgekeerde transferts ; Juul Hannes ; blz.13-123
- (50)Vlaanderen betaalt: de Mythe van de omgekeerde transferts; A.Mouton,G.Jennes blz127-154
- (51)Olla-Vogala: het Verhaal van de taal van de Vlamingen; Wido Bourel blz 36-37